

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

V somraku

Le preveč je res, da ena skrajnost izrove drugo skrajnost. Kakor če nihalo pri uri potisneš na desno, bo takoj, ko ga izpuščiš, močno šinilo visoko na levo in trajalo bo nekaj časa, predno se umiri v pravilno ritmično nihanje. Prav isti proces opazujemo v zgodovini javnega življenja. Starejši izmed sodobne generacije so se vjeli zaton zarje, ki je vzšla v XVIII. stoletju — luči, razuma in svobode, sijala skozi celo XIX. stoletje in bila ves čas v visokem zenitu. Prvo desetletje našega veka pa je vjela le še s poslavljajočimi se žarki, ker je že pričel brzeti čas proti nasprotni skrajnosti...

Da, stoletje »razuma in svobode« je človeka prav do kraja osvobodilo vseh nadnaravnih in družabnih vezi in poveljevalo njegov avtonomni razum. Apoteoza boginje Razuma je bila več kot simbol francoske revolucije. Bila je to izpoved vere v božanstvo človeka, ki v svojem zasebnem in javnem življenju ne bo rabil več nadnaravnega Boga in njegovih norm, ampak bo sam sebi zadostoval s svojim prosvitlenim suverenim razumom. Tako je človek postal sam sebi edino merodajen sodnik in vladar. Svobodna je postala tudi politika in pravo; vezati ju na religijo in moralo, bi se ju reklo onečaščati. Svobodna je postala umetnost in znanost; svobodno gledališče, govor, tisk in vzgoja. Svobodna tudi pravica, ko so jo temeljito očistili vseh verskih predsodkov. Prav posebno pa so pazili državniki, da prosvitlene države ni kakorkoli omadeževal vpliv vere in Cerkve, kar bi se reklo potiskati čas nazaj v »temni srednji vek«. Kakor za poedince, tako je bilo tudi za družbo proglašeno načelo neomejene svobode v gospodarskem, političnem, kulturnem življenju. Malo je na toku stvari spremenilo dejstvo, da je katoliška Cerkva svarila pred kvarnimi posledicami neomejenega liberalizma. Kdo jo je še poslušal »reakcionarko« in »dedno sovražnico človeške svobode«? Moral je priti pomol v gospodarsko, kaos v političnem življenju in razkorj v naši zapadni kulturi, da so se ljudje pričeli trezneti od zaverovanosti v zlatega liberalnega teleta. Žal, da je spoznanje večinoma prišlo prepozno.

Nihalo časa je že brzelo v drugo, še bolj zablodelo skrajnost, ki kot reakcija na neomejeno svobodo ne poedincu in ne družbi sploh ne prizna svobode, ampak tira človeštvo pod neizprosno absoluten diktat nekaj samozvancev. Ne vemo, kako bo izgledalo obličje Evrope, če se razvoj ne unese, predno doseže svojo skrajnost. Usoda poedincev in družbe je že v početkih novega časa dosti tragična. Smo kakor v somraku, pa se bojimo, da nastopi popolna noč. Pravi, da mora družba svoje zablode, ki jih kolektivno napravi, tudi kolektivno poplačati že tukaj na zemlji. Zdi se, kakor da bo naša generacija, usuznjena v drug ekstrem, morala prirediti odplačevati dolg naših prednikov, ki so vživali preveč svobode, ali jo vsaj niso znali prav in človeštvu v prid rabiti. Kajti moderna kolektivistična država je kruto trda brez omiljujoče krščanske etike. Nič manj ni laiciistična, kot je bila njena liberalna predhodnica. Tudi ona se izmika božji avtoriteti in odgovornosti pred Bogom. Pač pa je vsa usmerjena na surovo silo in neomejeno oblast; zase reklamira vsemogočnost in monopol na vseh življenjskih področjih, tudi na tistih, kjer bi po naravnem pravu človek mogel biti svoboden in neodvisen.

Ne mislim razmotrivati nastalega stanja iz verskega in npravnega stališča. Toda če pogledamo danes po Evropi, ali se ne sliši kakor davna pravljica, če vam kdo poreče, da še ni daleč doba, ki je proglašala suverenost razuma in človekovo avtonomijo? Kdo vas v komunizmu ali fašizmu vpraša za razum in srce? Lahko si največji genij svoje dobe, moreš biti učenjak svetovnega slovesa, ako nisi svojega mišljenja pravočasno priličil oficijelnemu mnenju in se organiziral in izenačil v neko čredo, spadaš v koncentracijski tabor ali pa na prisilno delo na Soloveških otokih. Kdo bi se še upal imeti svojo misel in kdo bi bil toliko pogumen, da bi jo tudi izrazil!

Prva posledica tega stanja je, da je evropsko duhovno življenje silno obubožalo in postalo strašno revno na idejah. Plemenita izmena med najboljšimi duhovi vsakega naroda, ki je toliko krepila evropskega duha in ga zblíževala na raznovrstne načine, je domala popolnoma prenehala. Na ideje so postavljene še hujske carine kakor na najdražje luksuzno blago. Kar prihaja od drugih narodov, je le še hripavo kričanje kakkega fuhrerja, ki razbija po pulitu in rožlja s sabljo ali pa vodene izjave kakkega ciničnega diplomata. Tekma duhov je zastala; ničesar ni več, kar bi vzpodbujalo duha. Seveda, ljudje ne smejo imeti nobene fantazije in jo res tudi več ne bodo imeli, ko jim bo odprta samo edina možna življenjska pot — v kolektiv. Po tem potu postaja evropski človek vedno bolj brez duševnih potreb, vedno bolj primitiven, čeden in nagonski. Vedno manj najde možnosti in sredstev, da bi izrazil svojo dušo in jo kultiviral. To je nekako zadnji stadij, ki označuje sodobno duhovno Evropo. Prevladale so demonske sile, ki podzavestno vedno spe v človeštvo, pa jih kultivirano in zlasti z religijo oplemeniteni čustvo in razum more vztrajno premagovati. Na vsak način je nekaj demoničnega v načinu, kako brezobzirno se tepajo osnovne človečanske pravice, kako rafinirano se telesno in duševno ubija nedolžne ljudi, s kakšnim sarkazmom sami čuvvarji zakona v ljudeh ubijajo vero v zakonitost družbe in na kako mnogotere načine se ljudem onemogočuje priti do resnice.

Takšno je stanje evropskega človeka na početku »nove dobe«. Odkod naj mu pride pomoč? Iz zapada, iz Francije? Francija je svoje dni vrgla v svet bakljo liberalizma, ali bo znala zavreti tudi usodni tok sedanjega časa? Vsekakor je lažje odpreti zatvornice, kakor pa jih zapreti. Francija sama je danes vsa razmajana od novih tokov in ravno te dni beremo, da je stari demokratski bорец Jožef Caillaux predlagal »nacionalni odbor za vodstvo države«. Kakor da bi stari parlamentarec Caillaux ne vedel, da se v vsakem odboru skoraj najde eden, ki drugim članom zavije vrat in sam prevzame diktaturo.

Terorističen val pustoši Avstrijo

Hitlerjevci delajo z dinamitom

Na več krajih so pognali v zrak železniške mostove - Železniški promet ustavljen - Vlada bo posegla po skrajnih sredstvih, da očuva mir in red

Dunaj, 9. jun. b. Nacionalni socialisti so ponoči izvršili celo vrsto nevarnih atentatov, zaradi katerih je resno ogrožena javna varnost v Avstriji. Vlada je bila sklicana k izredni seji, na kateri so se sprejeli zelo važni sklepi, kako naj se prepreči brutalno nastopanje narodnih socialistov, ki se poslužujejo najgusnejših atentatov za doseg svojih ciljev. Čuje se, da je vlada sprejela sklep o poostitvi izrednega stanja proti teroristom, tako da bodo le-ti za vsak, pa tudi najmanjši prestop kaznovani s smrtjo. V vladnih krogih vlada razpoloženje, da se najostreje in z najbrezobzirnejšimi sredstvi nastopi proti sloboincem, ki z bombami in peklenimi stroji ogrožajo varnost mirnih državljanov. Kmetje so se ponudili, da organizirajo samoobrambo, da brez odškodnine stražijo železniško progo in mostove.

Najhušji sločin se je izvršil davi, nekaj minut po 2. uri, med postajama Redl-Zipf in Völkmarkt, kjer je z dinamitom vržen v zrak železniški most čez Völklo deset minut potem, ko je peljal čezenj brzovlak Pariz-Dunaj. Brzovlak Dunaj-Pariz, ki bi moral v nekaj minutah voziti čez most, so pravočasno ustavili, tako, da ni prišlo do strašne katastrofe. Popravilo mosta bo trajalo najmanj šest dni, med tem časom pa se bo vršil promet s prestopanjem.

Na wauehanski progi med Spitzom in Donavo pri Aggsbadmarktu je vrženih v zrak več železniških objektov, na dveh krajih pa je popolnoma porušena železniška proga, tako, da je promet tudi na tej vicinalni progi popolnoma ustavljen.

Tretji atentat je bil izvršen na južni progi pri Breitensteinu, neposredno pred tunelom pri Adlitzgrabnu, kjer je z dinamitom vržena v zrak proga, razen tega pa je eksplozija sprožila tudi velikansko skalo, ki se je zvalila na tračnice, tako, da bo popravilo proge trajalo do večera.

Četrty atentat je bil izvršen na heimwehrovsko patrolo okoli 2 zjutraj pri Pass-Luegu na salzburško-tirolski meji. Tu so neznanec streljali in zasede na patroljo in enega moža ubili, drugega pa hudo ranili.

Peti atentat se je izvršil med St. Johannom in Vörglom na Tirolskem, kjer je vržen z dinamitom v zrak mednarodni telefonski kabel. Nadalje so bila na gornji Donavi preteklo noč poškodovana skoraj vsa luška pristanišča in je materialna škoda naravnost ogromna. Na dunajski postaji v Nussdorfu je prav tako bilo z dinamitom porušeno pristanišče.

Železniško ravnateljstvo je na vprašanje časnikarjev odgovorilo, da je železniški promet povsod vzpostavljen na ta način, da vlaki vozijo po ovinjih. S popravilom razrušenih prog se bo hitelo, tako, da bo v kratkem vzpostavljen normalni železniški promet.

Salzburg, 9. jun. b. Tukaj je bilo aretiranih deset narodnih socialistov, med njimi tudi neki Alois Braun. Pri njem je policija našla pismo, v katerem sporoča deželnemu vodstvu nacionalno-socialistične stranke v Monakovem sledeče: »Izvršil sem zapoved. Ob 4.45 nadškofo, ob 8.30 Ober-

räder. Kakor znano, je bil pred štirimi dnevi izvršen atentat na nadškofovsko poslopje in na gostilno Oberräderja. Ker je to pismo pisal Alois Braun lastnoročno, vendar pa ga ni mogel oddati, je jasno, da je ta dva atentata izvršil on. Zaradi tega je bil tudi takoj izročen izrednemu sodišču za zaščito države.

Linz, 9. jun. b. Snoči so nacionalni socialisti čakali člana Ostmärkische Sturmsharen Franca Kopala in ga tako pretepli, da je obletel mrtov.

Dunaj, 9. jun. b. Ponoči je delavec Franc Glaser čakal na stopnicah svojega stanovanja v 17. okraju krojaškega pomočnika Leopolda Stixa in ga zabodel. Stix je hudo ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico, medtem ko so Glaserja prijeli in odpeljali v zapore. Pri zaslišanju je Glaser izjavil, da je zabodel Stixa iz maščevanja, ker je bil prej narodni socialist in je sedaj izdal svoje tovariše.

Dunaj, 9. jun. b. V svesti z atentati na donavska pristanišča prevladuje splošno mnenje, da so bili atentati izvršeni zato, ker so danes diplomatski in vojaški atašeji napravili na povabilo avstrijske vlade izlet v Wachau. Vlaku južne železnice ne vozijo direktno, ampak po zapadni progi, od kjer vozijo na jugovzhod pri Kremisu in Maria Zell.

Dunaj, 9. jun. p. V palači, kjer se nahaja urad zveznega kanclerja, je v neki sobi položil neki uradnik bombo. Ker pa so jo pravočasno opazili, so jo napravili neškodljivo. Bomba je imela eksplozivni prostor, ki se nahaja baš nad delovno sobo podkanclerja Starhemberga.

Češkoslovaška in Romunija sta že priznali Sovjetsko Rusijo

Praga, 9. jun. p. ČTP poroča: Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš in sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov sta danes v Ženevi izmenjala dve enaki pismi, s katerima se uvajajo normalni diplomatski odnosi med Češkoslovaško in Rusijo. Enaki pismi sta izmenjala tudi Titulescu in Litvinov ter je s tem Romunija priznala Sovjet-

sko Rusijo. V teh pismih je tudi sporočeno, da bodo vse interesirane vlade pri drugi imenovali svoje poslanike oziroma opolnomočene ministre. Ta pisma so rezultat večdnevni pogajanj med Litvinovim ter zunanji ministri držav Male zveze, obenem pa predstavljajo enodušen sklep Sveta Male zveze ter vlad interesiranih držav.

Bežne slike iz Ženeve

Zakaj je Italija tako pridna?

Ker prosi za denar v Franciji - Popolen umik pred franc. politiko

Zeneva, 7. junija 1934.

(Od našega dopisnika)

Nocoj, pozno v noči, je bil dosežen neke vrste sporazum med Francijo, Anglijo in Ameriko, ki bo rešil vsaj videz sedanjega zasedanja razorožitvene konference. Tukaj imenujejo ta sporazum »sporazum stisnjenih zob« (accord des dents serrés), ker je znano, da Anglija ni pristala samo zato, ker so ji Francozi predložili zanimive številke o vojaški moči Nemčije in ker bi na noben način ne hotela nositi očitka, da je snedla Franciji dano besedo. Trojni sporazum, ki so ga z velikim hrupom razbovali po Ženevi že nocoj, je samo krpa, ki pokriva neozdravljive rane medsebojnega nezaupanja. Na njegovi podlagi bodo sedaj komisije lahko nadaljevale delo in uradno je nadaljnje življenje razorožitvene konference zagotovljeno.

V svojem prvem pismu sem Vam poročal o čudni politiki, ki jo igra v Ženevi Poljska, v drugem pismu sem hotel podati en bežen pogled za kulise ženevskih razgovorov, kjer se bije neizprosna boj med velikimi francosko-ruskimi in angleškimi svetovnopoličnimi načrti. Danes — to bo za enkrat zadnje pismo — bi rad poročal še o tretji senzaciji, o kateri uradna poročila ne povedo nič, katere je pa vsa Zeneva polna.

Zakaj namreč je Italija pri tem zasedanju razorožitvene konference tako tiho? Pri vseh prejšnjih je vodila glavno besedo. Pričakovali so bruhajoč nastopov italijanske delegacije že z ozirom na velike zvezne načrte med Francijo, Rusijo, Malo

So to malo dobrega obetajoča znamenja. Francija sama v bitnih vprašanjih ni več edina. Evropa vodi zmagovito samo še v pogledu ženske mode, malo kaj več.

Evropa bi mogla oteti najhušjega zla samo resnica. Resnica vas bo osvobodila. Resnica pa je v tem, da človek ni absolutno suveren in avtonomno bitje na zemlji, kakor ga je zmotno deificiral liberalizem — a prav tako ni brezizrazni drobci v brezbrezurnem kolektivističnem morju, kakor ga pojmuje sedanji ekstrem, ki mu odreja bitne človečanske pravice. Pravilno in popolnoma naravno pojmuje človeka edinole krščanstvo, ki v človeku gleda najodličnejšo stvar božjo, z velikimi osebnimi pravicami, a prav tako važnimi socialnimi dolžnostmi. Zato je umljivo, da celo nekrščanski misleci vedno pogosteje poudarjajo, da izven krščanstva ni nobene sile, ki bi mogla rešiti sodobnega človeka moderne sužnosti in ga iz somraka dovesti do luči resnice.

zvezo in Balkanom, ki nikakor ne padajo v račun italijanske zunanje politike. Pričakovali smo tudi burnih manifestacij v prilog Nemčije in njenih zahtev po svobodnem oboroževanju. Pričakovali tudi hrupnih nastopov v prilog madjarske pritožbe proti Jugoslaviji. In sedaj nič, popolnoma nič. Italija je pridna. In to je, kar diplomate ravno tako, kot časnikarje intrigira. Razen posaarskega vprašanja, kjer je bil italijanski delegat baron Aloisi

Baron Aloisi.

čisto slučajno predsednik komisije, se italijanska delegacija obnaša pridno in še, pri posaarski odločitvi je baron Aloisi menda prvič v svojem življenju zelo dobrohotno podpiral Francijo in pristikal na Nemce, da so se vdali. Zakaj ta sprememba? Kje je Suvič? Da bi navalil na Francijo in njene zaveznike?

Brezplačno na naš Jadran
Glej pod: Škof o Loko

V Ženevi šušljajo ...

Kjer je mnogo vprašanj, tam je tudi mnogo odgovorov. Tako se šušlja po hodnikih palače ZN, da je Italija zato, tako pridna in tiha, ker se istočasno nahaja v Parizu posebno odposlanstvo, ki je šlo prositi Francoze denarja. Italija išče posojila pri Francozih in ga je, če poročila iz Pariza ne varajo, tudi že dobila. In ker denar vlada svet, torej tudi fašiste, je bilo pač neobhodno, da se ne zadirajo v tiste, ki prepotrebni denar posojujejo. Saj še ni dolgo tega, 26. majnika menda je bilo, ko je Mussolini razgrnil v javnem govoru gospodarski položaj Italije. Starih primanjkljajev je za 4 milijarde lir (16 milijard Din), letošnji proračun bo priključil 2 novi milijardi (8 milijard Din), tako da bo na koncu tega leta Italija obremenjena s 24 milijardami primanjkljaja, ki jih je treba kriti. Z davki ne, je rekel takrat Mussolini. Torej z varčevanjem in z »zunanji oporami za liro« in s poudarjanjem »evropske solidarnosti«, ki jo je vsa dozdajna fašistična zunanja politika le rušila.

Plačilo za dobljeno posojilo

Tukaj trdijo, da je imenovani govor Mussolinija bil le predpriprava na objavo vrsti, da je Italija šla iskat denarja, in sicer tja, kjer ga edino more dobiti — v Francijo. Francija je stavila svoje pogoj. Zato pogosto govorjenje o pogajanjih med Italijo in Francijo za ureditev Tunisa, zato pogosto poudarjanje tudi v italijanskem tisku, da bi bil sporazum v Sredozemlju zaželen, zato miroljubno obnašanje Italije, ko je Rusija najavila svoj vstop v Zvezo Narodov, za to prikriti želje, da bi bila tudi ona vključena v veliki francosko-ruski pakt za vzdrževanje miru, zato — da nadaljujem — italijanska pripravljenost, da vendar enkrat uredi svoje odnose z Balkanom na drugi način, kot da Balkan podira. Samo za takšno ceno, je bilo baje rečeno Italijanom, je denar v Parizu na razpolago. In ker je Mussolini rabil denar, da se reši katastrofe, je izpolnil pogoj. In zato je tudi gostobesedna Italija, ki se je vedno hvalila, da ona vodi evropsko politiko, v Ženevi naenkrat obmolnila in dala nedvoumni znak, da francoski politiki, ki je tudi naša, noče nasprotovati.

Zeneva je zares zrcalo svetovne politike in slika, ki jo je to zrcalo dalo o Italiji in njeni politiki, gotovo ni najmanj zanimiva, kar smo jih imeli priliko gledati.

★

Hitler in Mussolini se sestane v Riccione

Pariz, 9. junija. c. Na današnji seji ministrskega sveta je zunanji minister Barthou podal izbrano poročilo o svojih uspehih pogajanjih v Ženevi. Nekateri ministri so bili tako navdušeni nad uspehom, da so predlagali, da bi se Barthou udeležil tudi sestanka med Hitlerjem in Mussolinijem, ki se bo vršil v ponedeljek ali torek v Riccione.

Mussolini sam se nahaja v Riccione že nekaj dni. Nocoj odpotuje v Rim, kjer se bo jutri udeležil finalne tekme za svetovno nogometno prvenstvo med Italijo in Češkoslovaško. Jutrišnjemu zmagovalcu bo Mussolini osebno izročil zmago-slavno darilo.

Hitler se bo iz Monakovega odpeljal z letalom v Benetke, od tam pa najbrž z avtomobilom v Riccione. Mussolini sam se vrne v Riccione z letalom v ponedeljek.

Jevtič v Parizu

Pariz, 9. junija. b. Jugoslovanskemu zunanjemu ministru Jevtiču pripravljajo tukaj zelo svečan sprejem. Gosp. Jevtič bodo sprejeli v ponedeljek francoski zunanji minister Barthou, predsednik vlade Doumergue in predsednik republike Lebrun.

Cerkev je nad strankami in mnenji

Kolikokrat se ponavlja v zasebni družbi ali v javnih govorih ter v časopisnih člankih ista zgodovinska zmotna, bolj rečeno ista zmeda v pojmovanju vloge, ki naj jo igra Cerkev v urejanju človeške družbe. Kadar je vse v redu in gre vsem ljudem dobro ter ni nikjer kakšne težave, slavi svoje zmogljivosti liberalizem. Gorje Cerkvi, če si upa odpreti usta in dati kakšne nasvete. Ne, Cerkev naj ostane v svojih verskih mejah. Človeštvo bo brez njenih nasvetov izhajalo in bo samo skrbelo za blagostanje narodov. Pomoč Cerkev je torej nepotrebna za vzgojo rodoljubne vesti in zavesti ali za doseg zemeljskega blaga. Kadar pa gre vse navskriž, kadar se vse okrog nas podira, potem se zopet vse obrača k Cerkvi: zakaj ni posegla pravčasno vmes, zakaj ne vpliva na vest ljudstva, zakaj se noče brigati za človeško blagostanje, zakaj malomarno prepušča ljudi, da derejo v pogubo. Ko bi vendar imela dolžnost, da s svojo vzgojo zadržuje razmah strasti, ki povzročajo nered v človeški družbi. Vsak se spravlja nad Cerkev po svoje in ji skuša po svoje dajati nasvete, kako in s kakšnimi sredstvi naj poseže v nered. Kadar gre slabo, ima Cerkev polno učiteljev okrog sebe.

Med svetovno vojno smo to kruto doživeli. Kako so se znasali nad papežem Benediktom XV., vsi sovražniki od obeh strani ter ga obsojali, ker je bil preveč tiho, namesto da bi bil dvignil svoj glas in se izjavljal za ene ali za druge. Kakor da bi bil on merodajni, da odloči, kdo od njegovih otrok, ki ga prej niso poslušali in so se zapletli v svoji trdglavosti in objestnosti v krvavo igro, kakor da bi bil sedaj on merodajni, da odloči, kje je pravica in kje je krivica.

Kolikokrat se tudi dogaja, da razni človeški pokreti, čestokrat tudi politične stranke, razglašajo, kako predstavljajo Cerkev in kako se njihovi človeški nauki popolnoma ujemajo z božjimi nauki katoliške cerkve. Saj je sicer res, da mora vse, kar je v človeškem gibanju lepega, resničnega in dobrega najti v krščanstvu svoj odsev, saj je krščanstvo skupnost vsega lepega, resničnega in dobrega. Če se kakšnemu človeškemu pokretu posreči, da pravilno tolnači ta ali oni del krščanstva, ali je to kakšna zasluga in ali daje že pravico, da proglašajo popolno istovetnost med idejami, ki jih je izumil človeški razum, in med idejami krščanstva, ki so plod božjega razuma? Katoliška cerkev ni nikdar in nikomur dovolila, da bi jo izrabljali zase, ali da bi svojim programom dajali pečat Cerkev, četudi bi ti programi bili še tako lepi in popolni. Zgodovina tudi zadosti jasno uči, da so bili vsi tisti, ki so hoteli vezati Cerkev na kakšen pokret na političnem, gospodarskem ali socialnem polju, prej ali slej nad Cerkvijo razočarani. Enkrat je že prišel čas, ko so opazili, kako je Cerkev začela hoditi mimo njih svojo lastno pot. Mislili so, da so oni in Cerkev eno in isto, pa so morali doživeti razočetje, da temu ni tako, da ima Cerkev svojo lastno črto, ki nikdar ne maje, četudi bi je ne razumeli njeni najboljši sinovi.

Cerkev ne pozna tega, kar mi po domače imenujemo simpatije za levo ali desno. V politiki, v gospodarstvu, na socialnem polju, v kulturi, povsod so leve in desne. Nobena desnica ali leva v zgodovini, in bilo jih je na tisoče na tisočih krajih, se ne more hvaliti, da je uživala simpatije Cerkev. Ker Cerkev je nad njimi. Ona zagovarja istočasno načelo avtoritete in svobode, pravice dela in pravice kapitala, spoštovanje socialnih razredov

in stanov ter njihovo medsebojno pobratinstvo v ljubezni. Ona tudi nikdar ni izjavila, da ima določen načrt o najboljšem socialnem redu, niti, da ima najboljši predlog za organizacijo mednarodnega mira. Tega Cerkev nima in tudi ne more imeti. Ona ima nalogo, da oznanja evangelij krščanstva. Če je družabni red v skladu z nauki krščanstva o medsebojni ljubezni in splošni pravičnosti, je Cerkev že zadovoljna in ona se nadalje ne vtiče več v podrobnostno organizacijo družabnega reda ali mednarodnega sožitja. Njeni otroci so svobodna bitja in v okviru krščanskih naukov, ki jih edino uči Cerkev, imajo polno svobodo, da po svoji uvidenosti postavijo družabni red, v katerem mislijo, da bodo srečni, in ki najbolje odgovarja okolnostim časa in razpoloženju ter lastnostim človeka samega.

Ce njeni otroci preveč norijo za svobodo in jo zlorabljajo, potem pride Cerkev in obudi in pozivi spomine na krščanske nauke o potrebi avtoritete in o mejah svobode. Kadar ljudje in njihove ustanove otronejo v samoljubnosti in brezskrbnosti ter divjajo za blagovnimi dobrinami, pride zopet Cerkev in jih svari ter jih uči ljubezni ter dolžnosti do bližnjega. Kadar zapadejo ljudje v brezčutnost in prepustijo svojim človeškim ustanovam, da zavladajo nad večnimi pravicami svobode, je zopet Cerkev tu, ki proti pretrani vseomogočnosti državne oblasti naglašuje neveljave pravice človeškega dostojanstva. Ko je v prošlem stoletju zmagoval liberalizem, so se tudi dobri katoliki skandalizirali nad papežem Pijem IX., ki je v svojem »Syllabusu« obsojal zmotne in pretrane svobodi zbesnelega človeškega razuma, ali nad papežem Leonom XIII., ki je pisal svoje velike okrožnice o mejah človeške svobode ter o socialnih dolžnostih, ki v človeški družbi vežejo človeka na človeka in stan na stan. Danes, ko človekovo vseomogočnost veže v verige vseomogočnosti države ali drugih človeških ustanov, se zopet skandalizirajo nekateri nad Cerkvijo, ki ne da bi spremenila svoje osnovno stališče v vprašanju liberalnih zmot, mirno in resno, a jekleno dosledno rešuje svetuje svobode, ki so last vsake človeške osebnosti in ki jih nikdo nima pravice kršiti.

Cerkev se v svoji dolgi zgodovini opira vedno na resnico. Enkrat, kakor je pač potreba, bolj na en del resnice, drugič zopet bolj na drugega. Sredi vakovanja, ki zanaša človeka, ki je svobodno bitje, enkrat na levo, drugič na desno, ostaja Cerkev neizpremenjena zvesta nankom, ki jih ima dolžnost razglašati vsemu človeštvu, dokler bo stal svet in bo živelo človeštvo.

Naj se ne pustijo zavajati v zmotne naši sodobniki. Mlajši rod je zaskrbljen zaradi bodočnosti in hrepeni po močni roki avtoritete. Prav, to je zdrava reakcija proti zablodam liberalne dobe. Toda tudi najboljše in vsake oblike avtoritete, ki jo postavljamo proti anarhiji svobodnjaštva, tista, ki odgovarja krščanstvu in duhovnim potrebam človeštva. Naj se nad Cerkvijo ne skandalizirajo, če se ne vda vsem sodobnim hrepenenjem po avtoriteti, če se tudi ne mara pustiti zapirati v zakristije, še manj pa vklepati v modre programe, ki so jih izmodrovali človeški razumi o najboljšem družabnem redu. Ker Cerkev hoče ostati, nevezana na človeške načrte, zvesta svojemu božjemu poklicu. Ona bo ostala nad sodobnimi debatami zvesta načelu krščanstva, da brez avtoritete kakor tudi brez svobode ne more obstati nobena človeška družba.

Upam, da bo tudi Bolgarija kmalu med nami

Izjava Tevlik-Ruždi beja v Sofiji

Sofija, 9. junija. m. Turški zunanji minister Tevlik Ruždi-bej je potoval skozi Sofijo z orientekspresom večer popoldne ob 16.45.

Na slikiški železnici postaja je Tevlik Ruždi-beja pozdravil novi bolgarski zunanji minister g. Kosta Batalov. Sprejema so se dalje udeležili višji svetnik Grujev, poslanik kraljevine Jugoslavije dr. Cincar Marković, romunski poslanik Stojka, grški poslanik Kolas in večje število poročevalcev domačih in tujih listov.

Na bolgarski obmojnici postaja Dragoman je turški zunanji minister sprejel zastopnike bolgarskih listov in ostal z njimi del časa v nevezanem razgovoru.

Govoril vam bom o interesnejši stvari, je dejal, o sestanku štirih zunanjih ministrov, ki so podpisali balkanski pakt. Upam, da bo tudi Bolgarska kmalu med nami. Vedeti morate, da se navdušujemo za politiko »Balkan balkanski narod« in da je ta politika podlaga balkanskega pakta. Tu ne gre za fikcijo, marveč za stvarni pokret, ki ga nihče ne more ustaviti in ki mu nobena veselila ne more nasprotovati.

Nimam novih predlogov. Prihajam, da potrdim bolgarskemu novemu zunanjemu ministru predloge, ki jih je že stavil zunanji minister Bogoljub Jevtič vašemu prejšnjemu predsedniku vlade in prejšnjemu zunanjemu ministru Nikoli Mušanovu v imenu štirih držav, ki so podpisale balkanski pakt. Ta predlog se nanaša na pristop Bolgarske

k balkanskemu paktu. Dozdaj še nismo prejeli odgovora. Čakamo, da nam odgovori nova bolgarska vlada.

Bolgarski se pač ni treba bati londonske pogodbe. Saj te pogodbe nismo sklenili iz kakšne zarote proti njej. Določbe o definiciji napadale so zunanji ministri držav, ki so to pogodbo podpisali, že dovolj pojasnili. Posebno jasne so bile izjave v Bukaresti. Tudi nima Bolgarska interesa, da ne pristopi k balkanskemu paktu. Vi morete voditi realno politiko, kakor to mi delamo. Med Turčijo in Bolgarsko ni spora.

Jevtičeva izjava

Sofija, 9. junija. AA. Kambana objavlja dopis svojega ženevskega poročevalca, v katerem navaja izjavo jugoslovanskega zunanjega ministra Bogoljuba Jevtiča:

To, kar sem izjavil v Sofiji, lahko zdaj izpolnim. Ko sem bil v vaši prestolnici, so bili pogoji za hitri sporazum med Bolgarijo, Jugoslavijo in ostalimi balkanskimi državami prav dobri. Toda sedaj so se boljši. To sem izjavil tudi svojim balkanskim tovarišem. Prav mnogo strani je, ki nas družijo. Zelo malo, pa, ki nas ločuje. Splošni obrisi so začrtani, zdaj naj sledi podrobnosti. Polagam velike nade in pričakujem dobre sadove od vzajemnih obiskov, ki naj pospešijo trajno prijateljstvo.

Ozadje belgijske vladne krize

Framasonski sunek v Bruslju

Francoski framasoni se boje samostojne belgijske politike

Bruselj, 8. jun. TG. Odstop belgijske vlade je prisel čisto nepričakovano. Povzročilo jo je malenkostno glasovanje v parlamentu, a posledice znajo biti velike. Glede daljnih vzrokov izjavljajo tukaj, da je prišel sunek od francoske framasonske lože, ki je bila razburjena zaradi nedavnega govora predsednika de Broquevillea, v katerem je takorekoč priznal Nemčiji pravico do oboroževanja. Brez dvoma bo nova vlada morala v zunanji politiki bolj zvesto slediti francoskim zavezniškim željam, a s tem ravno bodo nastale nove težave, ker so zagovorniki najtesnejšega sodelovanja s Francijo liberali in socialdemokrati, ki pa v kakšni novi vladi ne morejo sodelovati. Morda je ravno vsled tega mladi kralj Leopold, ki je že parkrat pokazal, da hoče neodvisno vladati, zopet pozval grofa de Broquevillea, naj sestavi novo vlado, a naj ji da jasnejši, Franciji prijazen program. Kralj Albert je hodil svoja pota in se je vdajal Franciji le, kolikor je bilo v interesu Belgije in njenega dostojanstva. Mladi njegov naslednik stoji bolj pod francoskim vplivom, a bo naletel na silne težave, ker bi v tem primeru ne smel računati na pomoč katoliških strank, s katerimi ga vendar vežejo stare družinske tradicije, med tem, ko bi se moral vezati na protikatoliške liberalce in socialdemokrate, ki so njegovemu verskemu prepričanju tuje.

Atentat na dr. Brüninga

Praga, 9. jun. c. »Prager Tagblatt« objavlja, da je bil pred kratkim v samostanu Etal Paltenkireh izvršen atentat na bivšega kanclerja dr. Brüninga. Neki narodni socialist je oddal nanj enajst strelcev, ki ga pa na fudoviti način niso zadeli. Ta atentat je Brüninga tako pretresel, da se je njegovo zdravstveno stanje pričelo zelo naglo slabšati. Njegovi prijatelji so ga takoj pozvali v Anglijo, kjer bo ostal do jeseni, ko prevzame profesorsko mesto na nekem angleškem vseučilišču.

Barthou obišče London

Pariz, 9. junija. b. »Matin« poroča, da pride francoski zunanji minister Barthou v London 5. jul. Dalje poroča »Matin«, da je francoskega zunanjega ministra Barthoua povabil v Italijo šef italijanske vlade Mussolini. Kraj in datum sestanka se ni znan.

V Litvi vlada zopet mir

Enodnevna diktatura

Kako je končala pustolovščina profesorja Voldemarasa

Varšava, 8. jun. Z. Voldemarasaovega puča je konec in v Litvi se je vrnil zopet mir po vznemirljivi noči od 6. na 7. junija. Sedaj šele je mogoče dati jasnejši pregled dogodkov. Upor se je začel v vojski, ki je nenadoma zasedla cele dele mesta in očistila ceste in ulice vseh pešcev. Vodstvo so imeli v rokah letalski oficirji, ki so na motornih kolesih svigali semtertja in dajali povelja. Pred palačo državnega predsednika so se pa ustavili, ker je straža začela nanje streljati, med tem ko so se vseh ostalih poslopij polastili brez vsakega odpora. Pozno v noči so odletela 4 letala, da pridobijo tudi posadke v podeželju za revolucijo. Na enem se je pripeljal v Kovno tudi Voldemaras, ki naj bi postal bodoči diktator Litve.

Predsednika republike so telefonično obvestili, da se je državni udar izvršil, med tem ko je Voldemaras šel osebno k šefu generalnega štaba Kubilonas, naj tudi on vpliva na predsednika. — Toda Smetona je odgovoril na telefonično sporočilo, da vse s političnimi pustolovci on ne pogaja. To je spravilo revolucionarje ob glavo in že v jutranjih urah 7. junija se jih je polastila malodušnost. Ob 7. jutraj so ustasi v polnem redu odkorakali iz mesta, nakar je policija zopet zasedla mesto. Negotovost je trajala ves dan, ker časopisje ni izšlo, drugih poročil pa ni bilo. Popoldne se je razneslo po mestu, da je Voldemaras že aretiran in steer, da ga je aretirali oficir, ki ga je na to odvedel v poslopje generalnega štaba, kjer so ga izro-

čili državni policiji. Šele pozno zvečer je uradna agencija prinesla objavo, da se je posrečilo preprečiti težko državno krizo. Šef generalnega štaba je bil nato odstavljen in zaprt, vodstvo štaba pa izročeno generalu Jacu, komandantu vojne akademije, ki oskrbuje tudi službo republikanske garde.

Danes dopoldne je bilo aretiranih cela vrsta oficirjev in političnih pristavev Voldemarasa, ki se nahaja v splošni kaznilnici v Kovnu. Ker ni prišlo do prelivanja krvi, je predsednik Smetona odločil, da krivce ne bo sodilo vojaško sodišče ali kratki sod, ampak, da bodo sojeni pred navadnimi kriminalnimi sodišči.

Voldemaras se je na podoben način polastil vlade že l. 1926, ko je uvedel osebno diktaturo, ki je trajala do l. 1929. Na to so ga obsodili in zaprli v trdnjavo ječo. Voldemaras je po poklicu profesor, star 51 let in je najmočnejša osebnost Litve. V svojih ukrepih je neizprosno dosleden in v sredstvih okruten in neizbrčljiv. On se ne pogaja, on rine z glavo skozi zid. Politiko je sovražnik Rusov in Poljakov — saj je on najbolj zagrižen pobornik za vrnitev Vilne ter prijatelj Nemčije. On je tudi pokretnik fašističnega gibanja »čeznega volka«, znan je posebno, ko se je spustil v krvoločni kulturni boj s katoliško cerkvijo, ki jo je hotel brutalno pohoditi. Evropa bo še mnogokrat slišala o njem govoriti.

Strela udarila v cerkev

Poljčane, 9. junija.

Včeraj ponoči je zazarelo nebo nad Studencami: z grčka, kjer stoji podružnična cerkev sv. Lucije, so okrog desetih zvečer sredi nevihte vplamtili plameni, ki so se radi posebnosti lege omenjenega hribočka videli po vsej Dravinjski dolini. Kmalu se je razvedelo med ljudmi, ki so hiteli proti mestu požara, da je strela udarila v stolp omenjene cerkve, ki jo

je leta 1686 posvetil ljubljanski škof Žiga grof Herberstein. Na mestu požara so bili takoj poljčanski požarniki, ki so napeljali vodo za gašenje iz 400 m oddaljene Dravinje. Zahvaliti se je neustrašeni požrtvovalnosti štirih gasilcev, ki so se navzile življenjski nevarnosti vzpeli v stolp in pogasili ogenj ter s tem obvarovali cerkev in njeno dragoceno notranjost pred usodnim požarom, ki je uničil zgornji del stolpa. Škoda se ni precejena.

Izvojni monopol v Nemčiji

Berlin, 9. junija. AA. »Weserzeitung« je poučena, da namerava državna vlada izdati ukrepe, ki naj povečajo nemški izvoz. Če bo izvoz nazadovol, potem bo morala vlada poseči vmes in sama izvažati. Nismo pristasi državnega monopola, nadaljuje list, mislimo pa, da je mogoče združiti vse nemške izvozne trditve z železnici in ladjedelnici vred. Nemško gospodarstvo je odvisno od izvoza. Zato bi bili taki sklepi vlade nujno potrebni.

Poceni v Grčijo

Belgrad, 9. jun. AA. Da pospešijo turški promet med našo kraljevino in Grčijo je ravnateljstvo grških železnic dovolilo 35% popust na vseh državnih progah po 10 dnevnem bivanju, 50% popust pa po 20 dnevnem bivanju v Grčiji. Ta ugodnost velja 6 mesecev po prihodu v Grčijo. Od 15. julija do 30. septembra ima vrhu tega vsak potnik na posebno olajšavo 25% na vseh grških progah. Za te olajšave je treba zahtevati od grških konzulatov turistični vizum.

Osebnosti

Belgrad, 9. junija. Napredovali so: Za višjega gozdarskega svetnika 4. skup. 1. stop. pri gozdarskem oddelku kr. banske uprave v Ljubljani in Alojzij Stranec, za višjega gozdarskega svetnika in šeskega gozdarskega referenta 4. skup. 2. stop. pri šeskega načelnstvu v Novem mestu inž. Fran Sulgaj, za višjega gozdarskega referenta 4. skup. 2. stop. sreski gozdarski referent pri šeskega načelnstvu v Kranju inž. Igo Kraut, za višjega gozdarskega poverjenika 6. skupine pri gozdarski upravi na Bledu Hinko Janša, za računskega kontrolorja 7. skup. pri gozdarski upravi v Boh. Bistrici Ludovik Sinkovec.

Belgrad, 9. junija. Bolgarski kralj Boris je odlikoval z redom sv. Aleksandra 4. stop. inž. Janka Mačkovačka in z redom za državljanske zasluge 4. stop. inž. Ladislava Beveca, oha iz Ljubljane.

Belgrad, 9. jun. m. Z odlokom finančnega ministra je postavljen za starešino glavnega oddelka finančne kontrole Ljubljana, levi breg, Peter Držaj, podinspektor finančne kontrole 7. pol. skup. istega ravnateljstva; za starešino glavnega oddelka finančne kontrole Ljubljana, desni breg, pa je postavljen Franc Gabrček, poverjenik fin. kontrole 9. pol. skup. glavnega odd. fin. kontrole.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo. Temperatura zaenkrat je malo spremenjena. — Nagnjenje k nevihtam in plogam.

Zagrebska vremenska napoved: Precej stalno. podnevi porast oblačnosti, noči jasne, temperatura zmerna.

Utrinki

PROTEST KATOLISKEGA ŠKOFA V NEMCIJI

Dne 28. maja so nemški duhovniki prinesli prepoved, katero so izrekli nemške državne oblasti in za njo prepovedale verskim mladinskim društvom vsakršno javno nastop. Škof v pruski škofiji Ermland s sedežem v Frauenburgu je nato policijskemu ravnatelju v Königsbergu poslal tale pismo: »Proti večerjajni prepovedi, katero je izdalo policijsko ravnateljstvo v Königsbergu, da je verskim mladinskim društvom v javnosti prepovedan vsak strujen nastop, da je prepovedano nositi društevno obleko ter nositi zastave ali celo samo društvene znake na obleki itd. — Najstarejši protestiram: 1. Tako odredba nasprotuje čl. 31. državnega konkordata ter dogovorom, ki so bili sklenjeni 18. julija 1933 med državo in nemškimi škofi. 2. Katoliška mladinska društva škofije Ermland, posebno pa okraja Königsberg za tako odredbo niso dali niti najmanjšega poroda. Niti en slučaj ni znan, da bi bila katoliška mladinska društva ali pa njihovi člani kršili pakti med in mir. 3. Posebno pa moram ugovarjati proti temu, da se ta prepoved sklicuje na odredbo gospodarskega predsedstva v varstvo naroda in države od 28. februarja 1933. Ta odredba je bila izdana za obrambo proti komunističnim, drvari nevarnim nasiljem, zaradi česar moram obžalovati, da se taki zakoni uporabljajo proti or-

ganizirani katoliški mladini. Pripomniti moram še, da je objava te odredbe tik pred procesijo sv. Rešnjega Telesa v cerkev katoličane posebno boleče zadelo. Škof ermlandski Maksimilian Kaller«.

(K. K.)

SOVJETSKI PARAGRAFI PROTI DUHOVNOSTI

Pri obsodbah katoliških duhovnikov v Rusiji ruska sodišča obsodijo utemeljujejo navadno s paragrafom 61. in 66. kaz. zak. § 61. obravnava vzajemno podpiranje in obžiganje s mednarodno buržoazijo. Sovjetom pa je izrazilo zastopnica mednarodne buržoazije predsedem katoliška Cerkev. Zato je s pomočjo tega paragrafa kar lahko obsoditi vsakega vernega katoličana, še laike pa vsakega duhovnika, ki je v sestavi katoliške hierarhije. Bolj nevarno so pa obsodbe, če temelje na § 66. Ta paragraf obravnava organiziran upor ali pa oboroženo esstvo proti državi oblasti kakor tudi oboroženo. Neredko se dogaja, da obtožencev je obravnava sploh ne pripeljejo, tako, da se ne morejo niti braniti. Dogaja se včasih tudi, da se proti komu prvi obravnava le na podlagi čl. 61. sodbe se pa nakrakrat izrekajo na podlagi § 66. Na ta način je kajpada lahko izmisli si utemeljitev, s katero brezbrabnega katoliškega duhovnika na videz štalo na postavev način obsodijo na deset let ječe.

(K. K.)

Jubilej g. Josipa Klovarka

Dne 6. junija je proslavil 40 letnico svojega službovanja v »Jugoslovanski tiskarni« v Ljubljani nje nadzornik gospod Josip Klovark. — Naj navedemo podatke o njegovem življenju, kot jih je priobčil pred kratkim izišli jubilejni spis faktorske zveze: »Rodil se je 17. marca 1869, vstopil kot stavski vajenec v Kleinov tiskarno 8. avgusta 1882. Po končani štiritletni učni dobi je bil tri leta pri vojakih v Pulju, nato je služboval zopet pri Kleinu do leta 1893, nakar je vstopil 6. junija 1894 v Katoliško (sedanjo Jugoslovansko) tiskarno. Leta 1905 je postal stovski faktor v tem podjetju, a leta 1927 nadzornik, kar je še danes. V svoji službi je bil in je skoraj in skoraj točen in vesten, svojemu poklicu vdan in moč žilave narave; prav tako točen in vesten pa je bil v izpolnjevanju svojih društvenih obveznosti. — Bil je med ustanovniki Zveze faktorjev ter prevzel blagajniške posle, ki jih je vodil nadvse točno in vestno skozi dolgo vrsto let. Tovariš Klovark je bil med vojno med onimi redkimi, ki so ostali zvezi zvesti, v letih 1919—1920 pa je bil njen predsednik.«

Gospod jubilarci službi tiskarski umetnosti že 52. leto, videl je rast in procvit našega lista in naše tiskarne, podjetje je bil vedno trdna opora, podrejenim strogo, a pravičen predstojnik, osebu izkušnje svetovalec in učitelj.

Na dan jubileja so nameščenci tiskarne slavljenca prav lepo okrasili njegovo pisalno mizo, večeraj popoldne pa se je zbralo celotno osebje »Jugoslovanske tiskarne« v knjižnični dvorani, da častita jubilarca.

Prvi je slavljenca častil g. duhovni svetnik Anton Čadež v imenu lastništva Jugoslovanske tiskarne in izjavil: »Med jubileji, ki jih današnje dni v obilni meri praznujemo, ima prav posebno upravičenost jubilej dela, kakršnega slavi danes vaš tovariš g. nadzornik Klovark po 40 letnem poslovanju v našem zavodu. Kot zastopnik in pooblaščenec načelstva v zadrugi izrekam ob tej priložnosti gospodu jubilarcu iskreno priznanje in zahvalo za dolgoletno, zvesto in vneto poslovanje v raznih službenih položajih v našem zavodu. Pa zdi se mi, da ta označba zvesto in vneto poslovanje ne izraža vsega, kar bi jaz rad poudaril. Te dni mi je prišla pred oči posetnica našega gospoda slavljenca. Na robu sembral verze:

Če kdo že v poznih dnevih
ime bo moje morda bral,
naj spomni name se in reče:
Tega sem tudi jaz poznal.

Jaz pa pravim: Zgodovina slovenskega tiskarstva in še posebej našega zavoda bo poznala našega slavljenca kot moža, ki ni bil samo zvest in vneti sodelavec in član vodstva, marveč je z vsem sramom delal za svoj poklic, pa tudi za rast in razvoj Jugoslovanske tiskarne in kot tak pripomočnik, da je naša skupna delo propevalo — propevalo na korist in blagodat dobremu tisku in na dobrobiti uslužbenega osebja, saj odborniki zadrugi sami nimajo prejemkov, marveč imajo pred očmi le poprej omenjena dva cilja. Ko danes z jubilarcom vred slavimo praznik vztrajnega in žilavega dela, naj bo to slavlje v vzpodbudo mlajšim tovarišem, jubilarcu pa malo zadostjenje za dolgoletno trudaljubivost in zvesto poslovanje; saj lahko reče, da je sograditelj močnega naše ustanove. Naj vam, gospod jubilarci, ljubi Bog nakloni še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Nato je častil jubilarcu ravnatelj »Jugoslovanske tiskarne« g. Karel Čadež. Poudarjal je, da jubilarci že 52 let deluje v črni umetnosti, od teh 40 let v Jugoslovanski tiskarni, in to v času, ko se je tiskarska umetnost najbolj razmahnila. Kdor je poznal tiskarstvo pred 50 leti in ga pozna danes, ve, kako zelo je v tem času napredovalo v vsakem opazju. In ravno v tem času je današnji jubilarci posvetil tiskarstvu vse svoje moči. G. Klovark je neutrudljivo in vsega zaupanja vredni sodelavnik podjetja. Bog mu daj, da bi dočkal še 50 letnico delovanja v našem podjetju!

G. faktor Matičič je častil v imenu vseh bivših vajencev g. jubilarcu, ravnatelj tiskarne »Merkur« g. Otmar Michalek pa v imenu ljubljanske podružnice Zdruga grafičnih faktorjev Jugoslavije. V imenu grafičnega delavstva »Jugoslovanske tiskarne« je jubilarcu častil glavni zapupnik g. Jože Gajeta.

Mnogobrojnim častitkam pridružujemo tudi naša, ter želimo g. Klovarku, da mu Vsega mogočnega nakloni še mnogo lepih dni do skrajne meje človeškega življenja!

Pri škropljenju umrl

Cerklje ob Krki, 9. junija.

Pred 14 dnevi smo poročali o žalostni smrti trgovčeve žene Račič Antonic, ki je zapustila pet otrok. Danes pa moramo naznaniti še bolj žalosten slučaj. Oče sedmih nedoraslih otrok, star 43 let, Butara Franc (Tikvoj) iz Cerkelj je v četrtek škropil v svojem vinogradu. Okrog petih popoldne se je med delom sesedel, zazdihnil, kako mu je pri srcu hudo (imel je srčno napako) in umrl. Nič več ni bilo pomoči. Na voz so ga naložili in pripeljali domov, kjer je poleg žene in sedmih otrok vse jokalo. Bil je dober mož, član Marijine družbe za moše, član gasilske čete ter svoječasni cerkveni pevec. Edino, kar nas tolaži v tej nenadni ločitvi je to, da je rajni prihajal redno k sv. zakramentom. Bog mu bodi najboljši plačnik!

— Pri oželelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Frana Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko.

Slovesna posvetitev prve župne cerkve sv. Cirila in Metoda na Slovenskem

Kdo bi si bil mislil še pred kakim polstoletjem, da bo skromni pokopališki podružnični cerkvi pri Sv. Kristofu zrasla lična župna cerkev, ki bo prva v Sloveniji posvečena sv. bratoma Cirilu in Metodu, slovanskima blagovestnikoma, ki sta prinesla luč svete vere in pisano božjo besedo našim pradedom v domači govorici. Po tisočletju se slovenski narod oddoljuje svojima najbolj vidnima apostoloma, da jima da posvečeno pristreeje v svoji domovini.

Naša sta, katoliška in slovenska blagovestnika, pa je zato dolžnost vseh Slovencev, da vsaj v duhu, če že ne moremo osebno, poromamo na slovesno posvetitev prve župne cerkve, zidane njima v čast in postavljene pod njuno zavetništvo in varstvo. Bili bi nevhvaležni katoličani in mlačni Slovenci, ko bi za nas vse tako zgodovinsko pomemben dan imeli za čisto lokalno larno prireditev, ko je vendar s posvetitvijo cerkve v ozki zvezi s tema imenoma zapopadana velika cirilometodijska ideja in vprav boljšo poslanstvo za slovenski narod sedaj in v bodočnosti. Naj po tej, njima posvečeni cerkvi sv. brata Cirila in Metoda izprosi pri Bogu, da bo strnjeno slovenstvo in katolištvo, prežeto z apostolskim duhom, postalo viden svetilnik tudi bratom, da bodo v Kristusu in cerkvi z nami eno!

Po vsem tem je jasno, da pripravljalni odbor za posvetitev nove cerkve pri Sv. Kristofu po svoji vesti ni smel in ni mogel, da bi svojemu delu postavil kakke meje, ne da bi povabil k slovesnosti vse verno katoliško slovenstvo ter k sodelovanju za čim uspešnešo propagando vse slovenske katoliške organizacije.

Te organizacije in z njimi vsakega člana posebej, zlasti pa gg. dušne pastirje nujno prosimo, da spričo velike idejne važnosti posvetitvene slovesnosti v srcu Slovenije razglašajo širom naše domovine močno parolo: **Gremo na posvetitev prve župne cerkve sv. Cirila in Metoda!**

Zato naj v naslednjem sledi posnetek iz sporeda posvetitvene slovesnosti:

Pred posvetitvijo, t. j. v soboto 30. junija bo zvečer kresna prireditev v čast sv. Cirila in Metoda pred novo cerkvijo z nagovorom, godbo, petjem in rajanjem skupine otrok.

Po prireditvi ob 9 se podajo verniki v sprevedu v stolnico, odkoder se prenesejo sv. relikvije v procesiji k Sv. Kristofu. Verniki nosijo prižgane sveče. Pred novo cerkvijo bo po procesiji pridiga in počastitev sv. relikvij.

Ob tem času bi bilo želeli, da soseske po vseh slovenskih župnijah zažgo kresove po hribih in gorah v čast sv. Cirila in Metoda. Tudi bi bilo primerno slovesno zvonjenje v počestčenje tega velikega zgodovinskega čina.

Drugi dan, t. j. v nedeljo 1. julija, se zbero verniki in v špalirju pred cerkvijo sprejmejo ob pol 8 prevzv. g. škofa. Posvečenje bo trajalo nekako do 11. Obredi se bodo pojasnjevali z zvonički udeležencem zunaj cerkve. Vmes bo pred cerkvijo tiha ev. maša, molitve in ljudsko petje. Po slovesnem vzhodu ljudstva v novo cerkev bo pridiga in tiha ev. maša prevzv. g. škofa s petjem.

Po maši bo darovanje za cerkev. Ob tej priložnosti bo vsak udeleženec dobil majhen spominček te slavnosti.

Takoj po darovanju se udeleženci sproti uvrščajo v spreved proti središču Ljubljane v zahvalo vsem dobrotnikom nove cerkve. Vsa slovesnost, obredi in spreved, se bo posnela za film, da bodo tudi tisti, ki ee te prilike ne bodo mogli osebno udeležiti, videli na učinkovit način vso lepoto obredov posvetitve in spoznali verno katoliško slovensko ljudstvo, ko časti svoja velika blagovestnika. Zato naj se zaradi večje slikovitosti udeležijo slovesnosti vsak, kdor le more, v narodni noši, pridejo naj skupine na konjih, okrašenih vozilih z zastavami in banderi. Film je naročil in plačal naš rojak g. Anton Grdina iz Clevelanda, za kar mu izrekamo prav toplo zahvalo.

Popoldne ob 4 praznuje v unioński dvorani Apostolstvo sv. Cirila in Metoda petindvajsetletnico svoje ustanovitve. S slovesno akademijo proslavimo tudi začetniška cirilometodijska misli med Slovenci, božjega služabnika škofa A. M. Slomška s predavanjem, godbo, petjem in rajalnim nastopom otrok. **Vstopnine ne bo.**

Zvečer ob 8 cerkven koncert v novi cerkvi. Za znižano vožnjo po železnici smo zaprosili in bomo o rešitvi prošnje obvestili javnost po časopisu.

Med osmino po posvečenju skozi ves teden vsak dan ob 6 jutraj pontifikalna ev. maša v novi cerkvi in zvečer ob 8 pridiga s slovesnimi večerinicami. K tem mašam in k večernim ljudskim pobožnostim se izrečno prav posebno vabijo, da se poklonijo svoji novi sosestri vse ljubljanske župnije, in sicer: za ponedeljek 2. julija župnija sv. Nikolaja, za torek sv. Petra, za sredo Marijinega Oznanjenja, za četrtek sv. Jakoba, za petek Trnovo, za soboto Šiška in v nedeljo popoldne ob 4 župnija Vič.

Na praznik sv. Cirila in Metoda 5. julija bo

daroval pontifikalno sv. mašo prevzv. g. škof mariborski dr. Iv. Tomažič.

V nedeljo, na prvo žegnanje nove fare sv. Cirila in Metoda, bo opravil pontifikalno ev. mašo ob 9 prevzv. g. nadškof dr. A. B. Jeglič, po čigar prizadevanju se je začelo s pripravami za ustanovitve nove župnije in za zidavo nove cerkve sv. Cirila in Metoda pri Sv. Kristofu.

Zvečer ob 8 bo sklepna in zahvalna pobožnost, slavnostna pridiga, nato pa evharistična procesija s prižganimi svečami po razsvetljenih ulicah Bežigrada.

Sklep bo v ponedeljek 9. julija ob 9 s slovesno ev. mašo zadušnico za vse pokojne člane »Društva za zidavo nove cerkve« in vse, ki počivajo na pokopališču pri Sv. Kristofu.

Slovenci! Katoličani! Na vas je, da se čim slovesneje praznujete po tisoč letih češenja sv. Cirila in Metoda posvetitev prve slovenske nove župne cerkve njima v čast! Je to obenem tudi velik zgodovinski dogodek, ki je vreden vseh naših skupnih naporov in žrtv, da izrazimo najslavesneje svojo slovensko katoliško zavest.

Pripravljalni odbor.

Katoličanom ljubljanske školije

Dne 1. julija, v nedeljo pred praznikom sv. Cirila in Metoda, bo v Ljubljani pomembna svečanost. Slovesno bo posvečena nova župnijska cerkev v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Ta dogodek je seveda najprej izrednega pomena za vse katoličane na novo ustanovljene župnije sv. Cirila in Metoda in za Ljubljano. Radi posebnih okoliščin pa je ta slovesnost važna za vse katoliške Slovence. Saj je to prva župnijska cerkev v Sloveniji, ki bo posvečena svetima bratoma. Prav tako smo radi težkih razmer, v katerih živijo krščanski in katoliški Slovani, dolžni, da iskreno prosimo velika apostola vesoljne krščanske ljubezni in cerkvene edinstvi, naj nam pomagata, da rjuno dediščino zvesto ohranimo in vedno neustrašeno branimo.

Občni zbor Kmetijske družbe

Ljubljana, 9. junija.

Okrog 130 delegatov podružnic se je danes dopoldne ob 10.30 zbralo v dvorani Delavske zbornice na občni zbor Kmetijske družbe. Občni zbor je potekal mestoma živahno, vendar v redu.

Zborovanje je otvoril predsednik Kmetijske družbe g. Detela, ki je pozdravil zastopnika bana g. inž. Sadarja, zastopnika policijske uprave g. Kokalja ter predsednika Vinarskega društva poslanca Petovarja. Spomnil se je najvišjega pokrovitelja kmetijskega stanu, našega vladarja, ki so mu navzoči zaklicali trikratni »Živeli!« Nato so b'le z odobravanjem sprejete udarnostna brzojalka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brzojave ministrskemu predsedniku Uzunoviču, ministrom dr. Novaku, Kojiču in Demetroviču ter banu dr. Marušiču. V imenu bana je nato pozdravil zbor g. inž. Sadar, ki je želel KD še nadaljnega koristnega delovanja za razcvet kmetijskega stanu.

Predsednik Detela je nato v nekaterih točkah pojasnjeval našnjeno poročilo o delovanju Kmetijske družbe v prvem letu njenega obstoja kot zadruge. Mnenje nekaterih, da bo KD kot zadruge v svojem delu nazadovala, se ni izpolnilo. KD je v preteklem poslovnem letu poživila svoje delovanje. Zadrugo vnovčevanje kmetijskih pridelkov se je obneslo. Dosegla je uspeh, da je cena živini nekoliko poskočila, in to zaradi tega, ker je pri zadrugnem vnovčevanju vedno diktirala nekoliko višjo ceno, kakor pa je tedaj veljala. Živine je izvozila v inozemstvo le 25 vagonov, to pa zaradi ključa, po katerem je izvoz kontingentiran. Blagovni promet je znašal preteklo leto skoraj 14 milijonov in se je za dobrih 6 milijonov zvišal od leta 1932.

Dne 31. decembra 1933 je štela KD 8352 članov, razdeljenih na 380 podružnic. Agilno so delovali tudi podružnice, ki imajo že skoraj 2000 poljedelskih strojev, ki so bili vsak čas na razpolago njihovim članom. KD ima sedaj svoja skladišča v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu in v Puconcih v Prekmurju. Zadnji dve sta bili osnovani v preteklem letu. Iz računskega zaključka za leto 1933 posnemamo, da se je letos po treh letih samih izgub prvič zaključil z dobičkom 29.000 Din.

V debati k poročilu je dr. Kovačič iz Maribora navajal, da ni res, kar trdi predsednik, da oblasti močno uvažujejo Kmetijsko družbo. V zadnjem času so zborovale že tri gospodarske organizacije: Sadjarsko društvo, Vinarsko društvo in sedaj KD, pa niso dobile dovoljenja za polovično vožnjo po

Čista polt,
nežna koža.

Če se vsak dan z njim umivate, naredite to miło Vašo mladostno svežo in Vam ohrani kožo zdravo in lepo. Poleg tega je še tako poceni.

STELLA
TOALETNO MILO

Letos v Ljubljani ne bo druge večje skupne prireditve Katoliške akcije. Zato pa škofijski odbor Katoliške akcije v Ljubljani vabi katoliške Slovence, da se v kolikor mogoče velikem številu udeležijo te pomembne versko-cerkvene slovesnosti v nedeljo 1. julija.

Vse priprave za to slovesnost vodi poseben župnijski pripravljalni odbor, on daje tudi navodila in pojasnila. Škofijski odbor KA prosi župnijske odbore KA, naj se takoj posvetujejo, kako bi mogli organizirati čim večjo udeležbo iz posameznih župnij ter naj število udeležencev javijo pripravljalnemu odboru. (Naslov: Pripravljalni odbor, župnišče sv. Kristofa v Ljubljani.)

V Ljubljani, dne 10. junija 1934.

Škofijski odbor KA v Ljubljani.

železnici. Če dobivajo sportni klubi četrtinsko vožnjo za svoje prireditve, bi se spodobilo, da dobi KD vsaj polovično. — Predsednik pojasnjuje, da minister ni dovolil polovične vožnje iz razlogov varčevanja. (Medklie: Zakaj imamo pa za podpredsednika poslanca?)

K debati se je oglašil delegat iz Gornje Radgone, ki se je čudil, zakaj lahko poslanec Benko izvozi na mesec 4—5 vagonov živine iz Prekmurja v Avstrijo, torej do 50 vagonov letno, Kmetijska družba pa vse leto samo 25 vagonov.

Podpredsednik KD poslanec Petovar in Sanein pojasnjujeta, da je kontingent izvoza živine razdeljen tako, da odpade 40% na zadruge, 20% na producente, 40% pa na izvoznike. Sanein se zavzema za to, da v dravski banovini, kjer ni producentov, pripada onih 20% zadrugam. Dalje pletira za to, da moramo zahtevati od Avstrije kompenzacije za poljedelske stroje v obliki zvišanja kontingenta za izvoz naše živine. Izvoz naše živine v Italijo, ki je kontingentiran na 3700 glav mesečno, se ne more razviti zaradi občnih carin, ki znašajo 70 Din za 100 kg žive vage. KD se dogovarja za izvoz živine na Malto.

Predsednik nadzornega odbora g. Zmave je poročal o delu nadzornega odbora. Odslej bo vse poslovne knjige KD pregledala tudi Zveza slovenskih zadrug. Predlaga, da občni zbor odobri računski zaključek za leto 1933, sprejme razrešnico upravi ter zahvalo uradništvu KD. Vse sprejeto. Sledil je izčrpen referat novega ravnatelja KD inž. Ferlinea, ki je podal pregled mednarodnega položaja kmetijstva. Vseh 23 evropskih držav (razen Rusije) producira manj žitaric, vina itd., kakor znaša njihova potrošnja. V podkrepitev je navedel številke mednarodnega statističnega urada v Rimu. Naša država, ki producira skoraj vse kmetijske proizvode v odvisni množini, mora kljub gospodarski avtarkiji, katero druga za drugo uvajajo evropske države, najti trge, zakaj dejstvo je, da mora večina evropskih držav poljske pridelke uvažati iz prekmorskih držav. Trgovinska pogodba z Nemčijo nam odpira nemški trg, od katerega si lahko obetamo velike koristi. — Na koncu je referent orisal še smernice kmetijske politike doma, ki morajo biti vedno v skladu z osnovno mislijo, to je koristiti kmetiskemu stanu, ki je stebel Jugoslavije.

Nato so bile soglasno sprejete naslednje resolucije: Resolucija o pravični rešitvi kreditnega vprašanja, ki naj se izvrši tako, da bo zopet mogoče prosto razpolagati z osebno lastnino; resolucija, naj se zadruge oproste davka; resolucija o iztirjevanju davkov, ki zahteva, da se pri določitvi rokov upošteva posebne razmere v dravski banovini in naj se zlasti avgustovski rok za plačilo zemljarine preloži za tri mesece kasneje; resolucija o mednarodni trgovini in carini, ki zahteva, naj se glede kontingentov bolj upošteva kmetijske nabavljalne in vnovčevalne zadruge, dalje, da se vsak kontingent v dravski banovini dodeli KD, da se organizira izvoz sadja in da se omeji uvoz kmetijskih produkcijskih sredstev iz inozemstva; resolucija o železniškem prometu in tarifah zahteva, da se prevozne tarife kakor tudi tarife za izvoz izpremenijo, da se zniža cena voznih listkov III. razreda in da se naposled upostavi zveza Slovenije z morjem; resolucija glede vojaških dobav apelira na vojnega ministra, naj se vse dobave za potrebe dravske divizije krijejo v dravski banovini; resolucija na ministra za socialno politiko in narodno zdravje, da se uredi vprašanje zdravniške pomoči kmetiskemu stanu in da se pri podeljevanju brezposelnih podpor ne dela razlika med industrijskimi in poljedelskimi delavci; resolucija, naj se čimprej izvrše vse priprave za Kmetijsko zbornico, ki bo enotno zastopala vse interese kmetijskega stanu, in naposled resolucija na bansko upravo dravske banovine, ki naj prekliče svoje odlok iz leta 1931, po katerem naj mesta kupuje poljske pridelke po najnižjih možnih cenah, in naj v smislu tega tudi odredi, da imajo na mestne trge dostop samo domači kmetovalci, iz drugih banovir pa le, če imajo tudi svoje podružnice.

Resolucije so bile vse soglasno sprejete, k katerim pa so zborovalci predlagali dopolnila.

Pri slučajnostih se je razvila zelo živahna debata o trgovskem delovanju poslanca Benka v Prekmurju in o montafoskih bikih, ki jih je naročil iz Avstrije. Delegatje so še sprožili nekatere težave in potrebe slovenskega kmeta, nakar je malo pred 14 uresdnik zaključil občni zbor.

Velike povodnji ob Sotli

Podčetrtek, 8. junija.

Pretekli teden je obsotelskega kmeta začela velika elemeniarna rastreča, skoraj polovico pridelka je uničenega vsled ogromnih povodnjav Sotle. Te dni je bilo tudi v smotarskem okraju, ki meji ob Sotli na Sotško banovino, zelo veliko dežja. Najhušji nalivi so bili ob ponedeljku na torek; precej se tudi v sredo. Sotla in drugi manjši potoki so vsak dan bolj naraščali in začeli prestopati bregove. Največjo nesrečo je s svojimi poplavi povzročila Sotla, kakor tudi Bistrica, ki priteče od Podsrede, in Bučki potok. Sotla je poplavlja ozemlje od Sodne vasi do Kunšperka (kraj niže od Sv. Petra pod Sv. gorami) ponekod celo banovinsko cesto Podčetrtek-Sv. Peter pod Sv. gor—Bizeljsko, tako da je bil v sredo avtobusni promet Sv. Peter—Celje prekinjen. V Bistriški dolini pa je poplavljenno od Podsrede do izliva v Sotlo. Poplavljenno ozemlje meri okoli 700 ha, škoda pa je ocenjena na približno pol milijona Din. Divjajocha vrnoma sila je odnesla že deloma pokoseno krmno, kar je pa še stoji, je vsa potlačena in umazana od blata in bo skoraj neuporabna. kajti tako seno je navadno vzrok talno-infekcijskih bolezni. Se dosti večja škoda je po njivah, ker je skoraj 50% letošnjega pridelka uničenega.

Danes, ko to poročamo, voda še ni popolnoma odtekla iz poplavljenega ozemlja, kar deloma preprečujejo tudi nasipi ob bregovih Sotle, ki naj bi sicer varovali pred povodnjijo, pa so nezaščiteni.

Regulacija Sotle je nujno potrebna, kajti ljudje, ki prebivajo v tej dolini, so ob vsakem

nalivu v nevarnosti, da jim voda vse uniči. Na vsak način bo treba čimprej začeti s tem delom, saj se povodnji ponavljajo vsako leto: lani v aprilu je voda dvakrat preplavila, tako da je bila vsa setev uničena, v jeseni pa tudi dvakrat; l. 1932. so bile 3 poplave, l. 1931. pa 4. Ubogi kmet s strahom gleda v bodočnost, saj so žitne šrambe prazne, živine pa dosti pogine od nezdrave krme.

Jezero v Loški dolini od Kozaršč do Dan

Stari trg, 8. junija.

Se ni minilo 3 mesece, odkar je bila Loška dolina veliko jezero, že so prihrumele vsled več dnevnega dežja velikanske množine vode iz bližnjih gora ter tako povzročile veliko povodnj. Nastalo je zopet jezero od Kozaršč do Dan. Voda je preplavila travnike in posejane polja ter jih uničila. Velika škoda je na krompirju, fižolu, koruzi, ajdi in drugih pridelkih, katere so ravno, pred povodnjo sejali. Od vode prizadete in škodovane so najbolj vasi Kozaršče, Pudoč, Nadlesk, Podcerkev in Dane. Ta povodenj ni povzročila nič manj škode, kakor lanska jesenska povodenj.

V teku enega leta je voda povzročila najmanj dvakrat toliko škode, kakor bi bila znašala vsa odvajalna dela naših voda. Komisija, ki se je mudila tu 15. maja t. l., da ugotovi potrebo odvajalnih del, se je lahko prepričala, da vse tukajšnje prebivalstvo priznava potrebo teh del. Zato naj se brez odlašanja začne z odvajalnimi deli tuk. vodovja.

Ljubljanske vesti:

Čez en mesec - velika licitacija za regulacijo Ljubljanice

Banska uprava je razpisala za dan 9. julija licitacijo za regulacijo Ljubljanice od Novega trga do izliva Malega grabna.

Proračunska vsota znaša 6.684.314 Din.

Po sklepu ministrskega sveta z dne 10. X. 1933. da se tretjinski državni prispevek izplača v štirih letnih obrokih, ter vsled uspele akcije ljubljanske občine, ki ji je poštena hranilnica dovolila posojilo v znesku 6 milijonov dinarjev, je bilo omogočeno, da se razpišejo dela za nadaljevanje in dokončanje regulacijskih del od km 25.034 do km 23.681, to je od Novega trga do izliva Malega grabna.

Od Novega trga do izliva Gradašnice se bo izkopano dno tlakovalo s 40 cm močno betonsko ploščo, enako kakor dosedaj. Izkopani material se bo odvažal na novo Plečnikovovo cesto. Ker je teren vlažen in se pričakuje mnogo talne vode, se predvideva pred betoniranjem 10 cm debelega sivega gruča.

Ob izlizu Gradašnice se bo višinska razlika 5 m, ki jo deloma izenači povišani nivo Ljubljanice, premagala s padno steno položeno 10.-. Ker Gradašnica v tem delu nosi precej proda, bo treba tudi tu napraviti 40 cm močan betonski tlak. Ta utrdben je tu tudi potreben, ker se tu nahaja le siva glina, pomešana z mivko.

Na progi od izliva Gradašnice do Špice se namerava struga tlakovati na ta način, da se dno pokrije 10 cm s gručem in nato potlakuje z 20 cm debelim zloženim lomljenjem. To pa zato, ker so tu geološke razmere zelo neugodne. Teren obstoji iz sive glin, mešane z mivko.

levi breg pa obstoja iz barske zemlje, ki ni primeren za težke gradbe. Zato se ne napravi obrežni zidovi, ampak poševne brežine, zlasti ker bo ta proga služila za vodni promet. Izkopani material se bo odvažal v Kantetovo jamo ob Plečnikovih cestah, deloma pa v staro strugo Gradašnice ob Kozelji.

Od Špice do km 23.794 se v Ljubljani nad vtokom v Grubarjev kanal, ker se ta proga nahaja stalno v vodi in se bo vsled erozije bržkone še poglobila, predvideva solidno zavarovanje bregov. Zato se tu izvrši 5 meterska pilotaža, na katero se izvrši nato kameniten tlak do kote 287.50 (do katere bo stala stalno voda Ljubljanice). Izkopani material se bo odvozil v začetni del struge Grubarjevega prekopa ter tam deponiral, ker so v tem delu že 2 m globoki tolmini, ki prete, da bi se posedla stranska kamnita brežina.

Ureditve Špice, ki je zelo izpostavljena navali visoke vode, je zamišljena tako, da se napravi zagatna stena, nad njo pa se kamenomet in pilotaža. Tu pridobljeni material se naj odvozi v globokejšo tolmuno strugo. Ureditve Špice stremi za tem, da se omogoči čim izdatnejši in mirnejši odtok vode v Grubarjev prekop.

Sedanja provizorična zatvornica se bo premestila na Špico, zlasti, ker je les in tudi železje še v dobrem stanju.

Ves projekt je izdelan tako, da predvideva izvršitev vseh regulacijskih del, izvzemši jezu sv. Petru. Za to pa znaša proračun za vsa dela (gradbena in strojna) 5.323.730 Din. Projekt je že predložen gradbenemu ministrstvu.

njujo potrebna. Eden izmed dečkov, ki je bil po izključitvi sprejet v Rokodelski dom, je bil po kratkem bivanju v tem domu tudi odpuščen iz tistih razlogov, ki so bili merodajni za odpust iz Vajeniškega doma.

Sprejemanje vajencev v Vajeniški dom je stvar uprave tega doma. Disciplinski predpisi uprave doma so merodajni za vse gojence doma brez razlike in je udeležba vajencev v kakršnihkoli organizacijah prepovedana, ker stoji uprava doma na stališču, da je strokovna vzgoja brez tujih vplivov prva naloga, dolžnost uprave je isto po možnosti preskrbeti, vajenca pa, ki se temu posveti, socialno podpirati s hrano in stanovanjem. Da pa mora vladati v takem zavodu red, je povsem razumljivo. Mestno načelstvo.

Samo po eni pokušnji odločitev za vse življenje, ker

Radenska je samo ena: kvaliteta med mineralnimi vodami!

Prva mednarodna razstava fotografske umetnosti. Čeprav je ta razstava dostopna občinstvu že nad mesec dni, je zanimanje zanjo še vedno prav živahno. Obiskalo jo je več tisoč ljubiteljev črno-bele umetnosti, prav živo zanimanje zanjo pa so pokazale tudi naše šole. Ker je poleg tega prirediteljem uspelo, da so z marljivostjo in smotreno organizacijo privabili na razstavo številne prominentne skoraj vseh narodov, ki razstavljajo res odlična dela, je bilanca moralnega uspeha gotovo nad vse pričakovanje ugodna. Manj rožnate izglede pa imajo prireditelji z ozirom na visoke stroške v finančnem oziru in je vprašanje kritja stroškov kljub za naše razmere zadovoljivem obisku, prav pereče. — V ponedeljek se sestane žirija, ki bo prisodila najboljšim razstavljalcem zlato, srebrne in bronzaste plakete ter radela tudi nekaj nagrad, ki so jih darovale tovarne in privatniki. Imela bo gotovo težko stališče, kajti z ozirom na splošno visoko kvaliteto razstavljenih del bo težko odločiti, kdo je najboljši. — Danes je zadnji dan razstave ter si jo lahko ogledajo še vsi, ki do sedaj niso imeli prilike, da bi jo posetili.

LOMBERG FILM

8 posnetkov 6 krat 9. 23° Sch Din 12.—
specijalno razvijanje Lomberg filma 1.—
vsaka kopija 1.—

DROGERIJA KANC

v nebotičniku in Židovski ulici 1

© Za počitniško kolonijo Salezijanskega mladinskega doma na gradu Otočcu je rok za priglasitve samo še do 15. t. m. Kdor misli, naj pohiti! — V Salez. mlad. domu na Kodeljevem dobite prospekte.

© 350 otrok pojde na morje. Socialnemu odseku mestnega občinskega sveta se je posrečilo izposlovati še dodatni kredit 35.000 Din za otroške kolonije, tako, da pojde še nadaljnjih sto otrok na počitnice. Skupaj pojde na stroške mestne občine po večini brezplačno 350 otrok. Vseh 650 otrok, kolikor jih je prišlo za počitnice, so mestni zdravniki že pregledali.

Med. univ. dr. Bežič Luka

specialist za otroške bolezni
ordinira od 13 do 15 na Erjavčevi cesti št. 4b/l.
Telefon 38-39.

© Zaključek 38skega krojnega tečaja v Ljubljani. Dne 6. t. m. se je zaključil 7. tedenski krojni tečaj za krojače, ki ga je priredila kr. banska uprava v Ljubljani. Tečaj je posejalo 45 krojačev. Gospod Knafelj Alojzij, ki je tečaj vodil, nam je v tem času dal prav temeljito podlago za risanje najmodernejših krojev za raznovrstna oblačila kakor tudi druga strokovna navodila, ki nam bodo prišla prav pri izdelovanju oblek. Gospod Viktor se je v imenu udeležencev zahvalil za prireditve kr. banski upravi, gospodu učitelju pa za trud. Povdarjal je tudi potrebo kolegialnosti med krojači in strokovno izobrazbo.

© Obilen sadni trg. Včerajšnji živilski trg je bil tako obsežen, kakor že od jeseni sem ne. Posebno obilo je bilo češenj, samih domačih, ki so jih kmetje prodajali po 2 Din kg. Domače češnje so sicer okusne in sladke, vendar jih kazi to, da so vse razpokane. Njihovi lepoti so škodovali zadnji nalivi. Za vkuvavanje pa so te češnje prav tako priprave kot druge. — Marelice se prodajajo po 10 Din kg, zgodnje breskve pa po 10 in zgodnje hruške po 6 Din kg. Skoraj vse to sadje prihaja iz Bosne in Vojvodine. — Jajca so nekoliko dražja, kakor pred mesecem dni, namreč po 18 do 20 za 10 Din. Obilo in poceni je bilo na trgu tudi perutnine. Tako so bile race, lepe in pitane, po 20 do 28 Din. Seveda je bil trg tudi obilo založen z vsake vrste sovčjem, zgodnjim krompirjem itd.

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob pol 6 in pol 9 in jutri ob pol 9:
HARRY PIEL v filmu »SLEDI V SNEGU«
Dopolnilo: SMUSKE TEKME V PLANICI

© Dr. Janko Hafner, specialist za ušesa, nos in grlo zopet redno ordinira.

© Nabori. Po mestu, ki se je komaj oddahnilo od vriskanja in aulbiksanja odhajajočih rekrutov, so se zopet oglasili vriski po večini okoliške moške mladine, ki prihaja na nabore. Fantje skušajo po stari navadi pokazati, da jilt je sama korajža. Občinstvo po večini blagohotno spregleda, ako fantje malo zavriskajo, češ, saj ima tudi mladina svoje pravice.

© Izstop iz državljanstva. Za izstop iz našega državljanstva sta prosila knjigovodja Rihard Samuel Hofmann iz Postojne, rojen v Romuniji in pristojen v Ljubljano, ter strojnik Alojzij Barič iz Skopega na Primorskem, sedaj stanujoč v Trstu in pristojen v Ljubljano. Oba nameravata pridobiti italijansko državljanstvo.

© Tatvina barv. Pleskarskemu mojstru Ivanu Brunčiču iz Štepanje vasi je bilo iz nove stavbe šolskega upravitelja Bertolncija ukradene mnogo barve in pleskarskega orodja v vrednosti okoli 1000 Din.

„Hubertus“ domače milo, da lepo belo pecilo

© »Možina« se dviga. Letos se je g. Ivan Cerne, gostilničar pri »Možini« na Vidovdanski cesti odločil, da dvigne svojo pritlično hišo z znano gostilno za eno nadstropje. Stavba se sedaj že dviga ter bo delo dovršeno že do jeseni.

© Moško kolo, črno pleskano, je bilo včeraj opoldan ukradeno iz veže ljudske kuhinje v Strelški ulici. Kolo je znamke »Trophe de France« (tov. štev. 465680) dirkalnega tipa z visoko balanco. Evidenčna tablica 2-41028-16. Sviri se pred nakupom. Kdor kaj ve, naj javi na upravo »Slovenca« proti nagradi.

© Dunajsko pranje, svetlolikanje, šimenc, Kolodvorska 8.

Sprejem v školijski zavod sv. Stanislava

Na školijski klasični gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano se bodo vršili sprejemni izpiti za I. razred dne 22. in 23. junija. K sprejemnemu izpitu se bodo prijavili samo tisti učenci, ki nameravajo prosti za sprejem v zavod in so se rodili v letih 1921 do 1924 ter so dovršili vsaj štirirazredno osnovno šolo. Kjer je 5 ali 6 razredna šola, navadno ne zadostujejo samo 4 razredi, ampak je treba zaradi slovnicega znanja vsaj 5 razredov.

S 5 Din kolokovane prijave za sprejemni izpit naj se do 15. junija 1934 prinesejo ali pošljejo ravnateljstvu školijske klasične gimnazije v št. Vidu nad Ljubljano. Priloži naj se: 1. šolski izkaz (knjižica), 2. rojstni in krstni list, 3. dopisnica z natančnim nastvom, da bo moglo ravnateljstvo prosila pravočasno obvestiti, kateri dan naj pride k izpitu.

Kdor naredi sprejemni izpit, s tem se ni sprejet v zavod, ampak mora v ta namen pri vodstvu zavoda vložiti še posebno prošnjo, ki je pa ni treba kolokovati.

Sprejemajo se le telesno zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev; zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovniškemu stanu. Prvi namen zavoda je namreč vzgoja duhovniškega naraščaja. Zato se daje vsem dijakom temu namenu primerna vzgoja, četudi se nihče ne sili, da bi moral iti v bogoslovje, ako nima za to veselja ali poklica.

Prošnje za sprejem v zavod se sicer naslove na školijski ordinarij v Ljubljani, a prinesejo jih starši oziroma njihovi namestniki osebno vodstvu zavoda v št. Vidu, in sicer najbolje na dan sprejemnega izpita, da si tako prihranijo dvojno pot. Ob isti priliki predstavijo vodstvu tudi dečka, da ga osebno spozna.

Za sprejem v zavod sv. Stanislava pa lahko prošito tekom meseca julija tudi taki učenec, ki bodo naredili sprejemni izpit na katerikoli državni gimnaziji. V tem primeru morajo prošnjo za sprejem priložiti šolski izkaz s potrdilom o opravljenem izpitu ter rojstni in krstni list.

V II., III. in IV. gimn. razred se sprejemajo samo dobri in nepokvarjeni dijaki s klasičnih gimnazij, z odličnimi in prav dobrimi izpričevali. Ponavljalec se ne sprejemajo. Prošnjo za sprejem naj priloži zadnje šolsko izpričevalo ter rojstni in krstni list. Priglasitve se morajo tekom meseca julija, avgusta se ne sprejemajo več.

Letno plačilo se določa po izpričevalu in gmočnih razmerah dotične družine. Najvišje plačilo za dečke ljubljanske školje znaša za celo šolsko leto 6000 Din; za dečke iz drugih škofij pa 7000 Din. Plača se lahko tudi z živežem po tekočih tržnih cenah. Ubožnim prošilec z odličnimi izpričevali se ta znesek primerno zniža. Če se dijak dobro izkaže s pridnostjo, pobožnostjo in vrljnostjo, uživa glede plačila v nadaljnjih razredih še večje ugodnosti. Odličnim dijakom kniečkih in delavskih staršev se naklanjajo tudi razne podpore, v kolikor so pač vodstvu na razpolago. — Vsa druga pojasnila glede oblike, knjig itd., se dobe o priliki zglasitve v zavodu.

Vodstvo zavoda sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano.

zdravilišče želodca, črevesa, žolčnega mehurja, gihla in sladkorne bolezni. Med glavna zdravilna sredstva spada zdravljenje z rogaško slatino, ki je najjačja zdravilna voda izmed vseh znanih alkalosolinskih zemljatih vrelov. Vseled čudovitih zdravilnih uspehov, ki se dosežejo v Rogški Slatini, jo nazivajo jugoslovanski Karlsbad. Vseled svojih redkih naravnih lepote je

ROGAŠKA SLATINA
tudi lahko letovišče. Bujno zelenje — tihi, temni gozdovi — osvežujoč hlad — čisti ozonski zrak — izleti — vsakodnevní koncerti — kopališče na prostem — zabava — kino itd. Prospekti in cenik: Zdravilišče in vse pisarne »Putnik«.

Davčna pritožba Delavske zbornice

Ljubljana, 8. junija.
Delavska zbornica je poslala finančni direktorju to-le pritožbo:

V § 16. pod 4. finančnega zakona za leto 1934-35 je predpisano, da morajo plačati 1 odstotek izrednega prispevka od kosmatih prejemkov vsi zavezanci uslužbenskega davka. Izredno je pa obremen predpisano, da so od tega prispevka izzeti med drugim hišni posli, delavci in dninarji.

Delavska zbornica je bila opozorjena, da nekatera podjetja odtegujejo svojim delavcem poleg uslužbenskega davka tudi s finančnim zakonom predpisani 1 odstotni izredni prispevek. Podjetja utemeljujejo odtegljaje s tem, da je na podlagi ustnemih instrukcij davčnih uradov oproščen 1 odstotnega prispevka le delavec-težak, dočim ga mora vsak kvalificirani delavec plačati. Pri tem štejejo med kvalificirane delavce podjetja ne samo trgovske, obrtniške in in industrijske delavce, ki imajo užna spricevala, ampak tudi tovarniško priučeno delavstvo.

Finančni zakon izrecno predpisuje, da so delavci oproščeni 1 odstotnega prispevka. Finančni zakon ne loči kvalificiranih, ne kvalificiranih ter priučenih delavcev. Finančni zakon generalizira oprostitev na vse delavce. Zakonodajalec tudi pod označbo delavce gotovo ni mislil samo težakov, ali pa sploh nekvalificiranih delavcev, ker bi potem to posebno skupino delavcev tako označil in kar je važno, tudi opisal.

Ker so določila finančnega zakona jasna, prosimo, da finančna direkcija naroči davčnim uradom, da ne zahtevajo plačila 1 odstotnega prispevka od delavstva.

Finančna direkcija naj nas blagovoli tudi o svojih ukrepih obvestiti.

DENTIST - ZOBAR PAUL VRANKAR

Tavčarjeva ulica št. 2-I. — Ljubljana.
naznanja cenj. občinstvu, da je vsled splošne krize znatno znižal cene vseh zobnih del ter dela drž. uradnikom tudi na obroke.

Ob meji

Sv. Jurij ob Pesnici. Slovesen in nadvse prirčen sprejem smo priredili Jurjevčani novemu župniku Antonu Zupaniču, doslej kaplanu pri Sv. Juriju ob j. z. Tako iskrenega in ljubčnega sprejema tudi najstarejši farani ne pomnijo. — Ob tej priliki se je poslovil gornjekungoški duhovni oče, župnik Francišek Magdič, ki je po čehodu prejšnjega župnega upravitelja prof. Ernesta Terstenjaka z gorečo vnamo vršil provizorske posle. Čast in hvala ljubčnemu gospodu, pa tudi vsem, ki so mu pri vršenju provizijskih poslov šli z ljubčnijo in ustrežljivostjo na roko.

Iz Dravske doline

Sv. Pankracij. Za razgledni stolp je darovalo SPD v Ljubljani 100 Din, za kar se mu izreka iskrena zahvala. Delo se bo začelo letos, ako ne pridejo nepremagljive ovire, zato se naprošajo planinci-izletniki za blagohotne prispevke. Drugo je sedaj že nekoliko bolje, namreč obisk Pankracija!

Remšnik. Izobraževalno društvo na Remšniku praznuje letos 25 letnico svojega življenja. Ustanovljeno je bilo leta 1909. Ustanovil ga je takratni župnik Anton Podvinski v svojim pomočnikom g. Grilom, ki je pa že v večnosti. Ta slovesnost se namerava obhajati na nedeljo, 1. julija, z izbranim sporedom. Opozarjajo se vsa društva v dravskem območju, da se proslave udeležijo.

Trbovlje

Ugovarjajo. Zadrudni nameščenci so se polnoštevilno udeležili protestnega zborovanja v rudniški restavraciji in napravili soglasen ugovor zoper poslabšanje obrtnega zakona, kolikor se tiče nameščenecv in kakor so predlagale poslodavske organizacije. Četudi so organizirani v raznih organizacijah, so pa edini v boju za svoje skromne pravice, ki jih hočejo složno braniti do zadnjega. Obsojali so tudi način, kako se je na zahrbtn način hotelo to poslabšanje izvesti. Tozadevne resolucije so bile odposlane na pristojna mesta. Zborovanje je ob veliki udeležbi poteklo v najlepšem redu.

Tudi delavci bodo ugovarjali zoper nameravane spremembe obrtnega zakona, ki hoče poleg nameščenecv tudi delavcem vzeti njih pridobljene pravice. Jugoslovanska strokovna zveza sklicuje za nedeljo ob devetih v Društveni dom protestni shod.

Smrt pobira. Umrla je Mejač Marija, stara 87 let, pri svoji hčeri ge. Češmigovi, in Zagor Neža na Ojstrem, stara 65 let. N. p. v m.!

Gospodje!

Moderni vzorci blaga za letne obleke

so dospeli. — Najugodnejši nakup oblek po meri je in ostane pri

Drago Schwab, Ljubljana

S pohabljenim otrokom po mestnih ulicah

Ljubljana, 9. junija.

Na trgu in po bližnjih ulicah so danes ljudje tmeli priliko videti nenavaden prizor, nenavaden tudi za naše kruto resne čase. Kmetiška ženska je na navadnem mlekarškem vozičku vozila pohabljenega dečka ter prosila ljudi za usmiljenje. Marsikdo ji je kaj podaril, nekateri iz usmiljenja do otroka, drugi zopet iz bojazni, da bi ženska res ne razgrnila otroka ter ne pokazala strašno spachenega telesa, pokritega z ranami. Otrok je namreč bolan za odprto jetiko in ima nerazvite kosti.

»Odkod pa ste ženska?« jo vprašujejo ljudje in ženska pove, da je doma iz neke vasi na Gorenjskem. Deček je osem let star, po pohabljenem telesu pa bi mu prisodil kvečjemu tri, le glava je normalno velika, skoraj vodenična.

»Pa zakaj vozite otroka okrog in z njim prosite usmiljenja, zakaj ga ne daste v kakšno hišnico ali bolnišnico?«

»Oh,« zajoče ženska, »koliko sem že prosila povsod, toda nihče se ne zmeni za revčka. Prosila sem našega župana, pa pravi, da ni denarja. Da, ko bi bil mesten, bi ga mesto dalo kam, tako pa zanj ni nobene pomoči. Pa kako rada bi ga dala v kakšen špitalček!«

Nekdo se je spomnil, da imamo v Ljubljani protijetično ligo; pred kratkim je imela svoj kongres v Ljubljani, mnogo lepih besedi je bilo tam izrečenih, nemara bi liga kaj pomagala v tem strašnem primeru. Telefoniral je na ligo, tam pa niso vedeli, ne kaj, ne kako. Stražnik je spremlil žensko na OUZD, kjer je menda sedež protijetične lige. Kljub temu ji gospodje od lige niso vedeli pomagati.

Pred poslopjem OUZD so ljudje žensko zopet spraševali na podoben način, kakor na trgu.

»Pa ste kaj opravili pri gospodih?«

»Govorila sem z nekom, pa saj tako vem, da ne bo nič. Vsaj tako sem ga razumela.« Po opisu tega gospoda bi se dalo sklepati, da je bil hišnik poslopja ali kdo drugi. Do drugega menda ni prišla, ako je sploh resno mislila.

Drugi jo zopet dvomljivo vpraša: »Čujte, vi ženska, vi pa večkrat pridete z otrokom berait v Ljubljano?«

»Se nikoli nisem bila, samo parkrat, pa nisem dalj prišla ko do Šiške!«

»Kaj pa sedaj?« jo vprašujejo.

»Domov, kam drugam!« Ženska hoče odkriti otroka, nemara, da bi vzbudila sočutje in kaj izprosila pri navzočih, toda otrok krčevito zavpil, nakar gospe protestirajo in ji kar same od sebe, ne da bi gledale skazeno telesce, podarijo dinar, dva.

Ženska počasi odide z otrokom in vozičkom. Kdo ve, morda res proti domu, toda pot je dolga in ženska je gotovo še po poti prosila ljudi usmiljenja. . . .

Kaj je naš čas res že tako daleč, da mirno pustimo trpeti otroka tako strašno muko, da mati z njim berači po cestah in razkazuje otrokove rane, ker drugače ne more vzbuditi sočutja? Ali ni nikjer nobenega zdravstvenega doma, ki bi nudil otroku človeka vredno bivališče in kaj ni nikjer nikogar, da bi se za otroka zavzel in ga v kak dom spravil? Končno pa je to tudi dolžnost protijetične lige, ki vneto nabira člane in prispevke, da za tega otroka z odprto jetiko, torej okolici nevarnega, nekaj stori!

Čudna zadeva iz vajeniškega doma v šentpeterski vojašnici

Olede na članek pod zgornjim naslovom nam pošilja mestno načelstvo sledeče pojasnilo:

Kakor je razvideti iz pojasnila uprave Vajeniškega doma, katerega je objavil Vaš cenj. list dne 7. t. m., dogodki v tem domu niso takega značaja, da bi dejali povod za intervencijo mestnega načelstva.

Gospod župan je z ozirom na obdolžitve v tem članku odredil takojšnjo preiskavo, ki pa se je zaključila z ugotovitvijo, da je bila izključitev treh vajencev iz disciplinskih in moralno-vzgojnih ozirrov povsem upravičena in v interesu zavoda tudi

Naša ljuba Gospa od Atlasa

Slovenska naselbina v afriških gorah

Pred kratkim se je vrnil iz Afrike mil. opat iz Rajhenburga, p. Placid Epalle, kjer je ustanovil v Severni Afriki v gorovju Atlas novo trapistovsko naselbino. Ker se je urednik »Kat. misijonov«, za novo misijonsko naselbino slovenskih trapistov zanimal, je o tej priliki mil. g. opata obiskal in imel z njim naslednji razgovor:

Gospod opat, slišal sem, da ste ustanovili novo naselbino v Afriki. Kako je prišlo do tega?

»Že dalj časa smo iskali primerne kraja, da bi ustanovili podružnico rajhenburskega samostana. Slučajno smo zvedeli za to postojanko od svojih francoskih sobratov. Ker v Franciji redovi ne smejo imeti lastnine, zato se ustanovljajo posebna društva, ki dajo potem kupljeno posestvo redovnikom v nekaj najem. Tako je tudi to posestvo kupilo neko tako društvo z namenom, da ga izroči redovnikom. Tako za zdaj vse še ni naše. Hiša in kakih 40 ha zemlje je zdaj že naše, od drugega pa smo samo oskrbniki; zemljo imamo v nekakem najemu pod ugodnimi pogoji.«

»Kje pa leži vaša naselbina?«

V francoski sev. Afriki, v gorovju Mali Atlas, ki se dviga nekoliko do 150 m. Naša naselbina je zelo visoko, namreč 1100 metrov nad morjem in je oddaljena 70 km od mesta Alžira. Sicer raste tu gori drevje, vendar so gozdovi slabi, ker prebivalci vse sproti posekajo za kurjavo. Kraj je primeren za poljedelstvo; je nekoliko peščen in posebno dobro uspeva trta, ki daje prvovrstno vino. Klima je približno takšna kot pri nas. Bil sem tam od 23. marca do maja, pa je bilo mrzlo kakor v Sibiriji; brila je ostra burja in pogosto nas je zagrnila megla. Na soncu je bilo pa zelo vroče in zdaj poročajo, da je prav prijetno. Tudi sadje silno dobro uspeva, posebno jabolka, katera je tudi zelo lahko prodati, ko je spodaj v ravnini takšna vročina.

»Kaj pa domače prebivalstvo?«

O, to so ubogi ljudje, skoraj sami nemaniti. Tod sicer bivajo Arabci, ki žive zelo primitivno. Hiše so sicer zidane, ker je kamenja dovolj, a vse je čisto v tleh, oken ni in slamnata streha se dotika skoro tal. Pečajo se pa ti ljudje večinoma s poljedelstvom, a pripravljajo tudi primitivno; za plug rabijo kos lesa s kljuko; s tem nekoliko razrahljajo zemljo. Tudi kar pridelajo, ne znajo spraviti v denar, kdor ima kaj za napravo, gre k cesti in čaka, da pride kupec; drugače pa so še dovolj prijazni in do nas redovnikov se vedejo spoštljivo. Nazivajo nas »babas« ali pa »marabute«.

Prava dobrota za nas je, da imamo dovolj vode. Doli v ravnini, okrog Alžira, je silno težko za vodo, tu pa imamo vode dovolj in zgradili smo si že tudi vodovod.

»Kakšni so bili vaši vtisi?«

Zelo lepo so nas sprejeli. Nadškof iz Alžira nam je poslal naproti avtomobil; prav tako tudi beli očetje; prvi smo v Afriki maševali v božjepotni cerkvi »Notre Dame d'Afrique«, kjer so

nas prejeli z zvonenjem; nadškof nas je povabil tudi na obed; ko smo vse uredili, smo se odpeljali po lepi asfaltirani cesti visoko gori na Atlas k naši novi naselbini. Človek bi mislil, da je tod okoli Alžira puščava, a dragi gospod, vse prej ko to; tu okrog je pravi raj; okrog mesta se širijo ogromni vinogradi, krasno urejeni in obdelani, in rode, kakor malokje drugje. (I ha vinograda prinese do 120 hl vina.) Tako so Francozi znali kultivirati puščavo. Mesto Alžir šteje že 250.000 prebivalcev in vedno zidajo nove palače.

Ko smo prišli na našo novo postajo, smo našli tam že dograjeno, vili podobno hišo. Za to je poskrbela že omenjena družba. Vila ima eno nadstropje. V njej so dovolj čedni prostori; v pritličju smo eno sobo preuredili takoj v kapelo, ostali prostori bodo služili za delavnice; v nadstropju bodo stanovanja za redovnike.

Razume se, da je od začetka težko; vsega manjka; bilo ni ne orodja, ne zaloge hrane, ne kurjave; zato bodo morali naši redovniki precej potpeti; no, pa saj to itak spada k redovnemu poklicu. Za stalno so se naselili doli trije patri in dva brata. P. Robert ima kot prior to težko nalogo, da vse to uredi in poskrbi, da bodo sčasoma nastopile redne razmere. Delavcev za polja in vinograde nam ne manjka; vedno je dovolj domačinov za delo, a njih delavnost ni ravno velika.

Seveda se pa od začetka na vseh koncih čuti pomanjkanje in pogosto mora dobra volja nadomestiti, česar ni. Takoj smo seveda uredili kapelico za maševanje. A oltar še ni dospel, zato so nam ga posodili beli očetje. Na veliko noč smo imeli celo slovesno mašo, a gorje, kadilnice ni premogla naša hiša. Pomagali smo si na ta način, da smo preuredili skodelico v kadilnico; samo umetniška ni bila ta kadilnica, a kadilo se je pa le.

»Kakšno bo pa vaše delo v novi naselbini?«

Prvo bo seveda kot povsod pri nas; meniško življenje, bogoslužje, askezo in molitve.

Potem pa hočemo tudi vplivati na domačine. Direktno misijonsko delo bi bilo težko; zato bomo misijonirali med njimi bolj indirektno. Najprej z zgledom. Za to so zelo dostopni. Molitveno življenje jim zelo imponira. Mnogo bomo dosegli tudi z dobrotelstvom; njej se ne more ustavljati nobeno srce; počasi bomo poskusili s šolo. A trdo bo šlo; mohamedanec pripraviti, da se odpove svojemu Mohamedu, to je silno težko. Bomo videli! Mi bomo storili vse.

Hočemo pa ljudem pomagati tudi gospodarsko; tudi s tem jim bomo mnogo koristili in vprav na ta način bomo morda prišli do njihovih duš. A največ upamo doseči s svojo redovno molitvijo za nje. Daj Bog, da bi tudi v srecih teh ljudi zavladal Kristus!

Zahvalil sem se g. opatu za njegovo dobrohotno postrežljivost in mu iz srca želel, da bi njihova nova naselbina, Naša ljuba Gospa od Atlasa se imenuje, uspevala in dosegla mnogo misijonskih uspehov.

Dr. J. Gr.

Dr. Ciril Ažman - monsignor

Pretekli teden je ljubljanski gospod škof ob birmovanju v Novem mestu gimnazijskemu katehetu prof. dr. Cirilu Ažmanu izročil papeževo imenovanje za monsignora — tajnega papeževega komornika.

Monsignor dr. Ciril Ažman uspešno deluje v Novem mestu že dolgo kot katehet in predsednik Kat. društva rokodelskih pomočnikov. Za njegove izredne vzgojne zasluge ga je že svetna oblast odlikovala z redom sv. Save. Zato se vsi, ki odklovanca poznajo, vesele tega visokega cerkvenega odlikovanja in mu od srca čestitajo!

Novi monsignor se je rodil 11. julija 1881 v St. Juriju pod Kumom. Leta 1905 je napravil doktorat modroslovja, leta 1908 je bil posvečen v mašnika, leta 1909 je postal doktor bogoslovja.

„Perion“ prašek za pranje je domač, boljši in cenejši

Koledar

Nedelja, 10. junija: 3. pobinkoština nedelja, Margareta, kraljica; Bogomil.
Ponedeljek, 11. junija: Barnaba, apostol; Marcijal, mučenec.

Novi grobovi

† V Soteski pri Moravčah je umrla v petek gospa Ivana Bisljan. Pogreb bo danes ob 3 popoldne na pokopališču v Moravčah. Naj ji sveti večna luč!

† V Crensovih je umrl v starosti 69 let Golarin Lovrene. Pokojni je bil 27 let mežnar in zvonar v naši cerkvi. Vsi so ga klicali le za Lovrene in mnogo je farnikov, ki niso vedeli, kako se je pokojni pisal. Bil je blaga duša in vester mežnar. Pri vseh ljudeh je bil zelo priljubljen. Naj mu Bog poplača vse njegove trude, ki jih je imel v njegovem svetlišču. Naj počiva v miru!

Kaj pravite?

Mehkrosrčnost našega meščanstva in splošno razpoloženje k dobremu, sta znana. Nagnjenje k človekoljubnosti tudi. Karitativnih poletov v teh vrstah sploh ne štejemo več. Saj ga ni večjega izleta v ljubo naravo, ali sestanka za okroglimi muzicami, ali banketa po uspelem obnem zboru, ali razuzdanje plesne maskerade brez miliga spomina na reveže, ki nič nimajo. Krožnik s pokrito servijeto je postal trajna legendarna ustanova zbirališč naših človekoljubov in človekoljubkinj, kot neke vrste karitativni strelobran, ali socialni odvodnik za moralne matke, ki hvala Bogu še vedno pridejo, kadar smo se v »teh težkih časih krize« dobro imeli.

S tega stališča pa tudi Bog nas varuj, da bi imeli kaj proti banketiranju in ehanju, ki se s takšno vneto in seveda po zgledu kulturnih narodov uvaža tudi pri nas in je postala zadnje čase uraden in obvezen zaključek vsakega zborovanja, saj vemo, da bo tisti krožnik pokrtil s karitativnim plaščem vsako morebitno iztirjenje. In ker je društvo pri nas na tisoče... Toda omembe, posebne omembe vreden je primer, ki se je po čenopisnih vesteh dogodil neke v naši državi. Od človekoljubnosti in usmiljenja do revščine ginjena gospoda, ženske in moški, je z gnusom zavrnila misel, da bi celo noč plesala v korist brezposelnim. Rajši — jejmlo je rekla. In tako je organizirala v najboljši gostilni velikanski banket z najbolj izbranimi jedili in pijanci. Na vsako osebo bi prišlo borih — 1000 Din! Nekaj odstotkov od kasiranega denarja pa bi šlo za brezposelne reveže. Tej gospodi, ki na enem samem obedu poje toliko, kolikor porabi dve delavčevi družini za ves mesec, ne moremo reči drugega, ko pa: dober apetit, dame in gospodje!

Dober apetit! Zares pri tem karitativnem žrtvstvu! Toda mi bi predlagali v tej zvezi še eno boljšo misel, ki bo še bolj služila plemenitemu socialnemu razpoloženju te gospode in prinesla še več denarja za reveže in zavrnence naše družbe. Mesto, da daruje nekaj odstotkov v karitativne namene, naj jih mirno v svoji požrtvovalnosti kar požre in zapoji! Hvala! Samo to bi predlagali, naj pogrne svoje mize mesto v kakšni gostilniški dvorani na javnem mestu, recimo sredi kakšnega bladjona. Ni hudir, da bi ne našli povsod na stolice, morda celo na tisoče radevednežev, ki bi tudi za visoko vstopnino ne hoteli zamuditi prilike, da vidijo, kako se za 1000 Din je in pije v karitativne namene. In vstopnino bi dali potem revežem. In kakšna reklama za blaga srca teh socialnih delavcev, ki se žrtvujejo za blagor revežev! Zamisel je sicer originalna, ni pa neizvedljiva.

Osebnosti

— Izpit za manipulativne uradnike so pred izpitno komisijo pri dravski finančni direkciji v Ljubljani položili naslednji organi finančne kontrole: Kralj France, Gorišek Ivan, Mahnič Jožef, Planinec Jožef, Salmič Janez in Purič France.

— V naši mornarici so odrejeni za vršila dolžnosti poveljnika kr. broda »Silnic« poročnik bojnega broda VI. razr. Ivo Herkmann; na službo na kr. brod »Jadransko poročnik bojnega broda I. razr. Adolf Cvirn in Andrej Vrkljan ter poročnik korvete Rudolf Pogacar; na službo na kr. brod »Dubrovnik« poročnik korvete Josip Dujmovič in Srečko Rojs; na službo na kr. brod »Dalmacija« poročnik korvete Janko Tomšič; na službo na kr. brod »Hvar« inž. kap. II. razr. Boris Kandare; na službo na kr. torpiljarko poročnik fregate Miran

Z NIVEA na zrak in solnce!

Ali prosim opreznol! Vaša koža se je vsled gorke obleke odvadila solncu, zato se natrite najprej z Nivea-cremo ali Nivea-oljem — oboje varuje in neguje kožo ter pospešuje, da postane naravno rujava.

Blaž: na službo na kr. brod »Galeb« poročnik fregate Franjo Keser; na službo na kr. brod »Spasi-lac« poročnik fregate Matija Podkrajšek; za vršila dolžnosti upravitelja opreme za obleko in garnizijskega materiala mornariškega poveljstva intendantki poročnik Slavko Car in za vršila dolžnosti poveljnika strokovni podpor. Vekoslav Rušec, do sedaj na službi pri 21. hidroeskadrili.

Za sončenje Salvira olje in creme
Velika izbira kopalnih čepic
Drogerija Kanc
v nebotični in Židovski ulici 1.

Ostale vesti

— Današnji izdaji »Slovenca« je priložena mila prošnja Doma ev. Jožefa v Leskovcu pri Zagrebu s polnočico. V izrednih stiskah se nahajajoči sirotinski zavod bo hvaležno sprejel vsak dinarček.

— Sprejem v knezoškofijsko dijaško sementišče v Mariboru. V dijaško sementišče se sprejemajo zdravi, pravno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi vzglednih katoliških staršev, ki so doma v lavantinski škofiji in so dovršili z dobrim uspehom osnovno šolo ali kak gimnazijski razred in imajo namen po dokončanih gimnazijskih študijah stopiti v mariborsko bogoslovje. Prošnje za sprejem se morajo najpozneje do 31. julija poslati po domačem župnem uradu na knezoškof. ordinarijat v Mariboru. Priložiti je treba: krstni list. šol. spričevalo, premoženjski izkaz, zdravniško spričevalo. Razen tega se morajo vsi prošnjiki zadnji teden julija, ako tega še prej niso storili, osebno predstaviti ravnateljstvu. Glede sprejemnega izpita za gimnazijo pa velja sledeče: Za vpisovanje v prvi razred klasične gimnazije v Mariboru se morajo vložiti s 5 Din kolkovane prošnje na ravnateljstvo v času od 20. do 23. junija. Sprejemni izpiti bodo dne 25. junija od 8 naprej. Prošnji za sprejem je treba priložiti krstni list in šolski izkaz. Dečki, ki bodo delali sprejemni izpit in nameravajo prositi za sprejem v dijaško sementišče, se naj kar po opravljenem izpitu predstavijo sementiščnemu ravnateljstvu. — Ravnateljstvo knezoškof. dijaškega sementišča v Mariboru, Koroševa ul. 12 (nasproti klasične gimnazije).

— Pri haemeroïdih, zaprtju, ranitvi črevesa, tvorih, pritisku vode, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z uporabo naravne »Franz-Josef« grenčice vselej prijetno olajšanje, večkrat pa celo popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pol kozarce »Franz-Josef« vode.

— Na uršulinski ženski realni gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje za I. razred dne 20. in 21. junija od 8 do 12; sprejemni izpiti za I. razred pa se bodo vršili dne 22. in 23. junija točno ob 8. Prijave za sprejemni izpit, kolkovane s 5 Din, naj pošljejo one učence, ki stanujejo izven Ljubljane, najkasneje do 21. junija ravnateljstvu ženske realne gimnazije uršulink v Ljubljani. Prilože naj: 1. zadnji šolski izkaz; 2. rojstni in krstni list. Učence v Ljubljani lahko dostavijo vse to osebno pri vpisovanju. Za druge razrede je vpisovanje »četkom šolskega leta. Ako starši žele, ostanejo izvenljubljanske učence med izpitom na oskrbi v zavodu. Za prihodnje šolsko leto sprejema Uršulinski zavod v polno oskrbo tudi take učence, ki bodo poselele državne srednje in strokovne šole. Zglasiti se je treba pri predstojništvu samostana.

— Gospodinjstva šola v Repnjah na Gorenjskem se začne 1. oktobra in traja 6 mesecev. Sprejema dekleta, ki so dopolnila 16 let ter se žele temeljiteje izobraziti v velevarnem gospodinskem poklicu. Nadaljnja pojasnila daje vodstvo.

— V dijaški konvikt na Rakovniku se sprejemajo dijak klasične in realne gimnazije. Starši se opozarjajo, da pravočasno prijavijo posebno one dijake, ki nameravajo delati sprejemni izpit že v junjskem roku, pa žele, da jih glede izpita zavod prijavi gimnazijskemu ravnateljstvu. Leti naj se prijavijo vodstvu salez. zavoda na Rakovniku najkasneje do 18. junija. Priložiti je krstni list in spričevalo iz zadnjega 4. ali višjega razreda osnovne šole.

— Dvoboj med Fabjančičem in Kramerjem. Pred nekaj dnevi je g. Vlado Fabjančič v »Slovenca« izjavil, da bo tiral pred sodišče »Jutro« radi obrekovanja. Včeraj pa izjavlja »Jutro«, da bo pozvalo pred sodišče g. Fabjančiča radi žaljivih izjav na bojevniškem shodu v Krškem sodnem okr. proti g. Kramerju. Tako bo ta zanimivi spor med dvema rivaloma in voditeljema moral priti pred sodišče, kjer je pričakovati jako zanimivih obravnav.

— Doraščajoči mladini nudimo zjutraj: čašico naravne »Franz-Josef« grenčice ki dosega radi tega ker čisti kri, zločede in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe

— Akademski pevski zbor pojde v Sarajevo, kjer bo priredil 19. in 20. junija dva koncerta slovenske narodne in umetne pesmi. Koncerta je pripravil agilni Slovenski klub v Sarajevo.

— Absolventi meščanske šole v Krškem iz leta 1924. Letos bo minulo 10 let, kar smo se razšli. Zella nekaterih je, da se ob desetletnici zopet snide-mo, po možnosti vsi. Zato prosim tovariše in tovarišice, da mi pošljejo svoje naslove in eventuelne predloge. Podrobno se pogovorimo pismeno. Zupanič Niko, Brežice, Javna bolnišnica.

— Šolskim upraviteljstvom, ki potrebujejo za Vidov dan primerne deklaracije za šolske proslave, pripravilo kr. banka uprava v Ljubljani knjigo: Kramole, Domovini! Stane 36 Din pri založbi Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

— Slovenska glasbena razstava za časa jesenskega veljsaja. Vsa pevstva in druga glasbena društva v dravski banovini prosimo, da javijo Glasbeni Matici ljubljanski, ki je prevzela aranzma te razstave, ako imajo v svojem arhivu razne rokopise slovenskih skladateljev, dalje pomembnejše slike

društvene zastave ter če so pripravljeni dati te predmete na razpolago za to razstavo, ki bo ob priliki letošnjega jesenskega velejsaja in dnevoj slovenskih plesov. Dopise je nasloviti direktno na Glasbeno Matico ljubljansko. Prosimo pa za čim prejšnje obvestilo.

— Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. V obrambo verel Kratke, času primerne razprave od p. Pavlina Schöninga. Zvezek 1: Wer ist der Gott? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 2: Ist Christus Gott? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 3: Wie ist Himmel und Erde entstanden? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 4: Der Ursprung des Menschengeschlechts? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 5: Bibel Gotteswerk oder Menschenwerk? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 6: Christentum ohne Glaubenssatz, 20 strani, 4.50 Din. — Zvezek 7: Braucht die Kirche einen Papst? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 8: War Petrus in Rom? 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 9: Warum Erlösung? 20 strani, 4.50 Din. — Zvezek 10: Warum Sakramente? 20 strani, 4.50 Din. — Zvezek 11: Kirche und Ehe. 24 strani, 4.50 Din. — Zvezek 12: Kirchliches Bucharverbot. 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 13: Das sechste Gebot. 24 strani, 4.50 Din. — Zvezek 14: Kirche und Kapitalismus. 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 15: Katholische Frömmigkeit. 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 16: Kommen die Toten wieder? 24 strani, 4.50 Din. — Zvezek 17: Die Freimaurer. 16 strani, 4.50 Din. — Zvezek 18: Warum die vielen Sekten? 16 strani, 4.50 Din.

— Opozarjamo Vas, da dobita na velejsajmu o priliki brezplačnega pokušanja Radenske tudi brošuro o zdravljenju z mineralno vodo, katere ne zavrzite kot mnoge druge reklame, temveč jo pazljivo prečitajte. Če je sami ne rabite, jo oddajte dalje!

Split, Hotel „Salonac“

Najbližji kolodvora in pristanišča.
50 novo urejenih sob. — Zmerne cene

— Mednarodna avtomobilska tekma. Avstrijski Touring Klub, član Alliance-Internationale de Tourisme, priredi, kakor je bilo že javljeno, dne 7. in 8. julija 1934 pod pokroviteljstvom deželnega glavarja Koroške, gospoda generala v p. Hülgertha, mednarodno avtomobilsko tekmo v Poreču ob Vrbskem jezeru (Pörschach am Wörthersee). Te prireditve se lahko udeležijo tudi vsi inozemski avtomobilisti, ki imajo meddržavno pristupnico in vozno dopustilo. Udeleženci dobe umetniško izdelano plaketo, vrhutega se bodo priznale dragocene častne nagrade. Za razvedrilo gostov so skrbel bogat spored, kakor nastop prvocrednih umetnikov, koroška domovinska slavnost v narodnih nošah, koncerti, razsvetljavo jezera in drugo. Preskrbljeno je za cenena stanovanja, prehrano in garaže. Prijave sprejema generalno tajništvo avstrijskega Touring kluba na Dunaju IX. Peregringasse 2 (telefon A 18-5-25) in tajništvo avstrijskega Touring kluba za Koroško v Klagenfurtu, Burg (telefon 524). Do 30. junija t. l. sprejemajo prijave tudi avstrijski konzulati in preskrbijo triptika prost prehod v Avstrijo.

— Kantina v vojašnici Kralja Aleksandra I. v Mariboru se odda v zakup vojnomu invalidu. Člani Udruga vojnih invalidov, ki se interresirajo za to kantino, naj do 15. t. m. vložijo prošnje na Oblastni odbor Udruga vojnih invalidov v Ljubljani, St. Peterska vojašnica, in tej priključijo uradno potrdilo pristojne občine o premoženjskih razmerah, potrdilo davčne uprave o plačanih davkih, npravnstveno spričevalo, overjen prepis invalidskega uverjenja in izvršne rešitve Višjega invalidskega sodišča. domovinski list in krstni list, oz. rodbinsko polo, če so poročeni. Vse priloge k prošnji so po čl. 72 inval. zakona takse proste.

— Nova pavšalna zdravilja v Pieštanyu. Pieštany-ako kopalisko ravnateljstvo je uvedlo z ozirom na težke prilike, individualna pavšalna zdravilja, razdelivši cene na 24 razredov. Ta zdravilja vsebujejo vse, kar je v zvezi z zdravljenjem, to je stanovanje, oskrba, kopeli, zdravnik, perilo, kur-takso, razsvetljavo, kurjavo, zavarovalnino, avto-bus itd. Nova pavšalna zdravilja omogočajo vsakemu, da že doma natančno preračuna višino izdatkov. Pojasnila daje: Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

— Iščem priče, ki so bile navzoče v bojih pri Solkanu pri Gorici pri 29. črnovoj. bataljonu pod komandantom kapetanom g. Rusom in poročnikom Kuharjem, ki je v vojni padel. Tam sem bil zasut od granate, zdaj pa moram to dokazati. Dopise izvolite poslati proti odškodnini na naslov Franc Jerše, Zalisee št. 6. p. Žužembek.

— Stotaki se delijo. Edinstvena prilika se nudi za kratek čas. Na popolnoma ameriški način izvaja letos v naši državi Kodak veliko akcijo prodaje Foto-aparatur. Ne samo, da se nudi prekrasen foto-aparat velikosti 6x9 cm po izredno ugodni ceni, ampak nudi se vam tudi možnost, da dobita za to nizko ceno še 100 Din. Razumljivo je torej, da fotografiranja željni ljudje hite izkoristiti to priliko, ker bo rok, v katerem dobita tih 100 Din, kmalu potekel. Brezdvomno pomeni ta akcija znaten napredek foto-sporta pri nas, ker ima ta akcija tudi kulturni značaj, in se zaradi tega povsod podpira. V vsaki trgovini dobita ta foto-aparat, zato se priporoča, da se ta prilika čimprej izkoristi. (Aparat z odličnim anastigmatom stane 490 Din, a proti odbitku 100 Din, samo 390 Din.)

— 100 letnica kopališča Gleichenberg. Letos poteka 100 let, odkar je grof Wickenburg osnoval akcijsko družbo za kopaljšče Gleichenberg in poskrbel, da so se zdravilni viri te sicer samotne doline jeli uporabljati v prid trpečega človeštva. Cim so zajeli izvirke in osušili močvirja, so jele rasti nove stavbe v tem kraju in z vsakim letom se je dvigalo število obiskovalcev. Danes zdraviljske in higijenske naprave zdravilišča in kopaljšča Gleichenberg lahko tekmujejo z napravami katerekakoli svetovnih kopaljšč. Naravne ogljikove kopeli slove daleč preko mej domovine, edinstveno podnebe, mil, brezpralni in brezdimni zrak pa s svoje strani dobrodejno vpliva na astmatike, boleznj srca in zastarele katarate. Poskrbljeno je v najobilnejši meri za vsestransko okrepčilo ne samo za razvajenje, marveč tudi za one, ki se morajo omejiti v svojih izdatkih. Stoletni jubilej bo letos združil v Gleichenbergu stotine starih in novih obiskovalcev.

— Černe Vladimir, gostilničar v Zagrebu, Radiceva ulica 1, se je preselil in odprl poznano na novo urejeno gostilno v Varšavski ulici 5 (prej Samostanska) tik Evropa kina ter se priporoča v svojim cenjenim gostom za nadaljnjo naklonjenost.

Sport

Naši odlični sportniki o olimpijskih igrah

Ban dr. Drago Marušič, predsednik JOO:

Z veseljem sem prejel mesto predsednika ljubljanskega odbora JOO, ker vem ceniti važnost vsakega dela, ki more prinesiti ugledu naše države v tujini koristi. Redko je sredstvo, ki more ugledu naše države v inozemstvu toliko koristiti kot sport, prav posebno pa olimpijada in naša udeležba na njej. Slovenci smo dali naši državi v telovadbi prvi olimpijone, ponosen bom, ako bo v naših mladih sportnikih dovolj energije in volje, dovolj borbenega duha in visoke zavesti njihove naloge, da se razvijajo tako visoko, da bo zaplapolala zastava naše države na olimpijskem drogju tudi še v kakšni sportni panogi. Vsem našim sportnikom kličem: na delo za olimpijsko zmago!

Dr. Ciril Pavlin, podpreds. JOO:

Olimpijski dan je propaganda za čisti in plemeniti sport, opozorilo vsem sportnikom, da je v sportu le z dolgotrajnimi pripravami uspeh mogoč. Olimpijski dan ima namen dvigniti propagando za sportno udejstvovanje ne samo v mestih, temveč tudi po deželi. Olimpijski dan naj zbere sredstva za pripravo naših reprezentanc in za njihovo pošiljanje na olimpijado s tem, da žrtvuje vsakdo, sportnik in prijatelj sporta, mal dar z nakupom olimpijskega znaka. Smelo trdim, da s tako skromnimi sredstvi, kot nastopajo naše sportne reprezentance v tujini, ne nastopa nobena tujna reprezentanca. Zato zberimo pravočasno potrebna sredstva in dajmo našim borcev na olimpijskih igrah vsaj primerno brano in primeren stan. Podprite one, ki skušajo v plemeniti borbi priboriti uspeh svoji domovini!

Ing. Stanko Bloudek:

Na olimpijadih sem, lahko bi rekel, doma. Že leta 1920. sem bil na olimpijadi v Antwerpnu. Bilo je to takrat, ko se je Jugoslavija prvič udeležila olimpijade. Mogel sem videti izredno velik pomen, ki ga pridobi vsaka država s svojim aktivnim sodelovanjem na olimpijskem stadionu. Olimpijada ni politična organizacija, niti socialno-politična, niti državno-politična. Olimpijada je velika mednarodna prireditelja, pri kateri se spoznavajo najboljši sportniki in najboljši voditelji vseh narodov, da uresničimo novo prijateljstvo in nove zveze, ki gredo preko meja posrednih držav. Olimpijada je torej mednarodna državna prireditelja. Svoj mednarodni prestiž čuva, kdor se je udeležil, pozabljen je oni, ki ostane doma. Prepričan sem, da je ravno s tega stališča vsaka olimpijada in udeležba na njej koristna, tudi če nima nobenih direktnih bilancnih efektov. Olimpijada je velika mednarodna kulturna pridobitev, ki se je

bomo morali udeležiti, ker je za našo državo taka udeležba izredno važna. Stroški, ki nastanejo z udeležbo na olimpijadi, niso v nikakem razmerju z eminentno vrednostjo moralnih in kasnejših finančnih efektov. Ing. St. Bloudek.

G. podpolkovnik Cvetko:

Jugoslavanski sabljaški sport na olimpijadi se ni bil zastopal. Lahko pa pričakujemo, da se bodo tudi naši borilci postavili ramo ob ramo poleg drugih slovanskih zastopnikov, Čehov, Bolgarov in zlasti Poljakov, ki so se na olimpijadi že častno odrezali. V zadnjih 5 letih, zlasti odkar je bila ustanovljena Jugoslavanska sabljaška zveza, opažamo viden napredek naših borilcev. Seveda — handikapirani smo napram drugim narodom. Po 10—20 let treninga, kot ga imajo šampioni drugih držav, je velik plus. Kljub temu sta pa n. pr. Pengov in Korišić od ilirijanskih sabljačev že mednarodna klasa, ki bosta v kratkem igrala ob primerni turnirski rutini veliko vlogo. Upajmo, da bosta ta dva in še kateri drugi častno zastopala naše barve na bodoči olimpijadi in tako dokazala celotno kulturnemu svetu, da gojimo tudi mi smoteno ta plemeniti sport. — Podpolkovnik Cvetko.

G. Jakob Gorjanc:

Predsednik Triglavskega kolesarskega pododborja in podpredsednik Moto-zveze krajevine Jugoslavije:

Jugoslavanska biciklistika se je že od svojega začetka vedno borila z velikimi težavami. Pri nas ni primerno razvite industrije, ki bi bila v stanu v zadostni meri podpreti to sportno panogo, kot se to v drugih državah. Ceste so drugje gosti boljše kot pri nas, kar sigurno v veliki meri vpliva na dober ali slab razvoj biciklizma. Francijo, Italijo in Belgijo smo videli vedno med prvimi državami, ki so tekmovali v cestnih dirkah, v dirkališčnem tekmovalstvu sta uspešno konkurirali zlasti Nemčija in Avstrija. Kljub slabim razvojnimi prilikam je pa že na olimpijadi v Parizu Jugoslavanska kolesarska ekipa zasedla med 27 narodov nad vse čisto 9. mesto, v Amsterdamu je zasedla 11. mesto. Če izvzamemo Sokolstvo, ki mu je bilo dano povzdigniti jugoslavanske barve na olimpijskem stadionu, moram reči, da je bila jugoslavanska biciklistika edina sportna panoga, ki se je že povzpela na vidna mesta. Ti lepi sportni uspehi so bili doseženi le v cestnih dirkah, kljub temu, da je delal vozačem pregrevalec posredni olimpijski start. Dirkališčnih tekem se pa jugoslavanski vozači doslej sploh niso mogli udeleževati, ker za enkrat še nismo imeli dirkališčnega moštva. Z mirnim očesom lahko gledamo v bodočnost, saj imamo poleg trdne volje tudi že lep kos svoje lastne kolesarske tradicije. — Jakob Gorjanc.

Današnji olimpijski spored:

Sportne prireditve, ki se vrše danes na štirih krajih v Ljubljani, bodo zelo pestre in zanimive. Ves čisti dobiček je namenjen olimpijskemu fondu, zato se cenj. občinstvo ponovno opozarja, da podpre akcijo olimpijskega odbora s tem, da si kupi olimpijski znak, ki stane 10 Din, ki upravičuje do brezplačnega vstopa na vse današnje sportne prireditve v zvezi z vstopnico, ki se dobi pri blagajnah. Kdor pa ne zmore te vsote, pa naj pride pogledat vsaj eno prireditelja ter z nizko vstopnino pripomore do čim boljše uspeha naših atletov na berlinski olimpijadi. Program je torej sledeč:

Ob 10 dopoldne: lahkoatletске tekme deklet in fantov na letnem telovadišču v Tivoliju.

Telovadba prvakov v Budimpešti

Še nekaj podrobnosti z letošnjih svetovnih telovadnih tekem

Naš list je že obširno poročal o letošnjih svetovnih telovadnih tekah, ki so dosegle svoj višek v poljubnih vajah, ki so jih izvajali mojstri svetovnega razreda na posameznih orodjih. Človek bi mislil, da bo telovadba, zlasti orodna, proti kateri so dvignili gotovi krogi pred leti toliko prahu, izgubila s površja. No in sedaj so nam prvaki ravno onih narodov, kjer se je bil največji boj proti orodni telovadbi, praktično dokazali, kako neupravičeni in neosnovani so bili napadi na to panogo telesnih vaj. Najbolj zanimivo pri celi stvari pa je dejstvo, da stoji ravno v Madjarski telovadba na tako visoki stopnji kot redkokje na svetu. Povdarjam pa, da s tem, če ugotovljamo samo resnična dejstva, ne nameravamo delati prav nobene agitacije za kako telovadno organizacijo, najmanj pa seveda za madjarsko. Sem namreč mnenja, da je treba stvar vedno tako predložiti ljudstvu, kakršna v resnici je. Upam, da se razumemo.

Prav do letošnjega svetovnega prvenstva sem bil prepričan, da na Madjarskem ne eksistira razen par dobrih telovadcev drugo, kakor samo sportni klub. No in motil sem se in sicer prav pošteno. Madjarski sem namreč poznal ravno iz nogometa, plavanja, lahke atletike, sabljanja in to je bilo vse. S svojimi telovadnimi nastopi deset tisočev so pokazali, da so v telovadbi enako vredni sportnikom. Največji je bil nastop telovadcev, katerih je nastopilo naenkrat 12.000. Številke bi končno človeku še ne imponirale tako, akoravno so me precej presenetile, ampak izvedbe, ki so bile res prvovrstne, in na vzorna disciplina, ki so jo pokazali. Vaje res niso bile težke, bile so pa sestavljene popolnoma v modernem duhu, to se pravi iz sodobne gimnastike. Organizatorji so tudi prvovrstni, istotako sestava vaj, ki so znali vedno prav spretno združiti gibe, ki so bili preračunani na zunanji elekt z onimi, ki na polju telesne vzgoje nekaj pomenijo. Ves nastop je bil zelo resno pripravljen, kakor je bila resna mladina, ki je nastopala.

Da se povrtno zopet k borcev, ki so to slavnost tako visoko dvignili in ki so tekmovali za najvišji naslov za svetovnega prvaka, se mi zdaj umestno, da si jih še nekoliko ogledamo. Neizpodbitno dejstvo je, da so Svicarji danes najboljši telovadci na svetu. Oni so pravzaprav povsod enako dobri, četudi bi jim človek prisodil kot njihovo specialno orodje: drog. Enakovredni so na bradli in na konju, dočim so na krogih slabši. Pri njih se je zlasti opazilo, da polagajo največjo pažnjo na posamezne kombinacije. Na drugo ni bilo opaziti običajnega vrtenja veletočev, ampak so pogostokrat prehajali iz veletokeba v razne nižje položaje ali pa so vezali koleb s kakimi izredno težkimi prehodi. Na kratko:

Ob 14.30 popoldne: nogometne in hazienske tekme ter kolesarske in moto-dirke na igrišču Hermesa v Siskli.

Ob 15 popoldne: Tekme v tenisu na teniških igriščih Ilirije ob Celovski cesti.

Ob 17 popoldne: Plavanje, sabljanje in težka atletika na kopališču Ilirije.

★

SK Grafika. Za trening tekmo s Primorjem naj bodo danes ob pol devetih dopoldne na igrišču Primorja slednji igralci: Gašparič, Mekina, Katavič, Usnik, Zagar, Bežan, Leo, Milan, Vili, Rone, Trboševsek in Martinčič. Vsak naj prinese s seboj svo opremo, kar je ima doma. Prav tako naj prinesejo svo opremo na igrišče vsi ostali igralci. V primeru slabega vremena trening odpade.

Svicarji so mojstri, ki so si naslove svetovnih prvakov upravičeno zaslužili.

Na drugo mesto so se umestili Čehi. Telovadili so na drugo in bradli prav dobro, dočim je bilo izvajanje na konju in krogih pod njihovo običajno višino. Do drugega mesta jim je pripomogla lahka atletika, v kateri so bili Čehi od nekdaj dobri. Kakih posebnosti kot smo jih videli n. pr. pri Svicarjih, Nemcih, Finci, pri njih ni bilo.

Nemci so padli na tretje mesto samo radi njihovih slabih vaj na krogih. Drugo mesto jim je zapravl njihov najboljši znani nemški prvak Krötsch s svojim izstopom, ki je moral vrsto zapustiti radi blessure na roki. Kar so pokazali na drugo, bradli in konju, je bilo res nekaj prvovrstnega. Zlasti drog, o katerem so bili vsi strokovnjaki soglasnega mnenja, da je bil »fabelhaft«. Ko dosežejo še na krogih isto višino in to se bo po vsej priliki do olimpijade zgodilo, potem mislim, da ne pretiravam, če trdim, da bodo morali Svicarji na berlinski olimpijadi Nemcem prepustiti svetovno prvenstvo.

Finci so mi izredno ugajali. Vitki fantje so to, ki so s svojimi izvedbami na mah osvojili srca vseh navzočih. Kdor teh mladih fantov ni videl, ne more verjeti, da so tudi Finci tako izborni telovadci. To je bila izklesana celota, v kateri so bili vsi tekmovalci enako vredni. — Italijani so se od amsterdamske olimpijade močno popravili. Svoje višine, ki so jo pokazali na pariški olimpijadi, ko so dosegli prvo mesto, pa tudi topot še niso dosegli. akoravno smo videli nekaj prvovrstnih izvedb. — Madjarski so tvorili s svojimi enakovrednimi tekmovalci vrsto, ki je pokazala nekaj prav zanimivih stvari. Tudi Madjarski človek ne bi mogel pripisovati takih možnosti v telovadbi, ako jih ne bi sam videl. — Francozi so padli sicer na zadnje mesto prvega razreda, kar pa njihovih sposobnosti prav nič ne spremeni. Dosegli so nad 730 točk ter zasedli sedmo mesto, a so kljub temu pokazali prvovrstne stvari. Tudi vrsta kot celota je bila dobra. — Ostala šestorica, ki je tvorila razred zase, pa ima večino takih tekmovalcev, ki sploh ne bi smeli na mednarodne, še manj pa na svetovne tekme.

V lahki atletiki so bile vse prve vrste razmeroma prav dobre. Vidi se v tem pogledu velik napredek, kajti sedaj gojijo tudi najboljše orodni telovadci mnogo lahke atletike. Če pomislimo, da predpisane mere niso bile za orodnega telovadca baš nizke, se moramo naravnost čuditi uspehom nekaterih tekmovalcev.

Budimpešta ni imela za časa zleta takega lica kot sem pričakoval. Ne vem, ali niso smeli madjarski telovadci in telovadkinje v mesto ali pa so se držali samo v gotovem delu mesta. Dejstvo je, da

Mariborske vesti:

Letošnji „Mariborski teden“

Letošnji »Mariborski teden« dobiva sedaj že določene konture. Na zadnji seji v petek se je že v podrobnostih določal program letošnjih prireditev, ki še ni čisto izgotovljen radi pričakovanih naknadnih prijav. Sklenilo se je, da bodo tudi letošnje prireditve osredotočene na običajnem prostoru: Zabavišče s kavarnskimi in restavracijskimi prostori na vrtu Dijaškega doma in otroškega vrta ter na Prešernovi in Razlagovi ulici. Istotam tudi prostor za vrtnarske razstave, v poslopju otroškega vrta pa

vinska razstava in pisarna MT. Glavne razstave bodo razvrščene v šolskem kompleksu v Razlagovi in Cankarjevi ulici. Kongres pripravlja v podrobnostih Ohrno društvo, ki je razposlalo nad 2000 vabil ter pričakuje številne udeležbe. Kongres bo važen, ker se ga udeležijo tudi industrija iz te stroke, ki je pri nas zelo močna. Ustanovila se bo na tem kongresu enotna zveza vseh v stroko spadajočih krajevnih organizacij. Polovična vožnja je sedaj že zagotovljena.

□ Čebele umorile konja. Dogodila se je ta zadeva na Teznu, kjer se je ustavila skupina sejmarjev s konji ter pasla utrjene in potne živali ob poti. En konj se je približal preveč čebelnjaku in čebelice so ga napadle. Na tisoče čebel je prekrilo konja, ki se mu nič ne ni upal približati. V divjem galopu je žival zdivjala po polju, naposled pa je omagala. Piki čebelice so bili za konja smrtonosni ter je žival kmalu poginila.

□ Samo četrtino slabega vina manj, pa si lahko dobitnik »stirih jurijev«, ki te bodo spravili iz nevolje! Zato pa naj ne odlašaj nikdo kupiti tombofske karto postarske »Dobrodnele tombole«, ki se vrši v Mariboru na Trgu Svobode, in sicer v nedeljo 10. junija popoldne. Postarši so preprečani, da ne bo nikdo odklonil prodajalcev tombofskih kart. Čisti dobiček je namenjen za podporo bolnih tovarišev in poštini sirot. Dobitki so na vpogled od petka naprej v garaži hotela »Orel-Zemljica«, Grajski trg.

— Osebe, ki so krvno, kožno ali živčno bolne, dosežejo z naravno »Franz-Josef« grenično redno prebavo. Specialisti z visokim slovesom potrjujejo, da so v vsakem oziru zadovoljni z učinkom staroznane »Franz-Josef« vode.

Celje

□ Dve nesreči pri delu. 20 letni delavec Volavšek Rudolf iz Zusma je dne 6. t. m. padel v gozdu pri Sv. Stefanu in si zlomil kost v levem ramenu. — Špetiča Stanka, 24 letnega mizarskega pomočnika iz Laškega je 8. t. m. pri delu zgrabil stroj in mu prerezal palec na levi roki.

□ Včerajšnji živilski trg je bil bogato založen z raznovrstnimi dobrotami. Naravnost ogromno je bilo na trgu češenj in se je sukala cena od 1 do 2 Din liter, borovnice so samo še po 75 par, cepljene jagode po 1.50 do 2 Din liter. Veliko je bilo na trgu zelenjave; stročji fižol po 3 Din merica, stročji grah 1.50 do 2 Din, domače kumare po 6 Din kg, novi krompir 3 Din kg, 2 Din merica; na trgu so bile tudi kolerabce in ohrovt. Veliko je bilo gob, lišičke po 1 Din krožnik, druge so bile dražje, 3 do 5 Din. Jajca so po 40 do 50 par, piščanci po velikosti od 9 do 15 Din, kokoši pa od 25 do 30 Din. Kuretnine je bilo na trgu precej.

□ Primarij dr. Ivan Raiš je se preselil v lastno hišo na Kralja Petra cesti št. 26.

Naznanila

Liubljana

1 Opozorjamo: na današnji popoldanski koncert Akademiknega pevskega zbora ob 16 v veliki dvorani Unionske. Naši akademiki, priznani pevci, nam bodo zadaj v tel sezoni zapeli slovanske narodne pesmi s Koroske in Belekrainke. Skrajno nizke cene omogočajo vsakomur obisk koncerta. Akademski pevski zbor, ki šteje 60 mladih in svežih gl, nam bo pod vodstvom dirigenta g. Fr. Marolta zapel prekrasne narodne pesmi, s katerimi je žel tako v Ljubljani kakor v Mariboru prave triumfe. Na koncert opozorjamo zlasti naše področje, ki mu je ta koncert predvsem namenjen. Predprodaja vstopnic ves dan pred veliko unionsko dvorano.

1 Jutri, v ponedeljek, 11. junija bo tretji nastop gojencev šole Glasbene Matice v filharmonični dvorani ob 18. Spored se dobi v knjižarni Glasbene Matice po 2 Din.

1 Trnovski oder v Ljubljani vabi vse one, ki imajo veselje do dramskega udejstvovanja, da se priljvijo Trnovskemu odru. Prijavitelj se je treba čimprej radi tega, ker se je pravkar pričela dramska sezona pod vodstvom režiserja narodnega gledališča v Ljubljani g. Skrbinksa. Prijave naj se pošiljajo na naslov Ivo Prosen, Ljubljana, Velika Solnarska ulica 10.

1 Kino Kodoljevo. Danes ob 17.30 in ob 20.30 in jutri ob 20.30 Harry Piel v filmu »Sledi v snegu«. Kot dopolnilo: Foxov zvočni tehnik, Ufin kulturni film, Mickey Mouse ter »Smuške tekme v Planici«.

1 Nočno službo imajo lekarnar: Danes: mr. Susek, Marjina trg 5, in mr. Kuralt, Gosposvetska 4. — Jutri: mr. Trukozelj ded., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA (Začetek ob 20)

Nedelja, 10. junija, ob 16: Kulturna prireditelja v Črni miki. Letno gledališče v Tivoliju. Izven. Cene znižane. V služenju slabega vremena ob 20 v dramati Gospoda Glembejevi. Izven. Cene od 3 do 14 Din.

Ponedeljek, 11. junija: Gofewannor. Red B.

Torek, 12. junija: Opera produkcija državnega konservatorija.

OPERA (Začetek ob 20)

Nedelja, 10. junija: Trubadur. Gostujeta Zinka Kune in Pavel Marlon Vlahovič. Izven.

Ponedeljek, 11. junija: Zaprti.

Torek, 12. junija: Katja Kabanova. Red C.

Maribor

— v Čevljarski tečaj za pletenje prednikov za luksuzne čevlje po najnovšem pariškem sistemu se vrši v Mariboru. Interesenti naj se zgledajo do torka, dne 9. junija v pisarni Zdrženja čevljarjev v Mariboru, Kralja Petra trg 1. — Zdrženja čevljarskih mojstrov v Mariboru.

jih v mestu nismo videli. Nasprotno pa smo videli večje in manjše skupine bolgarskih telovadcev in telovadkinj, katerih je moralo priti na te slavnosti mnogo v Budimpešto. Kamor smo se obrnili, povsod smo našli nanje in prav v vsaki ulici smo jih srečali. Sploh so živili Bolgari veliko gostoljubnost madjarskih krogov. Deputacija bolgarskih junakov je bila celo pri ministrskem predsedniku Gömbösu, kateremu je podarila celo vrsto častnih daril kakor: bolgarsko preprogo, steklenico cvetličnega olja, častni znak bolgarskih junakov in drugo. Ministrski predsednik Gömbös se je zahvalil v bolgarskem jeziku, kar je vzbudilo med Bolgari veličansko navdušenje.

Letošnje svetovne tekme v telovadbi so torej za nami. Pokazale so neverjeten napredek v vsakem pogledu. Opazovalci, ki stvari ne pozna dobro, bi trdili, da je bil dosežen vrhunec v tej panogi telesnih vaj. Toda, kdor to misli, se zelo moti. Niti berlinska olimpijada, o kateri sem prebrčan, da bo še na višji stopnji, ne bo dosegla vrhunca. Bo pa brez dvoma za ves telovadni svet prava senzacija.

I. Ker.

Drugi kraji

St. Vid nad Ljubljano. Pomladke Jadranske straze na mesečinski šoli priredi danes ob 15.30 v Cerkve. Nem domu akademijo. Na akademiji nastopi tudi mladinski pevski zbor, ki je dobil na nedavnem tekmovalnem koncertu v Ljubljani med dvajsetimi zbori najodličnejšo oceno.

Kranj. Ljubljanska drama gostuje na odru Narodne čitalnice v Kranju v torek, 12. junija s češko vesoljglo »Pravica do greha«.

Cerkveni vestnik

Zaprte duhovne vaje v Lichtenurnovem zavodu o Ljubljani bodo: Od 12. julija do 16. julija za gospodine učitelje in uradnike. — Od 12. avgusta do 16. avgusta za dekleta. — Prijavitelj se čimprej osebno ali pisмено vodstvu Lichtenurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8. — Zabelek prvega dne zvečer. — Oskrbnina za vsa dni 100 Din. — Duhovne vaje bodo vodili g. g. misijonarji sv. Vincencija Pavelskega.

Naše dijašče

Duhovne vaje za srednješolce (V.—VII. gimnaz. razred) bodo, kakor prejšnja leta, tudi letos v Domu duhovnih vaj v Ljubljani, in sicer od 23. do 27. junija. Vsi, ki ste se odločili, da se boste teh duhovnih vaj udeležili, se prijavite najkasneje do 15. junija na navadni naslov, ako tega seveda še niste storili, ker se v primeru premanjšane številke udeležencev duhovne vaje ne bodo vršile. Pogoji so znani, zato hitite! — L. T.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 10. junija: 8.00 Košnja v Savinjski dolini (Janko Kač) 8.15 Poročila 8.30 Glasnost (Pustiček Ivko) 9.00 Orgelski koncert (g. Stenben) 9.30 Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik) 10.00 Prenoš iz stolnice 11.00 Slovenski pevski zbor iz St. Janža v Rožu (Koroske) 12.00 Csa, reproduc. instrumentalni in vokalni koncert (ruske) 16.00 O mlečnih napojih-pijačah (Pavlica Franjo) 16.30 Ljudska igra: Reka (Halbe), dram. odsek Sloje 20.00 Propaganda ura za postavitev spomenika bratov Ipravcev 1. Predavanje (Mirko Kravljak) 2. Slov. vok. kvintet s solisti 21.00 Plošče, lahka glasba 21.30 Prenoš v veselju: vmes: čas in poročila.

Ponedeljek, 11. junija: 12.15 Reproduc. koncert havajskih kitar 12.45 Poročila 13.00 Csa, pesmi iz daljine Španije (plošče) 18.00 Gospodinjina ura: O perilu (ga. Kraigher) 18.30 Iz dna Ljubljane, okolice in dežele (Ciril Koevar) 19.00 Harmonika in citre v reproduc. glasbi 19.30 Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) 20.00 Komorni trio (H. Svetel) 21.00 Skupina g. Emilia Kralja igra Braccovo Don Pietro Caruso 22.00 Csa, poročila, lahka glasba.

Drugi programi:

NEDELJA, 10. junija: 19.00 Plošče 20.10 Pesmi in pestra glasba — Zagreb: 20.15 Ork. in vok. konc. 21.15 Reclitace — Dunaj: 15.35 Maša v h-molu, J. S. Bach 18.30 Ruske nar. pesmi 19.35 Reportaža iz uradništva 20.00 Radijski potpuri — Budimpešta: 19.00 Klav. gl. 20.00 Pester večer — Milan-Test: 20.45 Toseca, opera, Puccini — Rim: 20.45 Sv. Martin, opera, Silver — Praga: 18.00 Knapovska godba 19.05 Glasba v Lhotih. Slovaška 20.00 Brinetka z modrimi očmi, igra o Adelini Pattis 20.25 K sv. Antonu, opereta — Varšava: 19.45 Vesela ura iz Lvova 20.45 Prenoš iz Milana — Berlin, Monako, Frankfurt, Stuttgart, Hamburg, Königsberg: Opera — Guntam, Richard Strauss. — PONEDELJEK, 11. junija: 19.00 Nar. gl. 19.40 O Reich. Strauss 19.55 Kompozicije Reich. Straussa 21.25 Nas. prijatelj Zorč. Samonoričje (dve komedije, Averečnik) — Zagreb: 20.00 Koncert amat. simf. ork. podr. Merkurja — Dunaj: 17.40 Vok. in klav. konc. 19.10 Solnogradske kmečke pesmi 20.05 Koncert del Richarda Straussa 21.00 Program po napovedi — Budimpešta: 17.30 Vok. godba 19.00 Rožni kavalir, opera (iz Lipskega, H. Strauss) — Milan-Test: 20.45 Koncert po željah poslušalcev 21.45 Kozerija — Praga: 19.25 Pesta pomladna ura 20.40 Nonette, kompozicije, Habes 21.10 Hvala podeželskega življenja — Brno 19.25 Franc. Ital. in švic. nar. pesmi 19.55 Lahka glasba 20.40 Koncert na starih instrumentih — Bratislava: 19.25 Klav. gl. Albeniz 21.10 Harmonika — Varšava: 20.12 Jaz na plažah 21.00 Konec, del R. Straussa — Vsa Nemčija: 19.00 Rožni kavalir, gl. komedija, Reich. Strauss. Prenoš iz Lipskega.

„Ob strahotnem pokanju in škripanju

je našo ladjo zdrobila ledena gora“

Kaj pripoveduje vodja ekspedicije sam o koncu „Čeljuskina“

Profesor Schmidt, ki je vodil slavno ekspedicijo čeljuskincev, se je te dni vrnil v Moskvo. V listih je sam popisal izredne dogodivščine, s katerimi je bila združena pot »Čeljuskina«. Njegova ekspedicija je imela nalogo, najti primerno progo za ladje, ki naj bi plule v Indijo in Ameriko. Ta proga bi morala biti takšna, da bi ladje ne potrebovale za spremstvo ledolomcev. Določeno je bilo, da bi »Čeljuskina« za primer, da ne bi mogel prodreti skozi led, prišel na pomoč ledolomec »Krasin«. »Čeljuskina« sam ni bil pravi ledolomec.

»Ko smo že prebrodili prvi dve etapi, smo pričeli domnevati, da je pred nami na vzhodu in tudi za nami na zapadu mnogo ledu. Zgodilo se je, da nismo mogli računati na pomoč »Krasina«, ker se

nami smo videli velikanske ledene mase, okrog nas je nastal pravi ledeni zid. Tudi, če bi bila naša ladja še tako trdno zgrajena, bi ne mogla kljubovati pritisku ledenih gor. Februarja se je največja ledena gora pričela premikati. Dvignil se je močan severni veter. Sledil je pravi snežni vihar. Temperatura je padla na 30 stopenj pod ničlo. Napeto smo poslušali pokanje ledu. Okrog poldneva je pričela pluti proti nam velikanska ledena gora. Led okrog nas je začel nekako plavati in se prevračati kakor valovi. Tedaj se je začel oster žvižg in pričeli smo zapuščati ladjo. Vsak je moral storiti svojo trdo dolžnost. Prav malo časa je naša ladja kljubovala ledeni gori. Led je z veliko silo pritisnil na jekleni obod, ki se je med strahovitim

Prof. Schmidt, vodja »Čeljuskineve« ekspedicije, ko se je zdravil v bolnišnici v mestu Nome na Aljaski. Na ledeni plošči ga je namreč napadla huda pljučnica.

je ta ladja radi nekaterih nezdov ustavila v Kariškem morju.

Tako je »Čeljuskina« priplul s svojimi lastnimi silami do Beringovega preliva. Tu so ga obdale ledene skale, ki so končno dne 13. februarja med strahovitim pokanjem ladjo zdrobile. Prva pot »Čeljuskina« je imela za polarno raziskovanje prav lep uspeh. Ugotovili smo, da lahko trdno zgrajeni parniki plujejo skozi polarno vodovje, toda tem morajo priti v kritičnem trenutku na pomoč ledolomec. Ta pomoč je potrebna v trenutku, ko se pred njimi pojavijo mase ledu. »Čeljuskina« bi bil ledolomec, ki bi čakal na pr. v Beringovem prelivu, z lahkoto rešil.

Ko je bil »Čeljuskina« popolnoma obdan z ledom, smo bili izročeni lastni usodi. Pripravili smo se torej na vse možnosti. Led nas je kmalu obdal od vseh strani in ob vsakem vetru so se ledene skale pričele premikati. Te so strahovito stisnile naš parnik. Noč in dan je strahovito pokalo. Vedeli smo, da se bliža parniku konec. Spravili smo naglo živila, šotore, spalne vreče in se pripravili na izkrcanje, ko bo dano znamenje s piščalko. Pred

pokanjem vdal. Ko smo opazili, da pričinja vdirati voda k strojem, smo naglo pogasili ogenj, da ne bi nastala v kotlih eksplozija. Vse, kar je bilo uporabnega, smo naglo spravili z ladje. V zadnjem trenutku smo rešili še letalo in ga spravili na ledeno ploščo. Nekaj minut nato se je »Čeljuskina« pogreznil v ledene globine. S krova smo poslali v svet zadnje klice na pomoč. Kapitan je zadnji zapustil ladjo. Naš tovariš Magnilevič se ni utegnil več rešiti. Zašel je med sode, ki so se valili s krova, in ti so ga potegnili s seboj pod led.

Ko smo se izkrcali, je začelo hudo snežiti. Brž smo razpeli šotore, polskali spalne vreče in se spravili spat. Radiotelegrafisti Krankel, Ivanov in Ivanjuk so kmalu pripravili radijski aparat. Pričeli so iskati zvezo z drugimi postajami. Pozneje smo postavili barako in pričeli kuriti. Začelo se je duhamorno življenje, ki ga ni bilo konec. Posadka je tudi v najhujšem viharju in v največji nevarnosti, ko se je led drobil pod nami in smo se morali seliti z ene plošče na drugo, ostala popolnoma mirna in disciplinirana. Pokazalo se je, da smo izbrali pravo možnost za nevarno vožnjo.

Idealizem — podprt s cvenki

Londonski tisk prinaša zanimive podatke o zaslužkih sedanjih nemških mogotcev. Hitler je razglasil takoj po prevratu, da poklanja državi svojo kancersko plačo. Ta požrtvovalnost je izzvala besno navdušenje. Toda Nemci pozabijo ali pa ne vedo, da je Hitler edin lastnik nacionalno socialističnega glasila »Völkischer Beobachter«. Ta dnevnik, ki je za vse urade in oddelke narodne socialistične stranke obvezen, je vrjel l. 1933 do 189.000 mark čistega dohodka. Kot avtor knjige »Moja borba« je zaslužil Hitler lani doma in v tujini 420.000 mark. Pariška oblast je zaplenila na njegovo zahtevo francoski, nekoliko omiljen prevod, ki je izšel brez avtorjevega dovoljenja. A zasegla je pri založniku samo 28 izmed dveh tisoč natisnjenih izvodov. Vsi ostali so bili prodani v teku treh dni. Toliko čitateljev ima knjiga! Razen tega redno prejema Hitler honorar za neštivilne izjave v ameriškem in evropskem tisku, ki jih prodaja kot članke!

Görlingu se gotovo ne godi slabše. Ima plače: predsednika ministrskega sveta, pruskega notranjega ministra, letalskega ministra, načelnika politične policije, predsednika reichstaga in ravnatelja pruskih državnih gledališč. Prejema še 4 tisoč letne vojaške pokojnine, 12 tisoč kot odbornik pri Junkersovih in 18 pri Benzovih tovarnah. Ima tudi veliko delnic zadnjega podjetja.

Naposled je Göbbels istočasno minister propagande in predsednik državne filmske zbornice. Njegova zasebna lastnina je tudi dnevnik »Angriff«, ki je vrjel leta 1933 »samo« 247.000 mark čistega dohodka.

Ob vsakem trenutku na svojem mestu

Igravec, ki se je v svojo vlogo res uživel, se vrača z večernega sprehoda

Nenavaden dalinogled

Če se udeležiš velikega spreveda, te gotovo zanima, kaj se dogaja v sprednjih ali zadnjih vrstah. Se bolj kakor tebe zanima to n. pr. kakega policijskega komisarja, ki mora paziti na red. Človeški um ne miruje. Človek si je tudi v tem pogledu znal pomagati. V našem sprevodu n. pr. vidiš gospodično, ki nosi nenavaden dalinogled. Prav takšen je, kakor ga uporabljajo podmornice. Na zgornjem delu je pritrjeno zrcalo, ki prenaša sliko radovednežu, ki gleda spodaj. Že med vojno so uporabljali takšne dalinogleda, ko so hoteli vedeti, kaj se dogaja v sovražnem strelskem jarku.

Drobnogled v igli

Sotrudnik moskovskega optičnega zavoda Maksutov je izumil »drobnogled v igli«. Mala leča je nameščena v notranjosti votle kovinske igle nekoliko nad konico in vezana na žarnico. Kirurg zabode iglo v bolnikovo telo in gleda od zunaj po elektriki razsvetljeno staničevje. Pridobiti mora potrebno spretnost, zato pa bo igla zelo koristila znanosti in predvsem zdravniku. Leča omogoča 900 kratno povečanje, kar olajša diagnozo možganskih oteklín, stanja epitelu najbližjih notranjih organov.

Ne več Jules Verne — temveč otipljiva resnica

V jekleni kroglji 1000 m pod morje!

Ameriški raziskovalec prof. Beebe se pripravljaja na novo ekspedicijo v morske globine. Sam je prepričan, da se bo lahko spustil 1000 m pod morsko gladino. Pred nekaj leti je prof. Beebe dosegel globino 450 m. Pozneje je poskus ponovil v Karibskem morju. Spustil se je celo 600 m pod morje. Za te čudne ekspedicije je porabil jekleno kroglo, ki je imela dve okni, pokriti z debelim steklom. Prvič se je spustil pod morje pri Bermudah. Njegova potapljaška krogla je bila tedaj še zelo primitivna. Z zunanjim svetlom je bila zvezana s telefonsko žico. Beebe je najel parnik, s katerega se je potem spuščal v morje. Parnik sam je bil obdan z mogočnimi žarometi, ki so razsvetljevali morje. V jekleno kroglo je Beebe vzel s seboj še dva pogumna moža.

Ta drzni poskus je prinesel tudi lepe sadove na znanstvenem področju. Tako je bilo dognano, da dnevna svetloba po nekaj metrih pod globino zadobi nalahno zeleno barvo, da postaja nato naglo temnejša, dokler se ne spremeni v popolnoma črno, v popolno temo. Tudi spektroskopska opazovanja so bila nadvse zanimiva. Barve od rdeče do vijolčne so se vedno bolj približevale in se končno strnile, med 7 in 50 metri sta oranžna in rumena barva zginili, medtem ko se je modra ohranila do 150 metrov; nato je bilo samo še nekaj zelenega in posamezni trakovi vijolčne. Pri 250 metrih globine je bilo vse samo črno-sivo.

Zanimivo je bilo opazovanje kozmičnih žarkov. Poskus je pokazal, da ti prodrejo več sto metrov pod gladino in da tu še vedno lahko prodre kose svineca. To so pokazali že poskusi pod gladino Bodenskega jezera.

Prof. Beebe bi rad zdaj vnovič preiskal kozmično izžarevanje. Zanima ga seveda tudi rastlinstvo in živalstvo pod morsko gladino. Že pri prvi ekspediciji je opazil ribe, ki jih doslej sploh nismo

Živega so pokopali

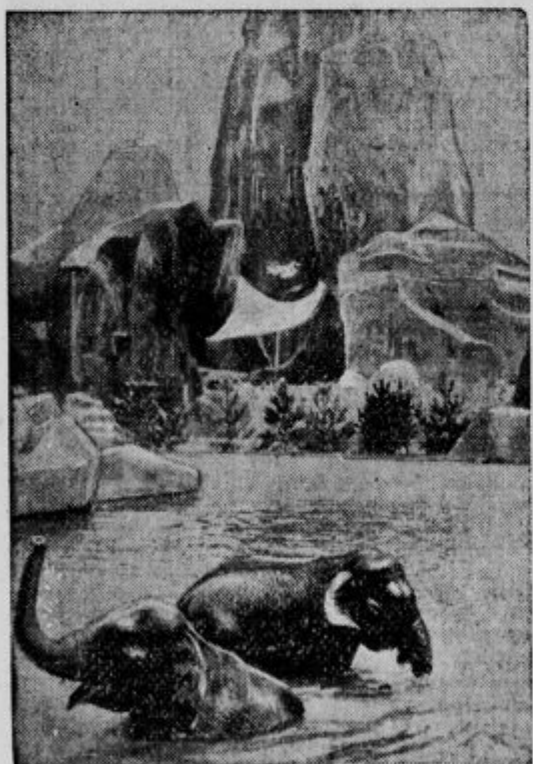
Opat svetišča Bhairongi, blizu Barilliya ob himalajskem vzhodu, se je dal živ pokopati. Bil je že star 125 let! Po njegovem mnenju bi bilo proti božjim zakonom, ako bi še nadalje taval po zemlji in opravljal službo božjega svečenika. Po stari navadi je svečenik počakal, da prispejo v mesto romarji. Nato je dal odpreti podzemeljske oboke v templju, v katerem je spokorno živel 50 let. Stopil je mirno noter in prosil, naj grob zaprejo. Svečenik je samo sledil zgledu svojih prednikov: ob himalajskem pogorju je namreč navada, da se dajo živi pokopati duhovniki, ki so dosegli že visoko starost in menijo, da so drugim ljudem samo v nadlego.

Brke so obvezne

Župan v Budimpešti je izdal ukaz, v smislu katerega morajo vsi policijski stražniki imeti brke. Ta znak zunanje močnatosti bo morda vplival tudi na notranjo močnatost.

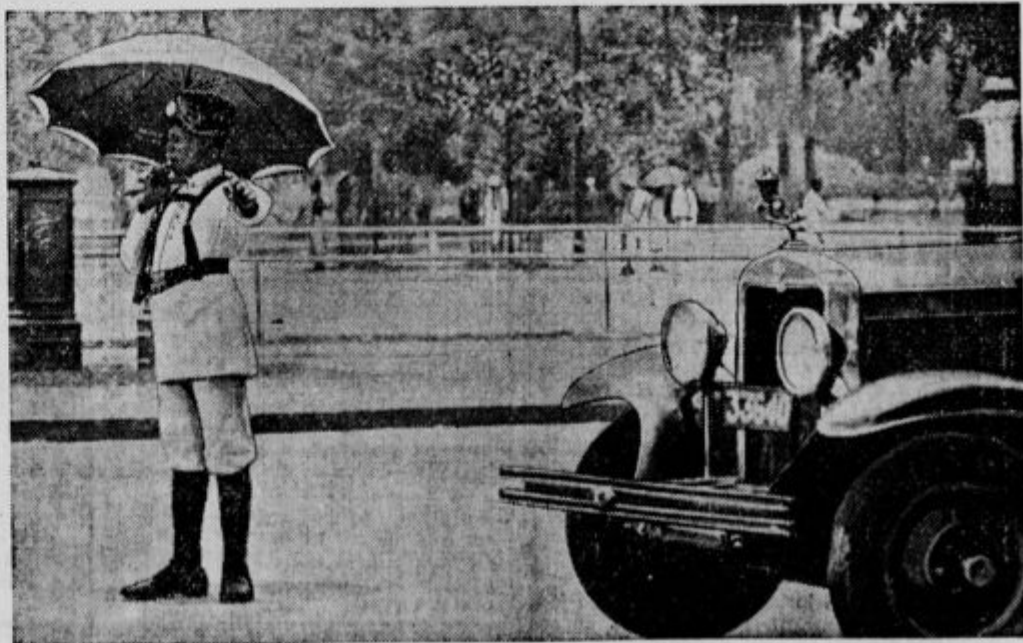
S tem-le izumom bodo lahko plavali tudi neplavalci. To je nekak čolnček, v katerega se udobno vlečeš, a ti iz njega molijo noge. S pomočjo teh krmiš svojjo ladjo. Glava sloni na prijetni blazini. Z rokama poganjaš »stroje«, ki ženejo »vijak«. Tudi največjim lenuhom je torej pot na širno morje odprta!

Pariz ima nov zoološki vrt. Kakor vidimo, je v njem prav dobro preskrbljeno celo za slone, ki potrebujejo zase velikanske prostore.

Nagrobni napis

»Tu je padel Jakob Hosenknopf raz strehe v večnost.«

Prizor z ulice v Kalkuti. Stražnik, ki vodi promet, je oborožen proti neznosnemu solncu, ki tam dobi nekoliko bolj žge kakor v Ljubljani, s sončnikom. Sončnik je na zunaj prevlečen z belim platnom, znotraj pa je črn. Bela barva odbija sončne žarke, črna ovira blelek.

MLADI SLOVENE

L. Tramo:

Sinček Binček

Jaz sem majhen fantek,
kličejo me: Binček;
mama pa mi pravi:
»Hu, prednji sinček!

Sestrici Maruški
res preveč nagajam;
včasih pa veselo —
hopla! — z njo zarajam.

Hopla, hopla, hopla,
plešem kakor palček;
najprej burno polko,
potlej pa še valček.

Ko se naša mama
tega naveliča,
mene in Maruško
hudo s šibo biča...

Takrat ji zapojem
nežno žalostinko:
»Mama, zlata mama,
saj bom priden sinko!«

Čudodelna roža

Petrček je bil najdenček. Njegovih staršev ni nihče poznal. Nekega jutra je očka župan, ko je hotel oditi k maši, zaslišal pretresljiv otroški jok. Odprl je hišne duri in zagledal na pragu na svoje največje iznenadenje drobno, nobogljeno dete, zavito v pisane cunjice. Zasmilil se mu je revček, vzela ga je k sebi in skrbel zanj. In ker ga je našel ravno na dan sv. Petra in Pavla, mu je pri krstu dal ime Petrček.

Ko je Petrček nekoliko dorasel, je moral pasti krave na občinskem pašniku. Bil je nenavadno molčeč in zamišljen deček. Vse dolge popoldneve je predsedal na velikem smrekovem štoru sredi pašnika, si podpiral glavo z dlanimi in sanjari. Kadar so se otroci njegove starosti igrali, ni bilo njega nikoli zraven. V začetku so ga otroci tu pa tam povabili, naj se igra z njimi, ko so pa videli, kako nerodno in okorno se obnaša, ga kmalu niso več pustili v svojo sredo.

Tako je postajal Petrček z vsakim dnem večji samotar in sanjač. Včasih ga je obšla želja, da bi stopil iz žalostne samote med vriskajoče in prepevajoče otroke ter jih prosil: »Vzemite še mene medse!« Pa mu je takoj zmanjkalo poguma. Ko je potem tako sam in od vseh pozabljen sedel na štoru in sanjari, je zabrepenel: »Oh, da bi bil tudi jaz tako zadovoljen in vesel!«

Pa naj je tuhtal in ugalal še tako, ničesar ni mogel najti, nad čemer bi se lahko veselil. Očka župan in mati županja sta bila sicer dobra človeka, nista ga pretepala in zmerjala, posebno rada pa ga tudi nista imela. Imela sta svojih otrok dovolj — tri dečke in dve deklici — in zato je bilo pač povsem razumljivo, da jim ni preostajalo mnogo ljubezni za tujega otroka-najdenčka. Petrček zato res ni mogel biti bogve kako srečen in vesel.

Ko je nekega dne — na dan sv. Petra in Pavla — sedel v senci košate jablane in zamišljeno strmел predse, mu je spanec narahlo zatislil oči.

In se je Petrčku sanjalo:
Leži, leži pod jabloko in gleda z zamišljenimi očmi čez zeleno poljano. In zagleda nedaleč pred seboj drobno modro rožo. Takšne lepe, živomodre rože Petrček še nikoli nikjer ni videl.

»To je čudodelna roža!« zdajci zasliši droben, nežen glas nad seboj.

Petrček pogleda kvišku in se zavzame: vidi, kako se neznana lepa deklica, z zlato krono na glavi, skloni k modri roži in jo utrga.

»To je čudodelna roža,« ponovi še enkrat, »takšna roža, ki jo morejo videti samo izvoljenci. Ta roža pričara človeku radost v srce.«

»Radost mu pričara?« se začudi Petrček in neumno zmaje z glavo.

»Da!« priklama deklica z zlatolaso glavo. »Oglej si jo od blizu!«

Petrček vzame rožo iz njenih rok in preden se dobro zavé, skrivnostne deklice že ni več.

Petrček stardi v modro rožo, stirmi — in se mu nenedoma zmigla svet čudovito lep in svetel. Ptiki pojo v vrhovih dreves, kakor niso peli še nikoli, rože dišijo, kakor niso dišale še nikoli, nebo nad njim je jasno in bleščeče, kakor da ga je pravkar božja roka umila, poljana pred njim je kakor široka, dragocena preproga, polna najčudovitejših barv...

In zasliši Petrček še enkrat tisti droben, nežni glas:

»Poglej, Petrček, vse to je ljubi Bog ustvaril zate, da imaš veselje nad tem! Kdor ima čisto srce, se lahko nad vsem radosti. Radost moraš imeti v sebi, radosti ti drugi ljudje ne morejo dati.«

V tem hipu se je Petrček zbudil, kajti tolaščitljivi je sedel na nos in zadovoljno zabrenčal. Planil je pokoncu, se ozrl okoli sebe — in glej! Tik pri njegovih nogah je rasla ona lepa, modra roža. Petrček jo je utrgal, jo vzel s seboj domov in položil v mašno knjigo, da bi ga vedno spominjala čudovitih sanj.

In je bil Petrček posledaj najsrečnejši in najzadovoljnejši fantič v vasi. Radost in židana volja

V deželi Narobesvet

(Nadaljevanje)

Velikani so na te mogočne besede ministra Praznoslamomlateža pohlevno povsili glave. Tonček na velikanovem hrbtu pa se je ojunačil in zaklical:

»Hej, hej, minister Praznoslamomlatež, le nikar tako ošabno! Ste na dvoru res mogočen in veljaven mož, zdaj pa ste prav tako kakor mi ujeti v jezevem trebuhu in ne pomeniti nič več in nič manj kakor sleherni izmed nas. Mar ne?«

Minister Praznoslamomlatež je v prvem hipu kar zajokal od začudenja in sapa mu je zastala v grlu. Potem pa ga je mahoma obšlo spoznanje, da ima dečko prav in dokaj klavirno mu je bilo pri srcu. Pa je kljub temu visoko in ponosno dvignil glavo ter prezirljivo pogledal Tončka od nog do glave:

»Kdo pa si, drobljanec, ki si upaš tako govoriti z menoj?«

»O, saj se dobro poznavam,« je Tonček prijateljsko pokimal z glavo. »Ali me veš ne poznate?«

»Jaz naj poznam takegale trkolinal?« se je razjezil minister Praznoslamomlatež. »Imam važnejša dela dovolj, kakor seznanjati se s takimi ničlami!«

»Kdo je ničla?« se je kakor petelinček razšopiril Tonček. »Se enkrat mi recite, pa vam takšno prisolim okoli kosmatih ušes, da boste videli milijon zvezdic!«

»Tiho, fantič!« je zagrmel vodja velikanov. »Kje si se pa olike učil? Tako se ne govori z njegovim veleblagorodjem ministrom Praznoslamomlatežem.« In se je obrnil k ministru ter ga proseče pogledal: »Oprostite mu, vaše veleblagorodje, mlad je še in neumen, pa ne ve, kaj blebata.«

»Zaenkrat naj bo,« je milostno dejal minister Praznoslamomlatež, potegnil iz glave dolgo slamo ter se počel getal z njo pod nosom. To je bilo njegovo najljubše opravilo. In se je šeegetal toliko časa, da je gromko kihnil: čim!

»Bog pomagaj!« so velikani spoštljivo zagrmeli v zboru.

»Prosim!« se je pokroviteljsko vljudno za-

hvalil minister Praznoslamomlatež in nadaljeval: »Mene in vas je doletela ista usoda. Boter jež nas je požrl. Kdor mi ve svetovati, kako naj se rešim iz te grozovite ječe, dobi zlato medaljo za zasluge, ki jih s tem izkaže mili domovini.«

»Ali ste vi mila domovina?« je neugnanemu Tončku spet ušlo z jezika.

»Kdo pa? Mar ti?« ga je grdo pogledal minister Praznoslamomlatež.

»Ne vi ne jaz, nego vsi od prvega do zadnjega, ki živijo v deželi Narobesvet,« je modro povedal Tonček.

Minister Praznoslamomlatež pa je zaničljivo zamahnil z roko, češ: saj se ne izplača govoriti s takim neumnim otročajem!

Vodja velikanov se je zaskrbljeno ozrl ministru Praznoslamomlatežu v obraz in dejal:

»Vaše veleblagorodje, mi smo v prav takšnih škripcih kakor vi. Nobenega izhoda iz tega neprijaznega kraja ne vemo.«

»Koliko mi daste, pa vam povem jaz, kako lahko pridemo od tod?« se je na veliko presenečenje vseh oglašil Tonček.

»Ti?« ga je omalovažujoče pogledal minister Praznoslamomlatež.

»Jaz, jaz, kdo pa drugi!« je bil užaljen Tonček. »Toliko možgan imam pa v glavi še zmerom, kolikor imate vi slame!«

Minister Praznoslamomlatež je hotel spet gromko zarohneti, pa se je premagal. Si je mislil: mogoče pa fantič le kaj pametnega izluhta, počakajmo. Kakor da je preslišal njegove zadnje besede, je svečano dejal:

»Tri medalje dobiš, če nas rešiš od tod!«

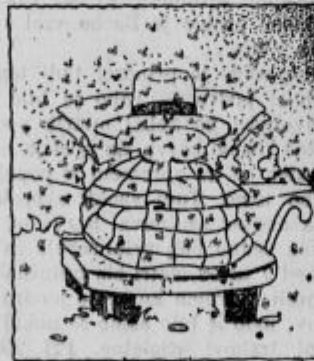
»Čemu mi bodo medalje?« je Tonček odklonilno mahnil z roko. »Jesti jih ne morem, prodati tudi ne. Veste kaj? Obljubite mi, da mi pokažete pot iz dežele Narobesvet nazaj domov, jaz vam pa povem, kako se osvobodimo iz jezevega želodca. Velja?«

»Velja!« je svečano izjavil minister Praznoslamomlatež. (Dalje prih. ned.)

Čudovita sprememba profesorja Slane

Veselo šel je na sprehod
gospod profesor Slana.
Prijazno k sebi vabi ga
zasanjana poljana.

Iz žepa vzel je časopis,
z njim zadovoljno sedel
na klopi, da bi kaj novega
iz njega spet izvedel.

Pogledal se je v čitanje,
na vse okrog pozabil.
Zamišljenost njegovo to
je roj mušice izrazil.

Ko časopis je ves prebral,
domov se je namenil,
a nihče več ga ni poznal —
tako se je spremenil...

Halo, otroci!

Uganite, kaj se je zgodilo s profesorjem Slano. Ena izmed pravih rešitev bo izrečana za nagrado, druge posrečene rešitve pa bomo objavili v prihodnji številki.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtka, 14. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

Na Skotskem.

Na Skotskem so, kakor znano, zelo skopi ljudje. Sta šla nedavno dva škota, očka in sinko, na sprehod. Ko sta šla mimo stojnice, kjer je stara branjevka prodajala pomaranče in drugo sadje, je mladi škot počakal očeta za rokov in ga zaprosil: »Očka, daj mi novec, da si kupim pomarančo!« Staremu škotu pa se je zdelo škoda denarja. Malo je pomislil in dejal:

»Sinko moj, veš kaj? Postavi se pred branjevko in se ji pači toliko časa, da ti vrže pomarančo v obraz!«

Mlada Slovenka

Deklica sem mlada
iz slovenskega rodu;
ljubim jezik materinski,
govorim ga brez sramu.

Tam, kjer Triglav zemljo straži,
bistra Sava jo poji,
tam je domovina dedov,
tam naš narod še živi.

Tam možje so naši slavni
z delom uma in srca
čast, veljavo priborili
nam pred narodi sveta.

Miška je bolna

Miška v črni luknjici
»joj, prejoj!« vzdihuje.
Bolna je že tri noči —
nihče je ne čuje.

Mi smo dobrega srca,
pomo brž po padarja!
Doktor Muc ozdravi jo —
hipla, hopla, ham! —
da nikoli več ne bo
miš zbolela nam.

Mravlje se tudi upijanjio

V pregovorih veljajo mravlje za vzor pridnosti, na njihove slabe lastnosti pa malokdo pomisli. Mnoge vrste mravelj so prave roparice, ki napadajo tuja mravljišča in potem mladiče premagane zaslužnijo, da delajo namesto njih. Da imajo mravlje tudi nekakšno močno živino, gotovo že veste vsi: ta molzna živina so listne uši, ki jih mravlje spomladaj raznašajo po sočnih rastlinah in potem srkajo sladke sok iz njih. Tega pa gotovo še ne veste vsi, da imajo mravlje tudi na vso moč rade sladke alkoholne pijače in sokove sadežev, v katerih se je že razvil alkohol. Včasih se tega sladkega alkoholnega soka tako nasrkajo, da se pošteno upijanjio in potem počenljajo vse mogoče neumnosti, kakor pač vsi pijanci.

Dober izgovor.

Tonček je šel ob 8 v šolo, ob 9 pa se je že spet vrnil domov.

Mama ga je vprašala:

»Tonček, ali danes ni šole?«

»Šola je,« je odgovoril Tonček, »ampak vanjo ne morem; na pragu sedi velik pes in kaže zobe!«

Povečevalno steklo.

Janezek je prosil očeta:

»Očka, daj mi dinar, da si ogledam tisto veliko kačo v zverinjaku!«

Očka pa ga je zavrnil:

»Vzemi povečevalno steklo in poglej skozenj črva — pa boš videl kačo!«

Janezek in torta.

Teta: »Janezek, ali hočeš še majhen kos torte?«

Janezek: »Ne, teta, hvala lepa!«

Teta: »Kaj? Ali je mogoče? Nočeš torto?«

Janezek: »Pač, pač, teta, ampak me majhen kos!«

»Kaj pa ti je, da si tako zamišljen?« je vprašala stara mati svojega sedemletnega vnuka.

»Ne gre mi v glavo, kako more riba, ko je ujeta, še vedno rasti.«

»Kdo pa ti je to natvezil. Riba vendar takoj pogine, kakor hitro je iz vode.« Pa že ne bo res. Oče so vjeli sulca, a kolikokrat o tem pripoveduje sosedom, vsakokrat je sulec pol kilo težji.«

STRIČKOV KOTIČEK

606. Dragi Kotičkov striček! — Danes je torek in sem dejala, da Ti moram napisati pismo, v katerem Ti bom opisala zimski čas.

Dolgo že pričakujem zime, pa je še nisem dočakala takšne, da bi se lahko veselo vozila na saneh po strminah navzdol. Snega še vedno ni. To vreme je strašno dolgočasno. Še bolj me pa žalosti, ker ne poznam Tebe, draga mi Kotičkovega strička. Rada bi se prepričala, če imaš res tako dolgo brado. Joj, kako bi te pocukala zanj! Kar vriskal bi od bolečine, da bi odmevalo od gora.

Najtopleje se Ti priporočam za kotiček in Te iskreno pozdravljam s klicem: Bog Te živi! — Stefica Polšek, učenka VI. razreda v Strolmajh.

Draga Stefica! — Poletna vročina je takšna, da mi ljuti znoj teče s plečaste glave na obraz kakor deževne kaplje s strehe na tla, kadar se ulije ploha. Zato sem se že kar resno ukvarjal z mislijo, da bi si dal pritrčiti okoli glave žleb, kakor ga ima vsaka, količkaj hiši podobna bajta. Tako bi ves znoj tekla po tem žlebu navzdol in mučeniški moj obraz bi ostal suh. Ugibal sem že tudi, če ne bi kazalo, da bi najel kakšnega brezposelnega, ki bi mi z veliko pahljačo hladil razgreto lice. Zdaj, hvala Bogu in sreča junaška, mi vsega tega ni več treba. Tvoj prelepi opis zime je kakor božajoč veter zapihal v moj kotiček in pregnal iz njega vso vročino. Gromozansko sem Ti hvaležen za to prijetno presenečenje! Upam, da se boš tudi pozimi spomnila name. Takrat mi pošlji opis poletnega časa, da mi bo ogrel stare, premrele kosti. Tvojim željam glede cukanja moje brade pa nisem nič kaj naklonjen. Če bi me samo zaradi tega rada spoznala, žalostna mi majka, potem je najbolje, da ostaneva do hladnega groba sto kilometrov narazen.

Lepo pozdravljen! — Kotičkov striček.

607. Preljubi Kotičkov striček! — Prvič in z bojaznjo Ti pišem. Striček, Ti ne veš, kako rada čitam Tvoj kotiček. Zjutraj na vse zgodaj že skočim iz postelje k očku in mamini ter zakričim: »Očka, ali je že prišel »Slovenec?« »Da!« odgovori očka. Skorojodnem se, če odgovori: »Ne!« Vidiš, ljubi striček? Mi zdaj verjameš?

Kaj pa Požgančev oča na luni delajo? Veš, zadnjič sem tako močno padla na tla in trčnila z butico ob zid, da sem videla luno. In v tem hipu, o čudo božje, sem zaslišala nad seboj gromoviti glas Požgančevega očeta: »Hej, hej, zakaj pa ti tako dereš tam doli?« — Nič kaj prijazni niso. Kako meniš Ti?

Pošilja Ti nekaj obrazov, lepe pozdravke in koš poljubkov Tvoja Marjanca Feldin, učenka IV. razreda v Mariboru.

Draga Marjanca! — Če se skorojodnej zaradi mojega kotička, potem mora biti že res, da ga imaš strašno rada. Sicer ne vem prav dobro, kaj se pravi »skorojokati se« (potemtakem bomo poslej lahko uporabljali tudi glagol »skorosmejati se«, ali ne?), kljub temu Ti od srca rad verjamem, da se prav nič ne hliniš. Le rada imej moj kotiček, le! Ampak skorojokati se Ti pa zaradi njega vendarle ni treba, bi dejal.

Kaj Požgančev oča na luni delajo, me sprašuješ. Tega Ti pri najboljši volji ne morem povedati. Veš kaj? Če bi to na vsak način rada izvedela, se z »butico« zaleti še enkrat na vso moč ob zid kakor zadnjič, pa se bodo Požgančev oča morda znova prikazali in oglašili nad Teboj. Takrat jih pobaraj, kako in kaj, in prav gotovo Ti bodo svoje življenje na luni sami na dolgo in široko opisali.

Mnogo sreče in zabave pri tem prijetnem poskusu (t. j. trčenjem z butico ob zid) Ti želi — Kotičkov striček.

608. Dragi Kotičkov striček! — Vsako nedeljo z veseljem prebiram Tvoje odgovore na pisma učenk in učencev šolam mile domovine. Le žal, da se bo to moje veselje kmalu končalo. Očka namreč ne bo mogel biti več dolgo naročnik »Slovenca«, ker se v Trbovljah rudarske razmere nikakor ne bodo izboljšale.

Jaz imam še dve sestrici, bratca pa nobenega. Drugi otroci, striček. Te vabijo na svež zrak, na orehe, mleko in celo na žabje regljanje. Vsega tega pri nas ni. Lahko pa Te povabim na nekaj drugega. Kadar Te bo najbolj zeblo v Ljubljani, se pridi k nam gret! Veš, premoga je na pri nas več ko dovolj. Pa tudi Požgančev oča naj pridejo. Mogoče bodo pa s toploto pregnali svojo ljuto žalost.

Zelo bom vesela, če dobim odgovor na svoje prvo pismo. Lepo Te pozdravljam in na svidenje v najhujši zimi! — Marica Simončič, učenka IV. razreda v Trbovljah-Vode.

Draga Marica! — Rudarske razmere, učeno pišeš, rudarske razmere se v Trbovljah nebejo izboljšale. To nikakor in na noben način ni res! Le kako moreš kaj takega napisati? Človek ne sme biti krivičen proti nikomur. Že vidim, rompom, že vidim, da se moram jaz, Kotičkov striček, če nihče drug ne, potegniti za one, ki rudarjem režejo kruh in krojijo usodo. Saj so ti ljudje vendar tako dobri in jim skrb za uboge rudarje nič in dan spati ne da. So si mislili v svojem ginljivem človekoljubju: »Oj, ojmene, preojmene, siromaki vendar ne morejo toliko dni v tednu in toliko ur na dan samo gariti in gariti. Dajno jim, dajno več prostega časa!« In so šli in storili, kar jim je velelo ljudomilno srce. In so zdaj vsi očetje tako rekoč veliki gospodje. Nič več, hvala Bogu, nič več jim ni treba po osem ur na dan pod črno zemljo v potu svojega obraza kopati črna demant. Po dva ali tri dni v tednu kvečjem delajo, druge dni v tednu pa se lahko gosposko sprehajajo po beli cesti, vrtijo srebrno okovano palico v roki in veselo žvižgajo predse: »Na planinah solnce se sije, na planinah lušno je!« ali pa tisto: »O moj preljubi, dragi dom, zate srce gor!« Kako te zvesto ljubim bom vse svoje žive dni! Še jaz jih zavidam za to prijetno brezdelje. Denarja in kruha resda nimajo, ampak počemu jim je tega treba? Saj imajo v zameno za to — milijon zvrhianih košev obljud. Kadar vam želodec godrnja, sežejo v koš, privlečejo iz njega tolasto obljudo, jo vržejo v ponvo — in imate kosilo, hoj, da ga sami minister Praznoslamomlatež v deželi Narobesvet nima takšnega. Daj, daj, še mene ob priliki povabi na ocvrto obljudo! Si ocvrto obljudo sicer tudi sam tu pa tam lahko privoščim, ampak trbovski ocvrte obljudbe so baje prav posebno mastne in dobre, m-m! Kar sline se mi cedijo ob mislih nanje...

Upam, da se razumeva. — Na vso moč lepo Te pozdravlja Tvoj Kotičkov striček.

DELA VSKI VESTNIK

Popolno obubožanje – Novo zlo za delavstvo

Čudovito je naravnost, s kakšno malomarnostjo in brezbriznostjo se skušajo spraviti z dnevnega reda najbolj pereči sodobni problemi ne le od strani javnosti, ampak tudi od strani merodajnih činiteljev. Tak problem je nedvomno obubožanje najširših plasti naroda, ki se je začelo pri delavcih in nameščencih.

Gospodarska kriza, ki je sledila dobi neobičajne povojne konjunkturi, je obiskala prav vse civilizirane predele na zemlji v večji ali manjši meri. Naravno, da tudi naša država ni ostala pred njo obvarovana in je pri nas postala najbolj občutljiva šele lanske leto in leto. Obenem s tem pojavom pa smo lahko brali in opazovali, kako so v drugih državah napovedali boj tej krizi in kako je država s svojo oblastjo posegla bolj ali manj posrečeno v celoten gospodarski red, da zaščiti večino prebivalstva pred najhujšim. Najhuje zlo sedanjega časa, ki prizadeva državnikom največ preglavic, je gotovo brezposelnost. Nujno pa je, da zaseže brezposelnost samo nekaj odstotkov celokupnega prebivalstva, v industrijskih državah več, v poljedelskih manj. Nič manjše zlo pa je obubožanje cele množice sicer zaposlenega ljudstva. V čem pa je zaposleni delavec, ki je celo v dobi konjunkturi živel iz rok v usta, na boljšem od brezposelnega, ako znaša njegova plača en dolar ali pa še manj na uro? Saj si brezposeln pri usmiljenih ljudeh izprosi lahko skoraj toliko, kolikor oni drugi zasluži. Ne mislimo s tem reči, da je boljše biti brezposeln in beračiti, kot pa delati. Saj prinaša delo poleg neke materialne tudi moralne dobrine in ohranja v človeku vsaj kolikor toliko življenjskega optimizma.

Važnejše kot te ugotovitve, ki jih vsakdo lahko sam dožene in se mu zato niti ni treba truditi, pa so za nas ukrepi, s katerimi se hoče priti pri nas v okoliščini zlu. Gotovo je bilo tudi pri nas nekaj poskusov in nečrtov, ki pa so po večini ostali le poskusi in papirnati načrti brez pomembnih uspehov. Je pa neko prizadevanje, da se odpravi gospodarska kriza. To prizadevanje se prija predvsem iz nekaterih gospodarskih krogov. Začetek in konec tega pri-

zadevanja je redukcija delavstva in nameščencev, stalno zniževanje mezd in plač, podaljšanje delovnega časa, krajsanje ostalih pravic delavstva in uradništva, poslabšanje socialne zakonodaje i. dr.

Nihče pa ne pomisli, da apomeni tako postopanje le čimdalje večje obubožanje najširših slojev naroda. Kakšne bodo posledice? Ne samo gospodarska kriza, ampak splošno moralno, fizično in kulturno propadanje ljudstva.

Mogoče se bo taka čirngledost zdela komu pretirana. Treba pa je imeti samo odprte oči in ušesa za »malenkostne vsakdanje pojave«, ki so najbolj točni oznanjevalci takega razvoja.

Zdela se nam je potrebno, da to ponovno poudarimo, že radi našega načelnega stališča v tem vprašanju. Posebno je radi tega, ker so v zadnjem času taki pojavi na dnevnem redu. Spominimo se na stavko delavcev radi naravnost sramotnih mezd, na naj-

novnejši napad pridobitnikov proti pravicam nameščencev in delavcev, ki jim jih daje novi obrtni zakon itd. Pri vsem tem pa tako postopanje krizo le zaostruje, ker se z omejitvijo produkcije, povečanjem brezposelnosti in zniževanjem dohodkov tega zla ne da odpraviti. Trenotno je morda pomagano enemu stanu na škodo ostalih. Ljudstvo v državi pa je živ organizem in ne mrtva snov; zato bo bolezen, ki je zadela začetkom le en ud, kmalu okužila tudi ostale ude. To pa naj bi bil opomin za vse one, ki skušajo krizo izrabljati v sebične namene ter skušajo sočloveka oropati najosnovnejših pravic, ki mu po božjem in naravnem pravu pripadajo.

V Nemčiji je sestavila državna centrala za delo zanimivo statistiko o višini plač ročnih in duševnih delavcev in to od leta 1929 do konca leta 1933. Leta 1929 so znašale plače delavcev in nameščencev v vsej Nemčiji okrog 46 milijard mark. Do konca leta 1932 so se plače znižale na 26 milijard. V primerjavi z drugimi stanovi v Nemčiji so padle v tem času najbolj plače delavcev in nameščencev.

ŽENA IN DOM

Družina in župnija

Če smo katoličani prepričani, da župnija ni le urad, ampak živ organizem, živa celica, živa skupnost in torišče Kristusovega skrivnostnega telesa, potem bodo tudi naše družine oživele v pravilnem razmerju do župnijske cerkve in župnije. Ko se vse župnije prav v sedanjem času evharistično in liturgično obnavljajo, bo prav gotovo tudi naše družine preoblikovale to gibanje. Seveda pa ne smemo tega dela prepustiti samo duhovščini, ampak smo poklicani k temu vsi in ne nazadnje žene in matere.

Prvo versko-vzgojno dejanje vsake matere je, da pošlje svojega novorojenca čimprej k sv. krstu. Naj ne čaka, da bo mogla sama že pri družinskem prazniku, kakor tudi je lep in globoko pomemben, sodelovati, ampak naj skuša čimprej otroka postaviti v svetlo občestvo katoliške skupnosti, katoliške Cerkve. Važna je izbira botrov. Ali je pravi smisel botrinstva v naših družinah še živ? Ali ne vodijo staršev pri izbiri botrov le zunanji, čisto materialistični nagibi? In vendar prevzemo botri poleg staršev tudi skrb za pravilno vzgojo otroka. V tem jih mora utrditi liturgija sv. krsta, ki jo zdaj v celoti lahko razumemo, ker se vrši v slovenskem jeziku. — V tisti dobi razvoja pa, ko sta uho in srce otroka še zaprti vplivom Cerkve, se odpira njegova duša vplivom matere in očeta, ki prihajajo vanjo po sto in sto poti. Tako skrivnostno in učinkovito, preprosto in nežno ne more govoriti otrokovi duši noben duhovnik, kakor mu govori mati, ki je vsa v Bogu.

Ko pride otrok v šolo, ga navadno katehet uvaja v nadaljnje življenje milosti cerkvenega občestva. Tako se izvrše tudi vse priprave za prejem nadaljnjih sv. zakramentov ob roki katehetovi pri verskem pouku v šoli. Seveda pa sodelovanje doma, zlasti matere, pri tem ne sme izostati, zlasti, če se drže navodil Pija X., ki izrečno pravi v svoji okrožnici: »Dolžnost za spoved in sv. obhajilo, ki ju je otrok dolžan prejeti, pade predvsem na one, ki morajo za otroka skrbeti, namreč na starše, spovednika, učitelja in župnika.«

Praktično mati nadaljuje to, kar je začela še pri otroku v naročju. Samo po sebi nanesa, da mati vzame otroka v cerkev in k sv. maši, še preden začne v šolo hoditi. Prav nič ni res, da bi otrok ne vedel v cerkvi kaj početi, če se je mati z vso vneto z njim porazgovorila vse, kar se v

cerkvi godi. Tam si otrok vse to ogleda, vse občuduje in ne bo mu čas predolg, ker pridejo vsi njegovi tako občutljivi čuti na svoj račun. Od jaslice do kriza je vodila mati otroka, zdaj bo sodelovala tudi milost, v kateri je otrok, da se bodo pričele v duši razvijati tudi verske resnice. S tem je mati obdržala stike z otrokovim verskim razvojem in je ob pripravi na prvo spoved in sv. obhajilo prav desna roka katehetova. Zlasti pri večerni molitvi more ob času priprave na prvo sv. obhajilo naših malih vpeljati otroka v pravilno pojmovanje marnosti, kar pri šolekem pouku ni tako lahko.

Verska vzgoja in versko življenje v družini pa je prvi pogoj za prejem sv. zakramentov. Priprava nanje ne izlaga otroka iz njegovega navadnega reda, ampak ga v vršitvi le poglobi in utrdi.

Prav take priprave bi bilo treba tudi za sv. birmo, četudi doživljamo, da tu dom ničesar ne stori in se tudi mati zadovolji le s kakšnim oče-našom pri večerni molitvi. In vendar bi moral ta zakrament dati otroku smisel za vse njegovo katoliško udejstvovanje v poznejšem življenju, ko mu da že milost za to.

Stik družine s Cerkvijo in župnijo posebno poudarja zakrament sv. zakona, zlasti, če se vrši v zvezi s poročno mašo. Žal, da prav v tem oziru premnogi pozabljajo, da so člani župnijske skupnosti ter se poročajo izven domače župne cerkve.

Pa tudi vsakokratna nedeljska služba božja je vez med družino in Cerkvijo, župnijo. Kot otroci skupnega očeta se zbere župljani k skupni molitvi in daritvi. Kako lepo je, če oče in mati predstavlja vso družino Bogu ter z njo vred darujeta vse delo preteklega in prihodnjega tedna! Prav v smislu Katoliške akcije je tako tesno življenje s Cerkvijo.

Katoliška ženska zveza v Nemčiji je v boju proti alkoholizmu pričela ustanavljati pivnice za mleko. Prva taka pivnica obstoja že iz leta 1930 v Saarbrückenu. Poročilo pravi, da ima vsak dan nad tisoč gostov; odprta je vsak dan od 5 do 23. Prav primerno zatočišče je za delavne ljudi, pa se je poslužujejo tudi uradništvo in mladina prav rada. Zlasti v zdravniških vrstah žanje mnogo priznanja.

Naročila za vino

v naši posodi od 50 litrov naprej izvršujemo po zmerni ceni.

Osrednja vinarska zadruga za Jugoslavijo v Ljubljani, Kongresni trg št. 2.

Zahtevajmo kar nam gre

Naša socialna varstvena zakonodaja ni slaba, čeprav ji do popolnosti še marsikaj manjka. Toda kaj pomagata to, ko se pa v resničnem življenju našega delavstva dogajajo stvari, da se zdi, kot bi socialna varstvena zakonodaja sploh ne imela. Vzrokov za to je več. Eden izmed glavnih pa je nedvomno ta, da svoje prapremalo poznamo ter jih zato ne uveljavljamo in ne zahtevamo. Kjer pa ni tožnika, tam tudi ni sodnika. Posebno v naslednjih točkah trpi delavstvo silno škodo, ker ne zahteva, kar mu gre.

Plača v boleznih je določilo obrtnega zakona, ki se v silno redkih primerih ali pa sploh ne izvaja. In vendar gre tu za velike delavske in nameščenske koristi. Obrtni zakon namreč pravi, da ima vsak delavec, ki je bil že najmanj 14 dni zaposlen, ako zbolí, pravico do polne plače za kratko dobo, največ za en teden. Glede nameščencev pa pravi obrtni zakon, da imajo takoj po nastopu dela, ako zbole, pravico do plače za dobo šestih tednov. Zakaj delavci in nameščenci tega ne zahtevajo?

Izplačevanje plače je drugo tako določilo, ki ga delodajalci kaj radi prezirajo, posebno v južnih delih naše države. Obrtni zakon pravi, da se izplačuje mezdla najkasneje zadnjega dne vsakega meseca. To določilo je prislilnega značaja in se tudi s pogodbo ne more preduragati. Delodajalec torej ne more in ne sme delavcu plače zadržati i nmu ostavi plačo za par mesecev dolžan. Tako pravi zakon, toda pogledajmo po naši domovini, kjer se marsikje zadržuje redno izplačevanje mezd z izmišljenim izgovorom, da ni denarja, dočim je za izplačilo visoki dividend kar dovolj denarja. Ali zakon za delavca ne velja?

Delovni čas je pri nas z raznimi zakonitimi določili točno omejen. In sicer sme trajati v industrijskih in rudarskih podjetjih največ 8 ur dnevno, v prometnih obratih največ 10 ur dnevno itd. Delovni čas se sme podaljšati v industrijskih podjetjih za dve uri dnevno, v rudarskih za eno uro dnevno itd., toda to pa le, če na to pristane štiri petine delavcev prostovoljno s tajnim glasovanjem. — Sedaj pa se vprašajmo, kdo se zmeni za zakonito določeni delovni čas, kjer so se izvršile volitve za podaljšanje delovnega časa?

Zahtevajmo vendar, kar nam gre. Ne dopuščajmo, da se nam kratijo naše — ne samo naravne — ampak tudi zakonite pravice, pravice, ki imajo prislilen značaj in zakonito sankcijo. Sveda poinecne mnogokrat ne more uspešno uveljavljati svojih pravic. Tembolj pa more to napraviti organizacija. V organizaciji je moč, ki je podloga za uspeh.

Delovna dolžnost

Troje vrst ljudi sročamo v življenju. Prvi so taki, ki imajo vsega v izobilju in dobro žive brez dela, — drugi so taki, ki se noč in dan trudijo v potu svojega obraza, pa komaj zaslužijo za golo življenje, — tretji pa so taki, ki bi radi delali, pa dela ne dobe in so obsojeni v počasno umiranje. Zdi se, da smo se na vse takorekoč že navadili in se nam vse to že zdi naravno in pravilno, to pa zato, ker že predolgo živimo v takih razmerah. Toda resnica je ta, da imamo vsi dolžnost do dela in vsi pravico do jela.

Delovna dolžnost je postavil Bog Oče, ko je rekel Adamu: »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh«. Od te dolžnosti ni nikogar izvel. In Kristus je to postavbo dopolnil, ko je obsodil lenobo in z lastnim zgledom pokazal, da mora človek vse življenje delati.

Spominjamo se še besed sv. Pavla: »Kdor ne dela, naj tudi ne je!« Ali ni v vseh teh besedah delavna dolžnost postavljena čisto jasno za vse

ljudi, ampak nas je vse naredil za brate, vse ustvaril, da delamo. Kdor ne dela, živi od žuljev in dela svojega bližnjega.

Današnje zlo, ki ga je toliko na svetu, izvira v glavnem od tega, ker tisoč in tisoč ljudi noče delati, ker toliko in toliko tisoč bogatinov troši tako ogromno množino dobrin, da bi te zadostovale za milijone brezposelnih.

Zapomnimo si, da Bog ni ustvaril troje vrst ljudi, ampak nas je vse naredil za brate, vse ustvaril po svoji podobi, vsem obljubil odrešenje, pa tudi vsem zapovedal delati. Seveda te besede ne veljajo za brezposelne, ki bi radi delali, pa dela ne dobe, ampak veljajo za one, ki krasno žive brez dela in so krivi današnjega gorja.

Naj žive v naših sreih besede našega rajnega voditelja dr. Kreka: Delu slava, čast, oblast!

(Po Vestniku I. del. kons. dr.)

Odpoved službe v bolezni

Med delavci in nameščenci vlada napačen nazor, da se jim med boleznijo ne more odpovedati služba. Delodajalec sme odpovedati službo, toda s pravnim odpovednim rokom in tudi druge obveznosti, ki mu jih nalaga zakon napram uslužbenec za primer bolezni in nezgode, mora izpolniti. Te obveznosti so, da mora delavcu po 14 dnevnem službovanju, ako ta zbolí, dati plačo še za teden dni. Za delavce, ki žive z delodajalcem v hišni skupnosti, pa velja, da morajo dobiti, ako zbole, poleg plače tudi še hrano, zdravniško zdravljenje in potrebna zdravila skozi 14 dni, če so bili v službi že 14 dni, a največ 4 tedne, če je trajala služba že pol leta.

Podobno velja tudi za nameščence. Obrt. zakon določa v § 327, da se nameščene zaradi bolezni ne sme odpustiti. Bolezen torej ni zakoniti razlog odpusta. Pač pa sme delodajalec odpovedati nameščencu službo z zakonitim rokom in tudi v času bolezni. Mora pa seveda nameščencu vkljub temu plačati zakonite prejemke v bolezni (6 tednov itd.), ne glede na konec službe v zakonitem odpovednem roku.

DROBNE VESTI

Na Nerveškem je bilo lanske leto 92 mezdnih sporov, pri katerih je bilo prizadetih 6365 delavcev, število izgubljenih dni je znašalo 394.000, dočim je znašalo število izgubljenih dni v l. 1931 7.580.000.

Na Danskem je izšel zakon, s katerim so delodajalce prepovedali velika izprtja t. j. taka, kjer bi se služba naenkrat odpovedala približno 100.000 delavcem.

V Angliji je po ravnokar objavljeni statistiki število brezposelnih precej nazadovalo. Dočim je bilo v l. 1932 še 22% vsega delavstva brez dela, je bilo v l. 1933 le še 19% brezposelnih, letos pa se je odstotek še bolj znižal.

V Ameriki so se pri pobujanju brezposelnosti še bolj izkazali. Z najrazličnejšimi ukrepi so dosegli, da je bilo na novo zaposlenih okoli 5 milijonov brezposelnih delavcev samo pri javnih delih.

Grčija namerava izvesti petletko za izgraditev prometnih sredstev. Pri tem bodo zaposlili velike množice brezposelnega delavstva.

Tudi Turčija namerava izvesti petletko, ki gre za tem, da okrepi domače gospodarstvo. S tem v zvezi so bili narejeni velikopotezni načrti glede ureditve nekaterih delavskih vprašanj.

Ko bi Bog vse hinavce naenkrat v pekel pahnil, takoj ves ogenj zaduše.

Samo bedaki prosijo ženske, naj o tem, o čemer so govorili, molče.

Ni vse zlato, kar se svetli, pa tudi ni vsak prijatelj, ki se ti smeje.

„In Jezus se je umaknil sam na goro...“

(J. 6, 15.)

Kolikokrat srečujemo danes žene, ki nam kažejo v vsem svojem bistvu neko utrjeno brezupnost ali pa topo resignacijo. Kar k tlom jih tišče dnevne dolžnosti, ki jih obdajajo kakor živa meja. Svojo svežost so izgubile, s tem pa tudi svojsko značilnost in so ostale le še nekeke služabnice doma in družine, nič več pa niso oni živi studenci, iz katerega je zajemala cela družina. Če jih vprašamo, zakaj si ne privoščijo nekega oddiha, pa nam povedo, da nimajo niti najmanj časa misliti na sebe.

Pa zapoved ljubezni vendar pravi: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Ljubezen do sebe je merilo za ljubezen do bližnjega, je zapoved. Bog je vsakemu človeku dal lastno osebnost, ki jo mora tudi v največji družabni zajednici ohraniti. Kdor jo izgubi, jo mora zopet najti; zato je treba porabiti vsak dan nekoliko časa izključno zase, da se zberemo, pa tudi večkrat kako uro povsem zase. Kristus sam, ki mu tega ni bilo treba v tem smislu kakor nam, nam je tudi v tem oziru zgled: umaknil se je sam na goro.

Kdor hoče, da bo v svojem življenju napredoval, si mora privoščiti od časa do časa nekaj prostosti za notranjo zbratost, pa najsi že bo prosta urica doma, ali mal ovinek pri vsakdanjih potih, ki ga popelje po stezici med zelenje in cvetje, ali kaj podobnega. Pri tem pa naj misli ne krožijo okoli vsakdanjih skrbi, ampak jih je treba usmeriti čisto drugam, čeprav to zahteva resnega truda. Morebiti ujamemo tu ali tam spodbudno besedo, lepo pesem, ki nam pomaga odtrgati misli od vsakdanjih skrbi. Pri tem nam dobro pomaga, če hotoma in namenoma kaj natančno opazujemo, na pr. drobno živalco ali cvetko v naravi. Saj vemo, da je narava kakor velikanska, brezmejna slika, ki jo

lahko opazujemo vsak dan, pa ji še ne bo zmanjkalo snovi, s katero zaposli naše oči, naše misli.

Cetudi človeka v njegovi osebnosti nobena stvar tako ne sprosti, kakor nesebično delo za druge, vendar je še ena stopnja višja, ko se sprosti tudi od soljudi in se zasidra v Boga, pa brez vsake prošnje v tistem razgovoru, občudovanju, zahvali. Zena, ki morebiti le s trdom nosi križe in težave vsakdanjega življenja, v takih tihih urah pride do notranje zbratosti in v takih tihih urah govori Bog.

Zakaj so pač stari ljudje tako izčrpani, prava poškodljena dobrota za svoje obiskovalce? Ker so se umirili in obrnili na znotraj. Le iz najglobljih globin srca izvira studenec, ki krepi, ob katerem žejni sočlovek napoji svojo žejo.

Društvo za varstvo deklet v Ljubljani (Kolodvorski misijon)

Prav vljudno in nujno prosi vsa ženska in dekleška društva, vse Marijine družbe za žene in dekleta in vse ženske osebe in dekleške kroške Katoliške akcije, da mu takoj sporoče, kadar odide kako deklet iz župnije kamorkoli v službo. Društvo želi na vsak način sestaviti točno evidenco vseh slovenskih deklet na tujem ter jim na katerikoli način oskrbeti varstvo. Z vsestranskimi zvezami, ki jih društvo ima, bo to prav lahko mogoče, potrebuje le poročil od onih, ki so tako srečne, da so ostale doma in se jim ni treba potikati po svetu za kosčeno kruha, pa imajo toplo čutečo gre za svoje sestre, ki so v tujini. Naj jim ne bo žal za par minut in za dopisnico, ki jo žrtvujejo, da sporoče vsak odhod od doma kateregakoli dekleta Društvu za varstvo deklet — Kolodvorski misijon, Ljubljana, Masarykova cesta 12.

Žepi na otroških oblekah

Ko delamo dečkom obleko, je samo po sebi umevno, da jim napravimo tudi žep, večkrat celo preveč, ko se ravnamo po predpisih moške garderobe. Deklicam pa ne napravimo niti enega žepa, da pogosto prenašajo robce v roki ali jih tlačijo v rokav ali za pas ali celo za nogavico. Res

je, da so zdaj ročne torbice zelo v modi, vendar povsod ne more deklica nositi torbice s seboj (na pr. v šoli k tabli). Zato je prav umevno, da so začeli modni časopisi prinašati slike, ki nazorno pokažejo, kako se da pri vsaki dekleški obleki najti možnost za žep. Tudi naša slika kaže to navodilo

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

J. B. Lj. Globoko dihanje, ki vam je časih potrebno, da je ovirano? Mnogi zdravniki so se ukvarjali z vami, a niti Rentgen, niti štirinajstdnevno bivanje v bolnišnici nista pojasnila vzroka vaših nadleg. Zadeva je bržkone drugačna; kakšna pa, ne vem, ker ne poznam ne vas, ne splošnega zdravstvenega stanja ne drugih okoliščin. Poleg splošnega utrjevanja vam svetujem redne dihalne vaje, ki jih opravljajte kje zunaj v čistem zraku. Med hojo napravite vsakih 5 do 10 minut po en krepke vdih in enak izdih (z zaprtimi usti). Ko se kje ustavite (radi odpočitka ali razgleda), napravite polagoma in po vrsti izprva pet, kasneje deset globokih vdihov in izdihov. Menim, da se vam po nekaj tednih uredi dihanje in izginejo težave.

A. P. H. Bedenci na hrbtu se vam napravljajo že pri majhnem potenju in vas močno srbe? Poleg običajnega umivanja vam svetujem drgnjenje hrbta s kisom ali vinskimi cvetom, razredčenim z vodo (1:4) enkrat ali dvakrat na dan, nato posipanje s smukcem (lojčevcem).

Isti. Slabokrvnim ljudem dobro služi priprosta kmetijska hrana, ki naj bo bolj mlečna. Dodatek enega ali dveh sirovih jajc (ali vsaj rumenjakov) je primeren.

I. H. K. Glavobol, ki se začne v tilniku ob neki drži glave v obliki tiščanja in razpaščin kot tesnoba v prsih, je pač takšna posebnost, da bo imel dovolj pregleda, če jo celo on zdravnik, ki vas bo osebno in neposredno preiskal. Jaz se ne morem spuščati v brezmiselno ugibanje od daleč.

Isti. Zastarelo vnetje v goltu z vidnimi spremembami in oteženim požiranjem spada v delokrog strokovnjaka za takšne bolezni.

Isti. Bel jezik in blaten okus vsako jutro? Skrbite za redno in izdatno iztrebljenje. Večerjaite zgodaj in pičlo. Zvečer in zjutraj si izperite usta z malce osoljeno mlečno vodo ali kaduljevim (žajbljevim) čajem.

A. K. O. Nos vam dela skrbi zavoljo grdega izločanja in ker se vam zapira, da vas kar duši. Vse to spravljate v zvezo s poškodbo nosa v zgodnji mladosti in z grozo pričakujete mojega pojasnila. Ne vem, v kakšnih razmerah živite in se čudim, da vam niso dali nosa pregledati in urediti že takrat, ko se vam je pripetila nezgoda. Skušajte vsaj zdaj napraviti, kar je bilo takrat zamujeno, in napotite se k zdravniku ali na oddelek za takšne bolezni v bolnišnici, da spravite nos v znošno stanje, ki se ne da doseči z domačimi pripomočki.

Isti. Smrdeča sapa je bržkone v vzročni zvezi z nosno boleznijo. V zaprtem nosu zastajajo izločki in se razkrajajo...

S. K. H. Vnetje kolčnega žveca (ishias) vam je sedaj prešlo, kakor poročate in se zahvalujete meni, da vam je uspelo ozdravljenje po — Knjapovem načinu! Kakor se veselim uspeha z vami, ki ste vsekakor spreten in premeten samovrač, tako sem v dvomu, kdo je v tej burki večji norček: vi ali Knjapi ali — jaz!

Isti. Cepljenje zoper koze povzroča umetno bolezen lažje vrste, ki naj zavaruje cepilca pred obolenjem s praviimi kozami, ki so vobče huda bolezen. Kdor je bil uspešno cepljen zoper koze, je zavarovan (imuniziran) za najmanj sedem let ali pa za vse življenje. Kogar se je prvo cepljenje močno prišlo, se ga ponovno cepljenje navadno

ne prime več; cepljenje naj se ponavlja samo pri onem, ki se ga dotle cepljenje sploh ni prišlo.

A. K. O. Bolečine, nastale pred perilom, da vam trajajo tudi po perilu? Ne morem naštet vseh vzrokov, ki vtegnejo delati takšno nadlego, zato je najbolje, da se napotite čimprej k zdravniku, ki vam kmalu pomore, če ni kakšna okužba, ki zahteva daljše zdravljenje. Ne odlašajte, majhen ogenj se da hitro in lahko pogasiti, večji težje in ne brez trajne škode.

S. C. Lj. Vetrovno napenjanje se kaj rado druži z zaprtjem. V vaših letih je redna ali pogostna raba zdravnilihi pripomočkov (tudi čistilnih čajev) neprimerna in škodljiva, ker se nadlega z njimi samo hujša. Priporočam vam več gibanja na prostem, zlasti čvrste hoje. Če le morete, držite se mlečne in rastlinske hrane, posebej vam priporočam kisl mleko, zelenjave in sadje v presni obliki. Če vam je treba kdaj blažiti mučno napenjanje, uživajte ogljen prah (rastlinski ali krvni) po eno žlico na kamilicnem ali metovnem čaju enkrat do trikrat na dan. — Za drugo zadevo (pekoč se) treba posebne zdravniške preiskave.

F. J. Z. Mladostna zabloda, ki se je ne morete znebiti niti v letih, ko se je navaden človek otepe že iz samozvesti in samospoštovanja, je na las podobna razvadi onih bednih živalic, ki jih smatrajo mnogi prosvetljeni za svoje sorodnike in ki se v suženjskem brezdelju razkazujejo s protinarnim zlorabljanjem svojega telesa, ki ga v prostosti bržkone ne poznajo. Pojdite v katerikoli zverinjak in ogledite si te klavne prikazni, da vidite v tem zrelo — sebe in svoje početel! Z naravnostnim očvrstanjem se vam vrne telesno zdravje.

I. P. Z. Temnosivordeč madež vam je ostal na nogi po gnojnem vnetju kože; na tem mestu se ponavljajo bolečine in delajo kraste. Kako se trajno odpravi takšna sitnost? Vedite, da je zgnojna koža nadomeščena z brazgotino, ki ni prava koža in nima odpornosti, trpežnosti in drugih življenjskih lastnosti zdrave kože. Ta nedostatek se posebno čuti na onih mestih, kjer je koža bolj izpostavljena škodljivostim (pritisku, nategovanju, drgnjenju itd.). Da se vam sitnost ne bo tako zlahka povračala, zavarujte si manjvredno kožo ali s kakšno obvezo ali pa jo posipajte s smukcem. Trajno se da nadloga odpraviti z operacijo; več zdravnik izreže vso brazgotino do zdravega obilja in na to mesto presadi in vsije zdravo kožo, od kod in kako, je njegova, včasih bolj košljiva zadeva, kakor si nevede človek misli.

I. S. Lj. Topa bolečina v pasu vam greni vsako jutro začetek novega dneva že več let? Ko vsanete, takoj odleže in do prihodnjega jutra se počuti dobro. Čudim se, da mi ne poročate nič o mnenju katerega drugega zdravnika, ki vas je že osebno kdaj preiskal ali celo opazoval. Tisti vaš izraz o »lakotni bolečini ni zrastle na vašem zelniku in ne pomeni mnogo več kakor odevke za nepoznanje, zakaj »kjer ni jasnih pojmov, tam je praznih besed dovolj pri roki. Lakotna bolečina je čisto meglen pojem, kot bolezenski znak se pojavlja pri raznih žlezočnih in črevesnih boleznih, celo krajevno oddaljenih sprememb, pri trakuji, nikotinskem zastrupljenju i. dr. Domenite se z zdravnikom svojega zaupanja, da vas pride preiskat v času, ko se pojavlja zagonetna bol.

I. M. L. Skrivalkam — nič.

Kmetijski nasveti

M. O. M. Nitrofoskal se ni vsled pomanjkanja vlage razkrojil, napravile so se grude in skorja in gnoj ni učinkoval, čeprav ste ga raztrosili pod sadno dreveje že oktobra. Pri tem slučaju ste napravili dve napaki: da ste gnojili že jeseni in da gnojila niste podkopali. Verjetno je, da ste tudi preveč gnojili, sicer bi se ne delale grude in skorja. Nitrofoskal se najbolje uveljavi pri sadnem drevu rano spomladi (predno dreveje ozeleni), če je dovolj vlage, se začne hitro razkrajati in tudi precej hitro učinkovati. Če ni po trošenju kmalu dežja, ga zabranamo ali podkopljemo, kakršen je pač naš nasad. V obratnem slučaju se nitrofoskal na zraku brez zadostne vlage kvari in izgublja na vrednosti. Tako postopajte z nitrofoskalom v bodoče. Vendar pa ne pozabite, da umetna gnojila pridejo od veljave le tedaj, če je v zemlji dovolj sprstene (organskih snovi), ki so hrana bitjem, ki razkrajajo zemljo; slabo prst zboljšajte zato jeseni s hlevskim gnojem ali kompostom, spomladi pa še z umetnimi gnojili. — Nitrofoskal se izplača v sadovnjaku kot dušično gnojilo uporabljati le do konca prve letne rasti, t. j. navadno do konca junija. Zlasti v slabi zemlji zelo pospeši rast, če ga podkopljemo tik pred dežjem ali takoj po dežju. Od julija dalje dušičnih gnojil v sadovnjaku, ki samo raste, ne uporabljamo, ker bi obilica dušika utegnila podaljšati rast in bi les jeseni ne dozorel. — Če je svet zelo slab in rast kar prav ne gane, bi vam pa svetovali, da junija vzamete mesto nitrofoskala čilski soliter, kateri mnogo hitreje učinkuje. Cim preje ga uporabite, večji bo uspeh. Jeseni dajte drevu sprsteno, spomladi pa nitrofoskala. Pa boste imeli mir za nekaj časa.

Pridelovanje konoplje. H. G. S. — Po novi trgovinski pogodbi z Nemčijo bo baje ta odkupila ves pridelek konoplje v naši državi. Zaradi tega menite, da bi se izplačalo pridelovati to predvno rastlino tudi pri vas na njivah, sedaj izpremenjenih v travnike. Zelite vedeti, na kakšni zemlji uspeva konoplja, kako jo je gojiti in kje dobiti potrebno seme. — Ta obsežna vprašanja vam moramo tu odgovoriti le na kratko. Konoplja zahteva toplo, nekoliko vlažno podnebje, prenaša dobro sušo in vročino, je pa občutljiva proti mrazu, zato jo sejemo šele maja meseca. Zemlja zanjo mora biti globoko zorana, temeljito zrahljana in močno pognojena. Najbolje uspeva na globoki črni zemlji v nižinah v zavetnih legah. — Ze iz teh podatkov lahko razvidite, da konoplja v našem gorskem kraju ne more najbolje uspevati, ker niti podnebje niti zemlja ni prikladna za njo. — Za predvno treba konopljo sejati na gosto, za seme pa bolj na redko. Seme dobite pri kakem trgovcu s semen ali pri Hrv. Gospodarskem društvu v Zagrebu. Če hočete vzlic temu poskusiti s pridelovanjem konoplje v svojem kraju, zasejte v začetku le malo površino, da se prepričate, če so tamkaj dani pogoji za njeno uspevanje.

Zakaj je dobro pre nehati krmiti perutnino, ki je namenjena za zakol? Koliko časa pred zakolom je treba prenehati s krmljenjem? M. O. G. — Perutnino nehamo krmiti 12 do 24 ur pred zakolom. To storimo radi tega, da se izprazni želodec in čreva pred zakolom, kar ugodno vpliva na okusnost mesa. Kdor krmi perutnino do zakola, se mu lahko zgodi, da postane zaklana perutnina zlasti poleti plavkasta ali modrikasta. Tudi se da

zaklana perutnina, ki smo jo nehali krmiti pravčasno, lažje očistiti in ne razvija pri čiščenju neprijetnega duha. Do zakola damo perutnini le vodo in morda mleko; pa tudi to ni neobhodno potrebno.

Slušala sem, da so race zelo uporabne za pobiranje polzev v zelenjadnem vrtu. Ali je to priporočljivo? M. O. G. — Brez drugega lahko uporabljate race za pobiranje polzev v zelenjadnem vrtu. Race so zelo požrešne in lakorekoč nenasiitljive živali. Zato pa v zelenjadnem vrtu prav pridno in neumorno iščejo in uničujejo pod zelenjavo in pred vsem pod glavnatu salato brezčevilne polze. Ker race ne brska in ne grebe kakor kokoši, ne napravi v tem oziru na vrtu nikake škode. Pa četudi race pomandrag v svoji neokretnosti in okornosti kakšno nežno rastlinico, odtehta to škodo zelo dobro velika korist, ki jo doprinešajo s temeljitim in hitrim uničenjem škodljivih polzev, ki jih je letos vse polno. Za race so polzi izvrsten priborček v hrami.

Kateri pujski so za plemo? Mnogi menijo, da so najtežji pujski najbolj primerni za plemo. F. N. K. — Za plemensko rejo odbirajte le takšne pujske, ki izvirajo od merjascev in svinj zdravega pokolenja in združujejo v sebi vse dobre lastnosti, ki jih stavimo na plemensko živali, plemensko svinjo in merjasca. Ne smete pa misliti da so oni pujski, ki so ob skotitvi najtežji, tudi najbolj primerni za plemensko rejo. Tozadevne raziskave so pokazale, da niso bili ob času odstavljenja oni pujski vedno najtežji, ki so bili ob skotitvi med vsemi drugimi najtežji. Mnogokrat lahko opazujemo, da dosežejo pujski, ki so bili ob skotitvi med lažjimi, do odstave mnogo višjo težo, nego oni z visoko začetno težo. Tudi pujski, ki sesajo na prednjih asekah, se po odstavi ne razvijajo vedno najbolje. Torej ne smete odbirati pujskov za plemo iz tehle vidikov. Od dobre plemenske svinje moramo pričakovati, da nam skoti zadostno število (8—10—12) kolikor mogoče enako razvitih ali izenačenih pujskov, ki se pri sorazmerno srednje dobri hrani dovolj hitro razvijajo in rastejo. Zato pa je prava podlaga za odbiro pujskov za plemo tudi tehnična, na kateri moramo stehitati pujske takoj ob skotitvi in nato vsak teden kontrolirati njih težo. Le na ta način lahko doženemo, katere svinje nam vzredijo najboljše in najtežje pujske. Le od takih svinj, ki nam dajo in vzredijo dovolj težke pujske, odberemo pujske za nadaljnjo plemensko rejo. Od svinj, ki nam skotijo različno težke pujske, bi ne smeli puščati pujskov za plemo, ker lahko smatramo, da se ta slaba lastnost podeduje. Le enakomerno se razvijajoči pujski enega in istega gnezda pridejo lahko za plemensko rejo v poštev. Tudi je napačno, če si odberemo premlade živali že za plemo. Bolje je vedno, da najprej le opazujemo, ali se vsi pujski istega gnezda razvijajo enakomerno in zadovoljivo. Pri neenakomernem razvoju ne bi ravnali pravilno, če bi odbrali izmed vseh najtežje pujske za plemo.

Pravilna saditev pese in zelja. L. G. R. — Posadili ste del njive s sadikami pese, drugi del pa zelja, toda mnogo se vam jih je posušilo, ostale si pa le počasi opomorejo. Radi bi vedeli vzrok slabega uspevanja. — Pri saditvi pese in zelja ste najbrž napravili tisti dve napaki, ki jih večina naših kmetov stalno dela. Morda ste posadili sadike pregloboko v zemljo, zato slabo uspevajo. Pri presaditvi naj pridejo le tako globoko, kakor so

prej rase. Pregloboko vsajene ne dobijo dovolj zraka, zato se ne morejo dovoljno razvijati. Še bolj običajen je drugi pogrešek, ko sadike posadite tako, kakor ste jih izruvali iz gredice. Pri tem ste jim potrgali del glavne korenine in skoro vse lasnice, s katerimi rastlina srka hranilni sok iz zemlje; pustili ste pa vse liste nedotaknjene. To pa ni pravilno, kajti med koreninjem in listi vsake rastline je določeno razmerje. Vedno se razvija le toliko listov, kolikor morejo korenine dovajati iz zemlje hrane in vode. Pri izruvanju sadike ete pa korenine močno oškodovali in prikrasili, niste pa zmanjšali površine listov, da bi odgovarjala ostalim koreninam. Prevelika površina listov izhlapeva več vode, nego jo morejo korenine dovajati, zato listi ovenejo. Če pride k temu še tople vreme, ki pospešuje izhlapevanje, tedaj se listi posuše in sadika usahne. — Kako treba torej postopati? — Pri izruvanju sadike moramo paziti, da korenine čim manj poškodujemo, preščipnemo le spodnji del, da se korenina v zemlji ne podvije. Istočasno pa odščipnemo tudi del listov, da preprečimo prehitro izgubo vode. Dobro je tudi, če korenine namočimo v smesi gnojnice in ilovice, ki prepreči njih osušenje v zemlji in nudi začetno hrano. Če boste tako ravnali, se vam ne bo treba pritoževati čez slabe uspehe pri saditvi zelja in pese.

A. Č. — M. Na zaleženem satju ste opazili na več mestih nekoliko privzdignjene pokrovce, pod njimi pa mrtvo zalego. Ali je to kakšna bolezen? — To ni nikakva bolezen, pač pa imate v panjih črva čebelnega molja (vešče), ki rije po satju in uničuje pokrito zalego, hraneč se z ovjoki, ki se v njih razvijajo bube. Gotovo bi radi vedeli, kako ga

odpraviti. Drugače ni mogoče, kakor da s satom potrkate ob mizo. Črv prične begati po svojih rovih in pade raz sat. Ker najbrž nimate enega samega, trkanje ponovite. Na drug način mu ni mogoče do živega. Mrtvo zalego, ki je drugače zdrava, bodo čebele same odstranile. — Da se vam v bodoče nevršnosti z moljem ne bodo ponovljale, pazite na snago v panjih. Drobir v zgodnji pomladi, ki leži po panjskih tleh in kotih, je najboljša pribežališče in kotišče temu škodljivcu. Ako je zaleženi sat močno napaden, ga prestavite v medišče za toliko časa, da se zalega poleže, nato pa ga vstavite v omaro ali kak prazen panj in dobro zažveplajte. Ne pozabite tudi rezervnega satja ževeplati vsaj vsakih 14 dni.

Živinozdravnik

P. I. v ž. Štirimesečno teličko mi je v hlevu pri običajni telečji krmi že dvakrat napelo. Bojim se, da bi se bolezen tudi v bodoče ponavljala. Ker je dobre sorte, bi jo rad redil. Ali se ta bolezen rada ponavlja? — Ker teličko napenja pri običajni telečji hrani in sicer ponovno, je znamenje, da to napenjanje ni povzročeno od mokre, sveže, mlade detelje, ki v vampu povzroča hitro tvorjenje plinov, ampak ima telička kronično oziroma ponavljajoče napenjanje. Tako napenjanje ni povzročeno od krme, ampak od boleznij v požirnišni, vampu, kepic, ali devetogubi. Tudi pri običajni krmi se v vampu tvorijo plini, kateri pa ne morejo odhajati, bodisi, da je zaprt izhod po požirnišniku, bodisi v čreva. Mogoče je, da se v vampu ne premika. Zdravljenje bi bilo usmeriti v ono smer, od katere je povzročeno napenjanje. Ko se bo napenjanje ponovilo, dobro masirajte vamp, žival pa tako postavite, da bo s prednjimi nogami stala mnogo višje kot z zadnjimi. Dalje časa ji dajajte čistilna sredstva: kakor raztopljeno grenko sol itd. Ako se bo kljub temu napenjanje ponavljalo, vam ne svetujemo teličke rediti.

Pravni nasveti

Kmetijski dolg v višini 200 Din. — S. Š. — Leta 1929 ste posodili kmetu 200 Din, da je poravnal račun pri čevljarju. Vprašate, če spada v tem slučaju kmet pod zaščito. — Vsekakor spada tudi ta dolg pod zaščito, ker se ne more smatrati, da je nastal iz nakupa obutve, ker kmet ni od vas kupil čevljev. Pa tudi, če bi se smaralo, da je ta dolg nastal iz nakupa obutve, bi spadal pod zaščito, ker je nastal pred 20. oktobrom 1931. Ta dolg vam mora poravnati dolžnik v treh letih v enakih obrokih. Za ta dolg ne smete računati višje obresti od 7%. Triletna doba za vračanje je predpisana za dolgove zaščitenih kmetov, ki ne znaajo več ko 1200 Din. Ta rok se podaljša na pet let tistim dolžnikom kmetom, ki dokažejo s potrdilom občinske oblasti, potrjenim od sreskega načelnika, da imajo takih dolgov, vsakega do zneska 1200 Din, pri več upnikih in da ne presegajo ti dolgovi skupaj vsote 3600 Din.

Zalživ dopis. — L. M. F. — Dopis, v katerem vas neznani dopisnik psuje s »punktaši«, je smatrati za žaljiv. Saj je znano, da je sodišče že izreкло obzodbno radi te psovke. Vendar so po našem mnenju osebe, na katere se navedena psovka nanaša, premalo jasno označene in ni gotovo, da s tiskovno tožbo uspete. Kar se pa tiče žalitve s strani občinskega sluga, je pa trimesečni rok za vložitev tožbe že potekel; zato ne kaže o tej žalitvi razpravljati.

Rodbinska penzija po državnem uradniku. — D. M. K. — Hčerka ima pravico do rodbinske penzije, ker se ni omožila in živi skupaj z materjo, čeprav je že polnoletna. Rodbinska pokojnina se odmerja po odstotkih od prejemkov, od katerih je vplačevalec ob času smrti vplačeval v uradniški pokojninski sklad in sicer dobila po dovršenih petih letih vplačevanja dva užitatelja pokojnine 35%. Po desetih letih vplačevanja se ti odstotki zvišajo za 5% itd. Nikdar pa ne sme biti rodbinska pokojnina za dva užitalca večja od 65%. Zdi se nam, da ste v tej zvezi slišali o 65%. Ako torej za hčerko ne dobivate pokojnine, vložite prošnjo z dokazi, da hčerka ni omožena.

Zdravljenje na stroške okrožnega urada za zavarovanje delavcev. — M. B. L. — Tudi rodbinski člani oseb, ki so zavarovane pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev imajo v boleznij pravico do brezplačnega zdravljenja, zdravil, potrebnih pomožnih priprav za zdravljenje za 26 tednov, toda samo, dokler ima tudi zavarovana oseba pravico do podpore. To pravico pa imajo rodbinski člani le, če sami nimajo dohodkov in žive z zavarovancem v istem gospodarstvu. Ako vas bo torej zdravnik okrožnega urada poslal na kliniko, bo po prej navedenem določila ta urad plačal stroške.

Izgon iz občine. — I. I. B. — Po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi smejo upravna oblastva I. stopnje izgnati osebe, ki motijo red in mir v drug kraj, iz katerega se ne smejo vrniti brez odobrenja bana. Občina pa te pravice nima.

Začasni upokojenec. — F. S. V. — Vložite prošnjo za stalno upokojevanje na naslov, ki vas je začasno upokojeval. Po katerem zakonu boste upokojeni, ne moremo povedati, ker ne poznamo podatkov o vašem službovanju. Sicer bi pa bilo to nepotrebno ugibanje, ker boste to lahko zvedeli od pristojnega naslova.

Kuluk državnega uslužbenca. A. P. S. Državni uslužbenec morajo od svoje privatne imovine, če od nje plačujejo nad 100 Din neposrednega davka, tudi plačevati kuluk kakor drugi davkoplačevalci, čeprav se jim kuluk odteguje pri plači. Zato je pojasnilo občine pravilno.

Uživanje zemljišča ob meji. A. P. V. Vsakdo sme prav do meje uživati svoje zemljišče, nanj nalagati les, zasadiati živo mejo itd. Samo paziti mora, da ne posega v kakšne pravice sosedu in da mu ne povzroči kakšno škodo.

Paša po tujem svetu. C. L. Č. Ne moremo zlepa preprečiti paše na vašem svetu posestnikom, ki nimajo do nje nobene pravice, pač ni drugega izhoda kakor tožba. Preklic pred cerkvijo ima pomen, ako mislite, da se mu bodo pokoravali. Za odkup pašne pravice od upravičencev se morate zneniti z vsemi upravičenci.

Pretrpana zahteva. C. Z. Z. Predno ste začeli lomiti kamenje v svojem hribu, ste prosili mejaša pod hribom, da vam dovoli voziti kamenje po njegovem potu. Mejaš je na to pristal in zahteval zato nekoliko mrve v odškodnino. Sedaj, ko ste s hriba že zvalili kamenje v dolino, vam je prepovedal voziti in zahteva za odškodnino košnjo mrve v vrednosti 500 Din, dočim je prej zahteval mrva bila vredna 500 Din, kar odgovarja resnični škodi. Ali je njegova zahteva upravičena? — Ne. Če ste se dogovorili, torej pogodili, drži ta ustmena pogodba, ki se je ne more enostransko razveljaviti. Po dogovorih potli lahko takoj odvažate kamenje. Če bi vam to ovrhal, ga boste pač morali tožiti.

Nezakonski oče. Č. J. M. Kot nezakonski oče ste redno plačevali nezakonski materi vzdrževalnino za otroka, kakor je bila določena od sodišča. Sedaj ste zvedeli, da se ta otrok že pet let nahaja v popolni brezplačni oskrbi pri neki tuji družini in da nezak. mati denarja, ki ste ga Vi dajali, ni uporabljala za otroka. Vprašate, če lahko ta

denar zahtevate nazaj od matere. — Ne. Pač pa lahko otrok po svojem skrbniku od matere zahteva, da se ta denar, ki ste ga Vi plačevali, uporabi zanj. Predlagajte pri varstvenem sodišču, da zasliši nezakonsko mater o tem, kako je denar uporabljala. Morda ga pa hrani za doto? Pri sodišču lahko stavite predlog, da se Vas oprosti od nadaljnjega plačevanja vzdrževalnine, ker je — kakor pravite — otrok popolnoma preskrbljen.

Radi neplačanih računov razdrta zaroka. S. S. B. Zaročenka je imela gostilno v najem na svoje ime. Ko so jo tirjali za plačilo vina in ji pretli s tožbo, ste Vi na zahtevo upnika podpisali »garancijo« za svojo zarochenko. Vedeli ste namreč, da ima Vaša zarochenka dobiti večji znesek denarja, s katerim bi bili vsi njeni računi lahko plačani. Vsled tega ste tudi nekemu drugemu dobavitelju vina podpisali slično »garancijo« za zarochenko. Zarochenka je opustila gostilno, Vi ste pa dobili opomine, da plačate račune za zarochenko, sicer da Vas tožijo. — Če ste se pismeno obvezali, da plačate dolg zarochenke, ako ona ne izpolni obveze, potem ste s tem postali porok. Upniki Vaše zarochenke Vas lahko tožijo na plačilo, čim so zarochenko sodno ali izvensodno opomnili, pa ni izpolnila svoje obveze. Ko plačate dolg, imate pravico do zarochenke zahtevati povračilo plačanega dolga.

Nezanesljiv plačnik. F. P. K. Glede iz iztožnega dolga v znesku 600 Din predlagate lahko izvršo e prodajo dolžnikovih še preostalih nepreplačanih, t. j. lahko poženetke baltarja na dražbo. Ker pa je Vaša terjatev itak že zavarovana, vam svetujemo, da počakate, da bo kupec C. v stanu plačati baltarju že odprodane parcele.

Zdravniški stroški polnoletnega sina. P. E. D. Po možu ste podedovali hišo. Imate sina, ki je polnoleten, vendar brezposelen in je zdravniku še leta 1932. ostal dolžan. Vprašate, če lahko Vas kot mater prisilijo, da plačate zdravniški dolg polnoletnega sina. — Če je Vaš sin že leta 1932. bil polnoleten, je dolžan sam plačati lastne zdravniške stroške. Če pa takrat še ni bil star 21 let, bi moral stroške za zdravnika plačati njegov oče; ker pa je ta umrl, jamči za to obveznost očetova zapuščina, ki ste jo Vi prevzeli.

Nepravičen brat. J. K. R. T. Dokler je živila mati na posostvu, na katerem se je zgovorila računa prosto gospodarstvo, ste smeli tudi ostali bratje in sestre živeti pri materi. Ko je mati umrla, je celo gospodarstvo dobil v roke lastnik, naštetjši sin pokojne in ta lahko po svoji volji gospodari na posostvu. Te pravice ne morete bratu omejevati s silo, pač ga skušajte na lep način pridobiti za to, da bo vsem pravičen. Ker ste očetov delež že dobili, lahko zahtevate samo še zakoniti delež po materini zapuščini, če jo je kaj bilo.

Poglabljen jarek. K. M. Ker vam vsako leto poplavi voda del njive, ste letos na koncu njive poglabili že pred več leti narejen jarek, ki se je bil tekom časa zarasel. Sosed pravi, da ne bo mogel orati in se boji, da bo voda preplavljala sedaj njegovo njivo, pa zahteva, da zasujete jarek nazaj, sicer Vas bo tožil. — Pravico imate, da že postoječi jarek vsako leto trebite. Poglabljenje jarka na meji pa lahko vršite samo sporazumno z mejašem, sicer lahko pride do tožbe. Če mejaš radi sedanje poglobitve jarka res ne bo mogel orati tako kot doslej, oziroma če bo res voda z Vaše parcele sedaj preplavila mejaševu, potem je ugovor mejaša opravičen in se morate z mejašem sporazumeti.

Ustmena pogodba velja. I. S. Zg. S. Kupili ste ključavničarsko orodje za določeno ceno 10.000 dinarjev, ki ste jo imeli izplačati tekom dveh let v štirih enakih obrokih. Takoj ste dali hranilno knjižico z vlogo 2000 Din, prodajalec vam pa je izročil orodje, ki ste ga takoj prevzeli. Pismena pogodba se je imela napisati s strojem in bi jo morali dobiti drugi dan v podpis. Pogodbe drugi dan niste dobili na podpis, pač pa se je prodajalec premislil in zahteva, da morate dobiti dva poroka, sicer se pogodba razveljavi. Ker porokov nimate, prodajalec pa je že nekaj denarja vzel iz Vaše hranilne knjižice, vprašate, če sme prodajalec pogodbo razveljaviti. — Med vama velja pogodba, kakor ste jo ustмено dogovorili tisti dan, ko ste izročili hran. knjižico in prevzeli orodje. Prodajalec ne more sedaj naknadno zahtevati poroke, če se pri ustmeni pogodbi o porokih niste dogovorili. Pogodba bi se mogla razveljaviti tedaj, če ob določenem času ne boste plačali zapadlih obrov.

Poročilo velja le pismeno. J. S. Lj. Posestnik je prodal konja za 3.500 Din. Kupec je takoj plačal 500 Din, ostanek je obljubil plačati po pošti. Ker prodajalec kupca ni poznal, je neki domači posestnik prevzel jamstvo za kupca in mu je prodajalec tako izročil konja. Konj je bil odganen čez mejo. Pri tem so ga cariniki zaplenili, kupcu odvzeli in prodali za 1000 Din. Kupec noče plačati ostanka kupnine in porok se izgovarja na razne načine. Kaj storiti? — Prodajalec lahko toži samo kupca na plačilo ostanka kupnine. »Poroka« ne more tožiti. Ustmeno izročeno jamstvo je pravno brez učinka, ker postava zahteva za veljavnost poroštvene pogodbe, da porok izjavi obvezo pismeno.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Vital Vadušek:

Nedeljske misli

Tretja pobinkoštna je ime današnji nedelji. A po njenih pesmih, prošnjah in berilih bi jo lahko imenoval: nedelja človeka, ki se je vrnil k Bogu. V vseh cerkvenih pesmih diha skesanost, zaupanje; tudi prošnja kliče k Bogu, ki je varuh naš upanje. Najboljše pa utrujena to zavest ob berili. Prvo je iz Petrovega pisma, drugo iz Lukovega evanĝelija.

Prejubi! Vse svoje skrbi na Boga preloži, zakaj on skrbi za vas. Vaš nasprotnik hudič hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Ustave se mu trdnost v veri in vedite, da so vaši bratje po svetu v islem trpljenju. Bog vse milosti pa, ki vas je v Kristus Jezusu po kratkem trpljenju poklical v svojo večno slavo, vas bo spopolnil, utrdil in okrepil.

Takrat so se približevali Jezusu grešniki, da bi ga poslušali. In Jezus je povedal to prikljo: Kdo izmed vas, ki ima slo oase in eno izmed njih izgubi, ne pusti deset in devetdesetih v pušavi in ne gre za izgubljenega, dokler je ne najde? In ko jo najde, je zadena vesel na svoje rame... Povem vam, da bo tako v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad deset in devetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

Saj je mnogo takih, ki se vračajo k svojemu Bogu. So žalosti, bridkosti in zapuščeni, ki človeka naravnost pripeljejo k edinemu Tolačniku. Je trnje soela, ki človekovo srce tako rani, da ne ozdravi več brez Njega. In ti žalostni, zapuščeni in ranjeni navadno najbolj vedo, kako dober je Bog. Nekaj posebnega je ta božja ljubezen. Drugi marajo hoditi za Njim, izgubljene in utrujene pa vzame na svoje rame... Pritisne na svoje srce. Kar berile izpovedi velikih konvertitov: ti vedo, kako

ljubi Gospod. A čeprav vsak ne zapiše svoje zgodbe, koliko je takih, ki hrepeneči za očišćenjem pridejo k Jezusu in ga poslušajo. In ga razumejo bolj, kot nešteto drugih, saj so na Njegovih ramah, ob Njegovem sre.

Skoro bi si želeli, da bi me bridko prečaralo in ranilo to življenje. Zakaj potem bom podoben umirajočemu: on hipoma razgleda vse svoje polti in duce in se kakor polaplajoči oprime zadnje resničnosti — svojega Boga. Potem lahko človek vse preloži na Boga: svoje skrbi, svoje misli, svoje srce, vse svoje življenje.

Treba bi bilo prisluškovati molitvam verujočih. Spoznali bi, kako imajo žalostni, ranjeni, izgubljeni, osamelci čisto poseben čut za molitev. Ti znajo govoriti Bogu. Kakor znajo ljubee hoditi po pokopališču samo tisti, ki jim je že kdo umrl, ki so že sami koga zakopali. In to čut za molitev je po duce od tega, da je prav njih Bog vzel na rame.

Včasih me je motila misel, da bi se v nebesih bolj veselili grešnika kot svetnika. A če prebirate zgodbe svetnikov, boste videli, kako so prav ti vsak hip čutili grenko breme svoje slabosti. Kako so se prav ti vsaki hip skesani vračali k svojemu Bogu. Kako so se prav ti osameli oprijemali zadnje resničnosti. In saj ne gre za kaj drugega: za to zavest gre. Ko človek kakor izgubljenec poklekne pred svojim Bogom in ga Bog dvigne na svoje srce. In tako se vedno ponavlja, da svetniki kot grešniki prihajajo pred Boga in so jih zato v nebesih najbolj veselili. To je prav skrivnost vere in božjega odpuščanja: ko se zaveš grešnosti in zahrepeniš za Bogom, postaneš svetnik. Kakor razbojnik na križu. Celotno očiščenje v večnosti mu je bilo priznanseno: še isti dan je bil z Bogom v raju.

Leonid Andrejev:

Zadnji obisk

S smrtjo v srečju je čakal Sergej Golovin obiska svojih staršev. Zelo je ljubil očeta in mater, s katerima je pred nekaj dnevi govoril, in grozno mu je bilo ob misli, da jih bo sedaj videl zadnjikrat. Veliko mirneje je mislil na smrt z vseni malenkostmi, kakor na te boleštne trenutke. Kaj stori? Kaj reči?

Najenostavnejše in navadno dejanje, stisniti roko, objeli in reči: »Dobro dan, oče!« se mu je zdelo strašno in nesmiselno.

Ves dan, do hipa, ko so prišli starši, je korakal Sergej Golovin nemirno v svoji celici doli in gori, razburjen si je pulil brado, njegove poteze so bile spačene kot od krča.

Včasih je postal, da globoko zaduha, kakor levi sapo plavalec, ki je bil predolgo pot vodo.

Toda bil je popolnoma zdrav, svojega mladega življenja ni zapravljal in kri mu je v tej uri trpljenja krožila kot navadno po žilah, barvala njegova lica. Tudi oči so obdržale svoj sijaj.

Vse pa se je izvršilo bolje, kot je Sergej pričakoval.

Oče, njegov, stari polkovnik Nikolaj Sergejevič Golovin, je prvi prišel v sobo za obiske.

Vse na starcu je bilo belo: obraz, lasje, brada, roke.

Njegova stara, osnažena uniforma je dišala po bencinu, epulete so bile kot nove.

Stari polkovnik je stopil s krepkim, umerjenim korakom v sobo in dejal: »Dobro dan, Sergej!« Za njim je pristopila mati s tujim nasmehom na licih. Tudi ona je stisnila roko mlademu možu in glasno rekla: »Dobro dan, moj ljubi Sergej!«

Ni se vrgla na sina, ni pričela jokati in tarnati, česar se je bil Sergej bal, objela ga je in nemo sedla na stol. S tresočimi prsti je popravila gube na svoji črni obleki.

Sergej ni vedel, da je oče razmišljal celo noč o tem, kako se bo vedel pri obisku.

»Olajšati mu moramo zadnje ure in ne obtežiti, si je mislil oče in je preudarjal vsako besedo, vsako kretnjo.

Včasih se je zmešal in pozabil, kaj namerava, in jokal v kotu sobe na starem divanu.

Drugo jutro je razložil ženi, kako naj se vede.

»Objemi ga in molči. Drugače ničesar ne stori,« ji je zabil. »Govorila boš lahko pozneje... pozneje... toda prej molči. Nikakor ne govori takoj, ko si ga objela... Zato, da ne zblebešaš kaj, česar ne smeš. Si razumela?«

»Da, da, Nikolaj Sergejevič... Razumela sem,« je jecljala mati.

»In ne jokaj! Bog obvaruj... Ne smeš jokati... Bilo bi lahko njegova smrt, če bi jokala.«

»In zakaj jočeš ti sam?«

»Tu lahko jočeva, toda pri njem ne. Ne pozabi legati.«

»Ne bom, Nikolaj Sergejevič.«

Vstopila sta v voz in sta se peljala tiho, potirja in postarana.

Sedeli so. Polkovnik je napravil resen obraz. Desna roka je počivala med dvema gumboma njegovega plašča.

Sergej je sedel nekaj sekund, njegov pogled je obličal na zgubanim licu matere. Skočil je kvišku.

»Usedi se, usedi, moj ljubi Sergej!« je prosila mati.

»Usedi se, Sergej!« je ponovil oče.

Molčali so. Na materinih ustnicah je trepetal bolesten smehljaj.

»Koliko smo se trudili zate, Sergej, koliko korakov smo napravili. Tvoj oče...«

»Bil je izgubljen trud, mamica.«

Polkovnik je rekel s krepkim glasom: »Ničesar nismo smeli opustiti, da ne bi ti mislil, tvoji starši so te zapustili.«

Zopet so umolknil. Bili so se govorili, kakor da bi vsaka beseda izgubila svoj prvotni pomen in značila samo: smrt.

Sergej je gledal skrbno osnaženo očetovo uniformo, ki je tako zelo dišala po bencinu, in si je mislil: »Nima več sluge, zato si je očistil suknjo sam. To je bilo najbrže danes jutraj.«

Naenkrat je vprašal: »In moja sestra?... Kaj je z njo?«

»Ninočka ne ve ničesar,« je naglo odgovorila mati.

Dostojanstveno je prekinil oče: »Zakaj lažeš? Brala je vse časopise, Sergej mora vedeti, da vsi njegovi ljudje...« nanj mislijo.

Dalje ni mogel govoriti, zato je utihnil.

Naenkrat se je skrčil materin obraz; poteze so se spačile, oči so postajale večje in pohajala ji je sap.

»Ser... Ser... Ser... Sergej,« je jecljala, ne da bi se ji premikale ustnice. »Ser... gjej!«

»Moja preljuba mamica!«

Polkovnik je skočil s stola. Tresoč se in ne vedoč, kako grozen je bil v svoji smrtni blodoti, v svoji prisiljeni, obupani krepkosti, je rekel ženi:

»Molči! Ne muči ga! Ne muči ga! To je njegova smrt! Ne muči ga!«

Nato je stopil korak nazaj in vtaknil roko zopet v razporek suknje.

Bil je miren, a le s silno voljo, ustnice pa so bile brez krvi. Glasno je vprašal: »Kdaj?«

»Jutri jutraj,« je odvrnil Sergej.

Mati je gledala v tla, in si grizla ustnice. In zdelo se je, da je izgovorila te besede, ne da bi odprla usta: »Ninočka mi je naročila, naj te, moj ljubi Sergej, namesto nje, objamem.«

»Poljubi jo namesto mene.«

»Da, seveda bom... Kvostovovi te tudi pozdravljajo.«

»Kdo so ti? Ah, da!«

Polkovnik ga je prekinil: »Vzdigni se, mamica! Iti moramo.«

deset ur, v mnogih slučajih pa je sploh neomejen; dalje, da se plače, ki znašajo komaj kaj nad 60 odstotkov prvotnih mezd, izplačujejo docela neredno in da so delovne pogodbe dostikrat tako neugodne (celo na sovjetskih posestvih), da dejansko pomenjajo suženjstvo. Kronično zaostajanje na poprišču prometa, stavbarstva, elektrifikacije in potrebnih industrij za potrebami prebivalstva drži ves krogotok gospodarskega življenja v Sovjetski Rusiji kakor v precepu. Da bi dobili denar za petletko, so uvedli zopet prodajo vodke in izvažali žito in celo petroleje in premog pod lastno ceno. Doma se je pa vse podražilo in so se cene dvigale tembolj, čimbolj so se dozdnevno bližali uredništvu petletnega načrta — dočim so bili preje z vsi gotovostjo napovedali, da se bo vse pocenilo. L. 1929. je bilo v Moskvi in drugih mestih strahovito pomanjkanje živil. Povsod so ječali kmetje pod neznosnimi bremeni davkov in dajatev; saj je prav tedaj priznal Stalinov prijatelj in sodružnik Ordsonikidze, da v 12. letu sovjetske oblasti primanjkuje domačega vseh kmetijskih pridelkov. Sprito tega pomanjkanja živil in vsega blaga, njihove slabe kakovosti in nizkih plač, ki so se izplačevale z velikimi zamudami in se okrnjevale še s prisilnimi posojili — so morali celo v krogih komunistične stranke občutiti, da je življenjski standard neznosen. Delavce so dostikrat plačevali z blagom lastnega obrata, kar vendar velja v kapitalističnih deželah za nedopustno. K temu še težavno nabavljanje živil in drugih potrebščin, za katere je bilo treba cele dneve stati v vrsti, tako da je imel prav mož, ki je rekel, da se v Sovjetski Rusiji v dnevih počitka težje dela kakor ob delavnikih. Po ruskih industrijskih mestih je doseglo pomanjkanje stanovanj

Oba moža sta podpirala ženo, ki je bila skoro nezavestna.

»Reci mu: Zbogom! Blagoslovi ga!«

Naredila je, kakor je rekel. Ko pa je nalahno poljubila sina in ga pokrivala, je stresla glavo in šepetala: »Ne... to ni...«

»Zbogom, Sergej!« je dejal oče.

Stisnila sta si roki in se poljubila.

»Ti...« je hotel govoriti Sergej.

»Kaj neki?« je vprašal oče.

»Ne, ne tako... kako naj rečem?« je šepetala mati. Zopet je sedla in malo je manjkalo, da ni omahnila.

»Ti...« je spel začel Sergej.

Njegov obraz je postal ozek in žalosten, oči so bile polne solz in skozi te blesteče kristale je videl poleg sebe blede očetovo obličje.

»Oče, ti si hraber mož!«

»Kaj praviš, kaj praviš?« je zaklical polkovnik.

In potem, kakor da se je nekaj zlomilo v njem, je naslonil svojo glavo na sinove rame in eden je vroče poljuboval lase, drugi pa kaznjeno čepico.

»In jaz?!« je zaklical naenkrat hripav glas. — Obrnila sta se. Mati je stala tam z dvignjeno glavo, in jeza, skoro zaničevanje ji je ležalo na obrazu.

»Kaj hočeš?« je vprašal polkovnik.

»In jaz,« je ponovila in odločno stresla glavo.

Karinthy Frigyes:

Sklepni računi

Če zgori v devetih pečeh v teku petih dni in pol dvanajst kubičnih metrov bukovih drv — v kolikih dneh zgori v dvanajstih pečeh devet kubičnih metrov bukovih drv...?

Če v devetih pečeh...?

Sedim za pisalno mizo, čitam neki članek. Ne morem biti zbran. Iz sosedne sobe slišim že petintridesetih gornji stavek.

Kak zlomek je vendar s temi bukovimi drvi? Moram iti pogledat.

Gabi se sklanja nad mizo in grize peresnik. Delam se, kakor bi šel radi česa drugega iz sobe, važno iščem v knjižni omari. Gabi se skrivoma ozre name, jaz pripremem oči, kakor če bi bil močno zaposlen z mislimi in ga ne bi bil opazil — in čutim, da misli na to ter »čevito govori sam pri sebi: »Če devet bukev... dvanajst kubičnih metrov... v kolikih pečeh...? Ej, presneto! Kako je že?«

Brezskrbno grem mimo njega, ustavim se, kakor bi ga bil v tem trenutku zapazil.

»No, kaj je, sinko, se učimo?«

Gabiju se usta povestijo navzdol.

»Očka...«

»Kaj pa je?«

»Ne razumem te zadeve.«

»Ne razumem?! Gabi!... Kako je mogoče reči kaj takega?!... Kaj vam niso razlagali v šoli?«

»Da, samo...«

Zadržujem smeh. Nato pa surovo in sovražno prihenem:

»Česa pa ne razumeš?«

Gabi je pričel hlastno, naglo in olajšano klepetati, kakor če bi mu bil vzel veliko težo z ramen.

»Glej, očka, če zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol dvanajst kubičnih metrov drv...«

Jaz ga pa razjarjeno prekinem:

»Papierpapa!... Ne ščebetaj! Tako ni mogoče razumno misliti! Izvoli še enkrat mirno in premišljeno povedati in tedaj boš razumel! — No, daj mi malo prostora.«

Gabi se blaženo in hitro umika. Misli, da ne vem, da je sedaj veselo men: zaupal vse delo — on ne ve, on se seveda ne spominja na prav ta pripetljaj pred kakimi dvajsetimi leti, ko sem se jaz tako umikal, blaženo in olajšano, in se je oče usedel tako k meni, s prav tako jeznim in važnim obrazom kakor sedaj jaz. In kar je pri stvari najbolj grozno — v tem trenutku me je presnilo — o tem, prav o tem zgledu je bil govor tudi takrat... Tako je, ni dvoma!... Bukova drva in peč! Sveti Bog! — Toda takrat sem že malone razumel — le pozabil sem!

Vsa doba dvajsetih let se je v trenutku sesula v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

v nič. Kako je to bilo?

»Glej, Gabi,« rečem polprežljivo, »človek ne misli z usti, marveč z razumom. Kaj je, česar ne razumeš? Saj je vendar to tako enostavno in jasno ko beli dan — to razume tudi prvošolec, če za trenotek pazi. Glej, fant! Kajne, tu stoji to, da zgori v devetih pečeh v petih dneh in pol toliko in toliko bukovih drv. No, česa ne razumeš tu?«

»To razumem, očka — samo tega ne vem, ali je prvo sorazmerje obratno in drugo poslošno, ali je pa prvo poslošno in drugo obratno, ali sta pa celo obe sorazmerji postopni ali obe obratni.«

Koža na glavi se mi pričena ob lasnih koreninah polagoma hladiti. Kaj zlomka klepetata-le

Nogavice - rokavice

kompletne potrebšine
za krojače in šivilje,
nadalje
bogata zaloga žepnih robeev,
toaletnih potrebščin, kravat,
vsakovrsnega modnega blaga
itd., po

najnižjih cenah

pri trdki

Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Presernovega spomenika)

»Poljubujeta se in objamata! Pa sta vendar moža! In jaz!«

»Mamica!«

Sergej se ji je vrgel v objem.

Zadnje polkovnikove besede so bile: »Blago slovom te, ko odhajaš v smrt. Umri junaško, kot umirje častnik!«

In šla sta...

Ko so pripeljali Sergeja nazaj v njegovo celico, se je vrgel na ležišče, z obrazom v steno... Vojakom ni treba vedeti, da joče...

vse navskriž o sorazmerjih? Kakšna bi bila neki ta

Na konju iz Buenos Airesa v Newyork

Tschiffely je začel s svojo slovečo ježo iz Buenos Airesa v Newyork, to je osem tisoč milj., v aprilu 1925 in jo končal l. 1928. Ta mož je s svojima dvema konjema romal po najnedostopnejših krajih sveta, po krajih, kjer še ni hodil beli človek. Ta ježa je bila najvišje, kar se je v zgodovini jahanja doseglo.

Tschiffely, Švicar, ki je že dolgo časa živel v Argentini, je hotel svetu pokazati, da so pampaški konji prav toliko zmogni kakor kakšni drugi.

V aprilu 1925 se je na konju Mancha odpravil iz Buenos Airesa, Gata pa je otovoril s sedlom za živala in obleko. Prvih tisoč dvesto milj je šlo čisto dobro.

V visokih Andih je prejezdil povprečno dva-ndvajset milj dnevno. V septembru je došel v La Paz, glavno mesto Bolivije, v višini dvanaest tisoč čevljev.

Nato ga je peljala pot skozi strašno puščavo med Lima in Trojillo. Pri 110° Fahrenheita je moral prejezditi najmanj štiri in petdeset milj, preden je prišel do prve luknje z vodo. Za ta del potovanja si je najel indijanskega vodnika z mežgom in konjem. Že konec prvega dne pa je Indijaneec s svojima živalima vreden opasal. Tudi Tschiffelyjeva konja sta se zvalila v pesek, brž ko ju je razsedel. Nato ju je nakrmil.

Tekom nadaljne poti so morali mož in živali čez divjo, deročo reko, ki je narasla od kopnečega snega v Andih. Konja sta se z jezdecem vred vrgla v vodo in valovi so jih odnesli. Živali sta se hrabro borili. Nekaj časa je kazalo, da se bodo vsi skupaj potopili, a vendar so skoraj čudežno dosegli nasprotni breg in zlezli na suho.

Od Quila, v višini deset tisoč čevljev, pa se je začel najnevarnejši del njegovega avanturnega potovanja. Jezdil je navzdol v tisti zloglasni pra-gozd, ki je znan kot »Zeleni pekel«. Trpel je nepopisno, se tresel od malarije, pil slabo, izpripeno vodo iz močvirja, v katerem se je pogrezal, obdan od vseh strani od kač in druge strupene golazni džungle, onemogel od revne hrane, zaradi česar je moral v bolnišnico v Quito, kjer je ostal skoraj šest tednov.

V oktobru 1926 je došel v Bogoto, po osemnajsetih mesecih tega izrednega potovanja. Od tam je šel v Medellin, kjer pa je spoznal, da s konji ne more več naprej. Ovirala so ga jezera in močvirja in neprodorni gozdovi. Zato se je s konjema vred vkrcal na rečni parnik in tako po vodi napravil kratko pot v Panama.

Prihodnje dni bi se njegove avanture skoraj končale. Iz Panama je peljala steza zopet v ne-

skonočno džunglo. Dva vodnika, ki sta ga spremljala, sta zgrešila pot in zašli so. Može in živali so morali razjahati in si z noži sekati pot skozi zamotano maso.

Uboji konji so prišli ob podkve. Ves ta čas je bilo kakor iz škafa. Švicarju so čevlji, kos za kosom, popadali z nog. Njegova obleka so bile samo še cunjice. In zopet ga je napadla malarija. A vendar je je tudi to pot premagal, šel dalje in došel v San Jose in Costa Rico. V Nicaragui je divjala revolucija. Da bi se izognil temu, da bi njegova dragocena konja ne zaplenili za vojaško službo, je zopet moral na ladjo. V Salvadorju se je izkrcal.

Nato ga srečamo v Guatemali, v višini šest tisoč čevljev, kjer se je zopet počutil zelo dobro. Na horizontu se je pojavila Mehika.

Ne daleč od meje ni mogel Gato naprej, prvi-krat, odkar je zapustil Buenos Aires. Nekaj kovač v Guatemali mu je zabil žebelj v nogo. Rana se je gnajila in se odprla, a v tistih nezdruhljivih krajih se rane ne zacelijo. Tri noči mu je Švicar stavil tople obkladke nanjo. Prav ko je mislil, da je vse že dobro, je Gatoja neki konj sunil s kopitom in ga tako močno poškodoval, da uboga žival ni mogla niti leči. Noga mu je zatekala. Svetovali so mu, naj jo ustrelji in ji konča trpljenje. On pa se je odločno branil.

Obupan je po železnici poslal svojega dragocnega konja v mesto Mehiko in brzojavil živinodravniku, naj mu ga ozdravi, pa naj stane, kar hoče. Zajahal je Mancho in tudi sam šel v Mehiko. Tam ga je Gato že čakal, zdrav kakor prej. In tudi on sam ni bil več razčupan. Neki rojak ga je obdelal v bogatega gaucha — argentinskega pastirja (Cowboy). Ta noša je bila bolj vredna filmskega zvezdnika kakor smelega pampaškega jezdec. V širokih hlačah, blestečih se jahalnih škornjih in srebrnih ostrogah se je zelo postavil.

Zadnji del njegovega avanturnega potovanja po asfaltu in tlakovanih cestah pa je bil nekaj strašnega. Za njegova zvesta konja, ki sta bila izpostavljeni neizrečenim nevarnostim pred vampiri, džungelskimi zvermi, gorskimi nevihtami in žgočim puščavskim solncem, je bilo najhujše to, da sta morala korakati skozi vrvež mestnega avtomobilskega prometa.

In naposled še Newyork...

Zdaj se Mancha in Gato zopet paseta na svojem ljubem pampasu, čez katerega brije veter; Tschiffely, preprosti, preudaren mož, pa zopet redi konje na svoji samotni estanciji. T. K.

F. J. Magjer:

Pastirček

(Iz zbirke: »Miholjčice in valpovčice«).

Še majhnemu so Mareti umrli starši, sam pa je prišel v večjo zadrugo. Porivali in suvali so ga sem in tja.

»Zgubi se... v napotje si.«

»Zgini... kaj nastavljaš ušesa, klo starejši govore?«

Tako je bilo dan za dnem, dokler ni prišla rešitev. Stari Tadija, zadrugini svinjski pastir, je nenadoma obel in odšel tja, odkoder ni povratka.

»Kdo nam bo zdaj pasel blago?« Ni ga, ki bi nadomestil Tadija.

Mladina, ki ji je le do norčij in potikanja po vasi, je takoj začela napeljavati vodo na svoj mlin:

»Kdo bo zdaj pasel? Jaz... Jaz ne morem... Kje bi jaz mogel?«

»In jaz tudi ne morem...«

»Pa je težko, od jutra do večera.«

»Pa še po dežju in slabem vremenu...«

Samo naš sedemletni Mareta molči ko mu-fast. Dobro je vedel, da so to samo izgovori. Njegovi vrstniki pač raje pohajajo in se potikajo kdove kje, kakor pa da bi pasli živino. A če bi to pred zadrugo povedal — to bi vpili nani in ga grdili! Vsi bi planili, da ni res in imel bi le še nove sovražnike. Zato — jezik za zobe.

V teh mislih ga prekine zadrugarjev glas: »No, kaj bo z živino? Kdo jo bo pasel!«

Stara pesem se je ponovila. Vsak se je iz govarjal po svoje. Ko je neki deček rekel, da bi rad, a da bo moral v šolo, se je gazda namrgodil.

»Prav praviš... viš, na to nisem niti mislil.«

Hotel je že oditi, ko se mu je pogled ne-nadoma ustavil na Mareti. Sočutno in vprašuje ga je pogledal. Mareta se zdrže. To je bilo prvi pot po smrti njegovih staršev, da ga je hišni gospodar, starešina zadruge, pogledal z nekim zanimanjem in mu posvetil posebno pozornost. Mareto je ta pogled dirnil; zdel se mu je nekaj velikega, nekaj, kar ga je napolnilo s prijetnim čuvstvom.

»In ti, Mareta?«

»Jaz... jaz... dragi oče... jaz bom...«

»Taj-iti!«

»Bom... jaz bom.«

Stari Djuka Perošev se sladko nasmehne. Glej tega otroka! Pa ravno ta, ko nani niti misli nistem. Ta, ki ga itak vsi v hiši gledamo postrani, kakor nepotrebno bitje... In bilo mu je žal, da je bil tudi sam večkrat krivično osoren nasproti malemu Mareti, in glej, ravno ta hoče doprinesiti za zadrugo največjo žrtve. Pobožal ga je po licu in ga skušal opogumiti.

Ta dan je bilo za Mareto veselja na pretek. Še danes mu ne gre v glavo, kaj vse se je z njim dogajalo. Samo to ve, da je bil to najlepši dan njegovega življenja. Vsi so bili okrog njega, pa se mu dobrikali, ga božali. Vrstniki, bratanci in sestričine v zadrugi so ga na vse načine podkupovali in bili natihiem vsi srečni, da jim ne bo ureca pasti. Tudi doraslejši so bili veseli, da je na pastirsko grenkost mimo njih in bo mogel še nadalje vsak delati po svoji sposobnosti in nagljenju, bodisi že doma, na polju, v slivniku, skednju itd. In sam poglavar zadruge je računal in se veselil, da bo mogel sedaj celo nekaj prihraniti, ker mu ne bo treba plačevati posebnega pastirja. Res je Mareta še otrok, a ga bo že sam poučil o vsem in v par letih bo to fant, kakor le kaj, in izučen pastir, kakršnega bo imela samo zadruga Djuka Peroševa. Da bi zato tudi sam kaj doprinesel in da bi bilo Maretinu veselje še večje ter bi se z radostjo oklenil novega poklica, je šel z njim z jermenarju in mu kupil lepo novo usnjeno torbo in druge drobnarije, ki so pastirju potrebne, ko nosi brašno s seboj. Kupil mu je tudi čisto nove bele brčice in mu podaril lepo višnjevo za pastirsko palico.

Na vse to bi bil Mareta skoroda ponorel od radosti. Preveč vsega tega je prišlo nadeni, na en pot. V tako prijetnem razpoloženju je mislil samo na svoje novo pastirsko življenje in pozabil na zadrugarje in vrstnike in vse drugo.

* Živina

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Unkat pupoune, ke se je ureme tku kisu, de ni blu za nekamer, sm se jest lepu duma h vokne usedla in za-čela možuše štumfe štofat. Ta mrcina jh tulk strga, de ni za puvedat. Če b mu jh jest sprut na zaštofala, b še za štumfe na za-služu. Jest na vem, ku-ku je tu, de jh glih na prsteh prec znauca. Če mu dam dons fxrišne, jutru mu še pauc vn gleda. Z dedcem je res križ.

Glih tkula sm pr-mšvala, pa putrka eden na urata. Jest sm mislela, da je spet kašn brezposeln, al pa, de je prsou kdu u kašn dobro-deln namen puberat, ke jh je zmeri tulk, de s kar kluka pudajajo. Jest sm bla kar tih in nism rekla ne beune meu.

Ke je ustal uzuni tud use tih, m je pa le za-čel j pu glau: kua pa če t j kdu kej prnesu. Scer je tu u zdejšneh časeh bl redka reč, zgudi se pa le tud še dons lohka kašn tak čudež. Zatu sm ustala in šla pogledat, kdu trka.

»O, dobr dam, gespa. A sa sami duma? me ugovari ena ženska kar u cupatah, ke u naš hiš z možam stanuje, pa ena punčka mata, ke hod u meščanska šula. »Sej jh mende na motem? Veja, tku m je douhčas, de na vem kam b se djala. Mož je u služb, punca je šla pa spet iz šula na ena ekskurzija.«

»Oh, kar naprej, gespa. Sej men se glih tku gudi. Tlela pr vokne sedim, pa štumfe štofam in douhčas predajam. Sej ni nkamer za j t tak ne uremen. A vaša hčerka je šla pa iz šula na ekskurzija, al kok ste že rekl. Pa u takmu uremen! Sej se bo ja prehladila. Pol bote pa dohtarja pla-čal.«

»Sej bi ga člouk še plaču, če b ga mou s čim, ke dohtari tud na morja ud lufta žiut. Ampak sej nimam. Kene, mož m da enega kuvača na dam za košta. Pol pa žiu, kokr veš in znaš. Kedr ma punca kašna ekskurzija, morm pa ne dat tistga kuvača, de ma za vožna. Če ji kej ustane, pa za kašna

žemla. Utroc maja ja še veči apetit, kokr mi, ke sma že udrašen. Sevede, midva z možam morva bi pa useli tekat brez kusila.«

»Pol ste pa dons gvišn lačn, gespa. A ne?« »Eh, en dan se že kok putrpi. Sij nisma raz-vajen. Ampak prehlja mu je pa res začel nekok pu trebuh krult in šraufat, ke am brala u časupise, kuku sa se gespudi mastil pr en kumferenc tam nek na enem banket. Sej sm že puzabila, ki je blu tu. Pa, sej je tku bulš, de člouk na taka reč pu-zab, puseben, keder je sam lačen.«

»Veste, gespa, če člouk velik guvari al pa tud, če more velik poslušat, ma zmeri dobr apetit. Tu jm na smete zamet. Tist, ke tešku delaja in ga-raja pu fabrkah, tist sa pa tku že usega sit.«

»Ja, gespa, tu maja pa prou. Veja, keder pri-de moj mož zvečer prou zgaran in truden dam, in ga začnem jest kej ugovarjat, m useli prau: »Pust me no prgmah. Sej sm že usega sit!« Jest sm že večkrat premšvala, kuku more bt revež sit, ke je sam garou, pa nč jedu. No, zdej sa m pa uni uči udprl. Bo že tku, kokr uni prauja. Maja prou. Zdej m je pa use jasn. Sej men se je že ud nekdje čudn zdel, kuku je tu, de s tista gespada, ke se ceu dan iz autumubilam ukul voz in naumnast ugajna, ta-ke pujedne pesti prpraut, de b mou en zgaran de-luc za ceu mesc zadost. En deluc, ke tešku dela, je pa iz eno skledco nezabelene kašce cufridn. No, zdej je pa ta problem, ke se želodca udvisn. Enkat za useli rešen. Zdej m gre tud tu u glava, za kua morja mt tist gespudi, ke nimaja druga dela, kokr de zdej tuki, zdej tam guflaja in ldi farbaja, na dan več plaču, kokr ja ma en deluc na mesec. Seveda, tu je use ud želodca udvisn. Men se čudn zdi, de tega že sama nism preh pugrun-tala. Kene, če en člouk ceu dan tešku dela, trpi ceu negau urgazim in tud želodec je pr tem pr-zadet. Zvečer, ke je člouk truden in zgaran, s more pa tud udpučit. Zelodec pa tud ni tku nau-men, de b pol še čez ura daru. Use, kar je prou. A ne? Zdej morm pa j. Za dons sva se že zadost naklepetala. Gespa, nej me prideja še uni kerkat ubiskat, keder uja mel čas. Murde se nama bo posrečl, de uva še kašn druh problem rešile. Pru-blemu je še velik za rešt. Dedi so pa tku za taka reč zanič. Sej jh sami puznaja. Astn: zdravo! Pa nej nkar nč na zamerjo. Vejo, gespa, men je zdej kar nekok bl lohka pr srč. Keder um spet lačna, se um kar spounla, de more tud želodec kerkat pučivat, pa bo dobr. K. N.

Šah

Večji turnir se bo vršil zopet čez en mesec v Curihu, katerega se bo udeležilo deset švicarskih mojstrov in šest internacionalcev. Izmed interna-cionalnih mojstrov bosta igrala tudi Aljehin in Bo-goljubov, ki bosta do tedaj svoj match že končala. Od ostalih mojstrov bodo igrali Bernstein, Njem-covič in Spielmann ter od mladih Flohr, torej skora-raj isti ljudje, kokr lansko leto v Bernu, ko je zma-gal Aljehin pred Flohrom. O turnirju bomo v tej rubriki poročali.

Aljehin in Bogoljubov sta že končala 22 partij in je v 21. partiji zopet padla odločitev. Bogoljubov je prišel v dobro pozicijo in žrtvoval kvaliteto, na-kar si je pa Aljehin s precizno obrambo priboril prednost in zmagal v končnici. Stanje po 22. partiji je 7:1 za Aljehina, oziroma, če štejemo tudi re-mije, 14:8. Partije so še vedno zelo napete in za-nimive, ker nudi Bogoljubov Aljehinu hud odpor. Danes prinašamo 19. partijo, ki je končala remis, toda šele po trdi borbi.

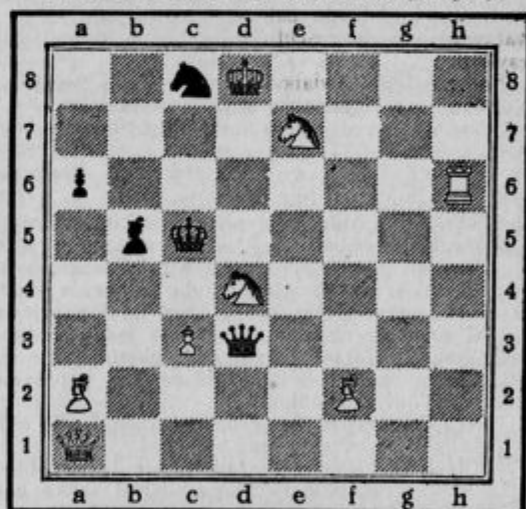
Bogoljubov—Aljehin

1. d2—d4, d7—d5; 2. Sg1—f3, c7—c6; 3. c2—c4, e7—e6; 4. e2—e3, Sg8—f6; 5. Lf1—d3 (ta po-teza velja sedaj za najmočnejšo. Beli čaka z raz-vojem svojega damskega skakača, tako, da črni ne more preiti v meransko varijanto dxc4, Lxc4, b5, Ld3, a6, ker bi beli igral a4 in prišel po b4 z dam-skim skakačem preko d2 na c4), c6—c5 (tukaj je možnih več potez. Pirc je igral proti Stahlbergu Le7 in tudi čakal z razvojem svojega damskega skakača z namenom, da ga razvije na a6 ali c6 ali tudi na d7; dr. Vidmar igra dxc4 in Ld6 ter izvede pozneje potezo e5, kar pa daje belemu bolj-šo igro); 7. 0—0, d5xc4; 8. Ld3xc4, a7—a6; 9. Sf3—e5, Dd8—c7; 10. Sb1—d2, b7—b5 (Aljehin je dobil tempo, ki ga je izgubil v drugi potezi, sedaj nazaj); 11. Lc4—e2, c5xd4; 12. e8xd4 (Lf3 ni šlo radi dxe3 in črni dobi za stolp dve figuri), Le8—b7; 13. a2—a4! (Bogoljubov igra izvrstno in pride v prednost), b5—b4; 14. Sd2—c4, Sf6—d5 (beli je pretel Lf4); 15. a4—a5, Lf8—e7; 16. Dd1—a4+, Sb8—c6; 17. Sc4—b6!! (Bogoljubov je Alje-hina sijajno nadigrall. Črni ne sme vzeti, ker bi sledilo: Sxb6, axb6, Dxb6, Le3, Dc7, Tfc1 in črni bi bil izgubljen), Ta8—d8; 18. Sb6xd5 (Bo-goljubov hoče odločiti v napadu. Z Lxa6 bi mogel dobiti pešca, ki bi odločil igro), Td8xd5; 19. Le2—f3, Td5—b5; 20. Se5xc6, Lb7xc6; 21. Le1—f4! (na to se je Bogoljubov zanašal. Aljehin se sedaj izvrstno brani), Dc7—d7; 22. Lf3xc6, Dd7xc6; 23. Ta1—c1, Dc6—e4! (to je lep primer aktivne obrambe); 24. Lf4—d6!, Le7xd6!! (žrtvuje kvali-teto raje, ko da bi moral ostati pasiven); 25. Tc1—c8+, Ke7—e8; 26. Tc8xh8, De4xd4; 27. g2—g3, Dd4xb2; 28. Th8—a8, Db2—a3!; 29. Da4—d1, Da3xa5; 30. Ta8—a7+, Ld6—c7; 31. Dd1—d4, Tb5—d5; 32. Dd4—e3, Td5—d7; 33. Tf1—c1, Le7—b6; 34. Ta7xd7+, Ke7xd7; 35. De3—f3, Kd7—e7; 36. Df3—b7+, Ke7—f6; 37. Te1—c6, Lb6—d4; 38. Te6—c7 (beli se že mora boriti za remis), Da5—d5!; 39. Te7xf7+, Kf6—g6; 40. Tf7—d7, Dd5xb7; 41. Td7xb7, Ld4—c3; 42. Tb7—

Problem št. 20.

(A. Gulajev)

Črni: Kc5, Dd3, Lb5, Sc8, P: ab (5 figur).

Beli: Kd8, Da1, Th6, La2, f2, Sd4, e7, P: c8 (8 figur). Mat v dveh potezah.

Magjer:

Na trgu

Neka našminkana gospa se je hotela za paprike. Za en dinar jih je ponujala kme-tica štiri zelo lepe velike paprike. Gospa pa ji hje hotela pet za en dinar.

»Nikarte, milostljiva, treba je veliko truda, predno to zrase...«

Ta pa ne odneha, marveč slednjič pred-laga, da bo vzela vse, če kmetica popusti.

Tedaj se prodajalka domisli in de:

»To vam je predragro, a šminka in puder ne. A vem, da v lekarni nikomur ne popu-ste. Tam se ne botajo...«

Prav je imela.

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE
PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-burgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3004-64 Bruxelles,

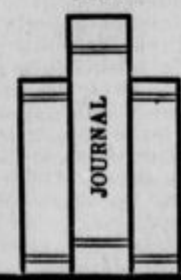
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno

naše čekovne naknadice.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL NADSTROPJE

Na mnogostranske zahteve se podaljšuje
propagandna prodaja fotoaparata do
začetka splošnih šolskih počitnic.

Zato bodete dobivali še nadalje

Din 100-
pri nakupu novega aparata
KODAK JUNIOR 620
z anastigmatom F.7,7

Vsakomur je sedaj izpolnjena želja, ker ima
edinstveno priliko za nabavo take prekrasne
kamere.

Posvetujte se z Vašim fototrgovcem
glede odplačevanja na obroke.

Ne zamudite radi tega te prilike!

KODAK VERICHROME FILM JAMSTVO ZA USPELE POSNETKE!

Proti izročilni izpolnjenega kupona plačate meso Din 490-
samo Din 390-

Odrežite ta kupon, izpolnite ga, ker isti velja Din 100-
pri nakupu aparata Kodak Junior 620 F.7,7

Izročilec tega kupona pooblašča podpisane za popust

Din 100.-

pri nakupu aparata Kodak Junior 620 F.7,7

IME _____

NASLOV _____

Gospodarstvo

Danes zadnji dan velesejma

Lep uspeh letošnje velesejske prireditve

Ljubljana, 9. junija.

Dopolodne in popoldne je lepo vreme privabilo
nebroj obiskovalcev na velesejem, proti večeru pa
je motil nekoliko dež in so se morali obiskovalci
držati predvsem v paviljonih, kjer je bila gneča.
Toda v poslovnem oziru je bila današnja sobota
uspešen dan. Kupčije so se sklenile za večje in
manjše zneske v skoro vseh strokah, tako da lahko
rečemo, da so vsi razstavljalci prišli na svoj račun.

Jutri v nedeljo pa je pričakovati gotovo iz-
redno velikega obiska. Kajti nedelja je tudi zadnji
dan in razstavljalci bodo odprodali del svojih raz-
stavljenih predmetov.

Z ozirom na to, da je za časa letošnje vele-
sejske prireditve več dnevnih dni, je bila od več
razstavljalcev izročena želja, naj se velesejem po-
daljša za 1 ali 2 dni, vendar je uprava velesejskega
sklenila, da velesejma nikakor ne podaljša. Pač pa
je dovolila razstavljalcem, da odpeljejo, odn. po-
spravijo razstavno blago šele v ponedeljek, da
lahko tako še vso nedeljo nemoteno trgujejo, dru-
gače bi namreč morali haš v večernih urah, ko je
navel kupcev in interesov največji, že začeli po-
spravljati.

Po današnjih podatkih moremo že ugotoviti,
da je ljubljanski velesejem letos v poslovnem po-
gledu uspel, kajti izjeme so razstavljalci, ki ne bi
bili zadovoljni z uspehom, posebno v današnjih
težkih časih. Opazilo pa se je, da ljudje kupujejo

zlasti stvari, za katere mislijo, da bodo stalno ob-
držale svojo ceno. Seveda pa moramo tudi reči,
da tudi drugi predmeti niso bili zanemarjeni.

Lep obisk so imele posebne razstave. Karto-
grafska razstava je vzbudila zanimanje najširših
plast za lepe izdelke ter za to panogo zemljepisja
Razstava plakotov je pokazala, kako delajo pla-
katno reklamo drugje in da je naša grafična in-
dustrija v izdelavi na višku ter vzdržl vsako konku-
renco, seveda pa so tudi osnutki naših umetnikov
na višini.

DOMAČA AVTOMOBILSKA PRODUKCIJA.

Poročali smo že, da se je ustanovila domača
tvrdka Automotaza d. d., ki je začela iz uvoženih
delov montirati kompletne osebne avtomobile. Pri-
tem pa je pritegnila celo vrsto naših obrtnikov ter
uporablja predvsem domače delovne moči. Tvrdka
je za letošnji velesejem postavila na trg že prve
svoje izdelke, ki se odlikujejo po lepi zunanji
obliki in kvalitetni izvedbi ter imajo moderen mo-
torski pogon, ki odgovarja vsem zahtevam, ki jih
stavljajo na avtomobilska vozila naše ceste. Nizka
cena voza bo gotovo povzročila, da bo postal
avtomobil tudi pri nas bolj ljudsko vozilo in da ne-
bodo kupovali samo najimovitejši. Pa tudi z go-
spodarskega stališča moramo pozdraviti produk-
cijo v naši državi, ki je začela z malim, pa se bo
gotovo razvila v važno panogo naše industrijske
delavnosti.

Zamenjava obveznic vojne škode

Na podlagi pooblastila v finančnem zakonu za
1934-1935 je finančni minister predpisal pravil-
nik za zamenjavo obveznic vojne škode, ali kakor
se te obveznice uradno imenujejo: obveznice lo-
terijske 2,5% državne rente za vojno škodo.

Da bodo lastniki še nadalje uživali vse pra-
vice, zajamčene jim v teh obveznicah, morajo stare
zamenjati z novimi. Zamenjava se bo izvršila
na ta način, da se bodo za stare obveznice s talo-
nom izdajale nove z novim kuponjsko polo. Pri tej
zamenjavi se bodo za predane obveznice v prvi
vrsti izdajale nove obveznice večjih skupnih zne-
skov, seveda pa ne več, kakor znaša nominalna
vrednost vseh na razpolago stavljenih obveznic.

Nove obveznice imajo kuponjsko polo s 40 šest-
mesečnimi kuponi in so izdane v kosih po 1000,
5000 in 10.000 Din. Serije novih obveznic se začne
s 5001. Vsaka serija ima tisoč številki od 1-1000.
Nove obveznice so izdelane na posebno zaščitenem
papirju ter je njih falzificiranje oteženo tem
bolj, ker bodo tudi nove obveznice izsekane iz
njih jukst po raznih krivuljah, katere naj lastniki
v lastnem interesu ne poravnajo. Zamenjava je
brezplačna.

ZAMENJAVA SE ZAČNE TA TEDEN

Zamenjava obveznic se bo začela s 14. junijem.
Prihodnja žrebanja dobitkov po obveznicah se
bodo vršila po serijah in številkah novih obveznic.
Ker se bo prvo tako žrebanje dobitkov vršilo dne
1. septembra, opozarjamo imetnike, da svoje ob-
veznice stare emisije zamenjajo najpozneje do te-
ga roka, ker drugače ne bodo izpolnili neobhodno
potrebnih pogojev, da dobe na obveznice kateri-
koli dobiček.

Izplačilo obresti se bo vršilo v bodoče na po-
dlagi kuponov z novih obveznic. Ker se prvi kupon
teh obveznic plača, počenši s 1. avgustom letos,
priporočamo obveznikom te rente, da v svojem
interesu zamenjajo svoje obveznice pred 1. av-
gustom 1934.

Obveznice stare emisije s 1. avgustom izgube
svoje pravice in ugodnosti, ki se nanašajo na ob-
restno in loterijsko službo, in ker z ozirom na
možnost zamenjave z novimi obveznicami do tega
datuma ne morejo biti več predmet za amortiza-
cijsko službo, tedaj stare obveznice, razen pravice
na zamenjavo za nove obveznice, počenši s 1. av-
gustom 1934, ne morejo služiti za noben drug na-
men. Počenši s 1. avgustom se bodo na vseh do-
mačih borzah vse transakcije v obveznicah te rente
opravljale samo z novimi obveznicami. Prav tako
bodo državni uradi in samouprave s 1. avgustom
sprejemale v kavicjo, depozit itd. samo nove ob-
veznice.

Zamenjava starih obveznic za nove z ozirom
na zastarelost pri amortiziranih obveznicah se bo
vršila do 31. julija 1939, od katerega dne obvez-
nice stare emisije izgube tudi pravico zamenjave
in tako ne bodo predstavljeale nobene vrednosti.

Iz prometa se potegnemo in zamenjajo vse raz-
dane obveznice, ki se že nahajajo v prometu, iz-
vzemši one, za katere se ugotovi, da so falzifi-
cirane ali da so izžrebane za amortizacijo v prejš-
njih letih. Vse obveznice za zamenjavo morajo
imeti talon pod isto serijo in številko.

Obveznice za zamenjavo se bodo predajale brez
kuponov. Onim pa, ki še niso inkasirali kupona

št. 10, se priporoča, da kupon odrežejo in da ga
inkasirajo. Obveznic, ki so brez talonov, davčne
uprave ne smejo sprejemati v zamenjavo. Te ob-
veznice se morejo oddvojeno od ostalih obveznic,
ki imajo talone, predložiti v zamenjavo samo od-
delku državnih dolgov in državnega kredita s po-
jasnilom, zakaj se ne predloži talon. Prav tako
davčne uprave ne smejo sprejemati v zamenjavo
poškodovanih, deloma zažganih, umazanih ali
onihi, na katerih se ne poznajo dovolj serije in
številke. Tudi take obveznice se predlože oddelku
državnih dolgov in državnega kredita, ki bo po
pregledu odločil, če se morejo zamenjati.

V svrhu neoviranega poslovanja pri zamenja-
vi 3.200.000 komadov obveznic se priporoča, da se
vsi prosilci za zamenjavo strogo drže tega pravil-
nika, da ne predlože obveznic, ki se ne bodo in
se ne morejo zamenjati. Poskusi ne samo, da ne
bodo koristili prosilec, ampak bodo oškodovani,
ker zamenja ne bo hitro izvršena. Poleg tega pa
jim bodo tudi za najmanjše nepravilnosti cele po-
siljavitve obveznic vrnjene. Zamenjavo izvršuje
samo oddelk državnih dolgov in državnega kredita
potem oddelka na svoji blagajni ter po vseh dav-
nih upravah v državi.

KAKO SE PRIJAVIJO OBVEZNICE V ZAMENJAVO?

Kdor zahteva zamenjavo, mora osebno s svo-
jim podpisom dati prijavo s spiskom obveznic za
zamenjo. Če se s prijavo predlože v zamenjavo ob-
veznice, ki pripadajo raznim lastnikom, je dol-
žnost prosilec, da v prijavi imenuje posamezno
vsakega lastnika in označi nominalni znesek ob-
veznic, ki mu pripadajo.

Prijave za zamenjavo s spiskom in obvezni-
cami stare emisije se predajo v Beogradu oddelku
državnih dolgov in državnega kredita, v notranjo-
sti države pa davčnim upravam. Osebe in ustanove
iz notranosti države morejo poslati prijavo s spi-
skom in obveznicami za zamenjavo naravnost od-
delku državnih dolgov in državnega kredita v Be-
gradu po pošti.

Obratoma pozornost bankam in ostalim usta-
novam, ki za tuji račun sprejemajo obveznice v za-
menjavo, da te obveznice sprejemajo s predstava-
mi, v katerih bodo točno naznačene serije in šte-
vilke obveznic, ki se predajo v zamenjavo. To po-
meni, da morajo lastniki tudi bankam predložiti
svoje obveznice radi zamenjave na isti način, ka-
kor bi jih predlagali davčnim upravam ali oddel-
ku državnih dolgov in državnega kredita. Če se
pojavi kakšne nepravilnosti, ki imajo za posledico
materijalno odgovornost, bo oddelk za držav-
no dolgi in državni kredit zahteval naknadno
škodo od oseb in ustanov, ki so predložile obvez-
nice davčnim upravam ali oddelku državnih dol-
gov in državnih kreditov, brez oziroma, kdo so last-
niki teh obveznic. Zato morajo banke in ustanove,
ki za tuji račun predlagajo v zamenjavo obveznice,
imeti predstavke in spiske, da bi se mogle odško-
dovati.

DEPOJI IN DEPOZITI

Vse ustanove in osebe, ki imajo v upravi in
shrambi tuje obveznice, jih morajo predložiti v za-
menjavo. Tu se razumejo vse obveznice, ki leže
kot kavicja, depozit, kot lastnina mase, v lombardu,

kot depot pri bankah ali sodiščih itd., vobče vse
obveznice, ki se po kakršnikoli podlagi nahajajo
pri državnih in samoupravnih telesih ter, ustano-
vah kot tudi pri zasebnih ustanovah in osebah. Vse
te ustanove morajo predložiti obveznice najbližji
davčni upravi kot tudi neposredno ali po pošti od-
delku državnih dolgov itd.

Z ozirom na kupon št. 11, kateremu je rok
1. avgust 1934 in zastara v letu dni, če se ne in-
kasira, bodo vse ustanove in osebe, ki imajo v
upravi tuje obveznice, materialno odgovarjale za
škodo, če pravočasno ne izvrše zamenjave. Ker je
prihodnje žrebanje dobitkov 1. septembra, nastaja
njih odgovornost od tega dne, ker zaradi neizvr-
šene zamenjave lastniki takih obveznic ne sodelu-
jejo v žrebanju dobitkov.

Vsi državni uradi, samouprave in javne kor-
poracije, banke itd., sploh vse ustanove in osebe,
pri katerih se nahajajo v upravi in varstvu obvez-
nice v kavicji, depozitu, lombardu ali depotu, od-
nosno po kakršnikoli osnovi, morajo po prejemu
novih obveznic takoj pisмено obvestiti lastnike,
katere serije in številke imajo nove obveznice, ki
jim pripadajo in ki so bile prejete. Zaradi tega se
priporoča onim, ki imajo obveznice spravljene tam,
kjer smo že omenili, da se z vprašanji o zame-
njavi ne obračajo oddelku državnih dolgov itd. ter
davčnim upravam, ampak samo onim osebam in
ustanovam, pri katerih se njih obveznice nahajajo.

Oddelk državnih dolgov in državnega kredita
ter davčne uprave bodo sprejemali nepretrgoma
stare obveznice v zamenjavo, toda pri oddelku drž.
dolgov in drž. kreditov bo ves posel zamenjave
prekinjen od 25. avgusta do 10. septembra letos
radi žrebanja dobitkov dne 1. septembra. Blagajna
oddelka drž. dolgov in drž. kreditov in davčne
uprave bodo skušale, da vse zamenjanje nove ob-
veznice razdajo do 31. avgusta.

KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE, r. z. z. n. z. v Ljubljani

Dne 7. junija t. l. se je vršil 53. redni občni
zbor tega najstarejšega slovenskega denarnega za-
voda v Ljubljani. Iz poročila ravateljstva posne-
mo, da se je zavod vzdržal vsled uvidevnosti
pretežne večine vlagateljev brez uporabe zakonite
zaščite, katere so se poslužili skoraj vsi večji do-
mači denarni zavodi.

Upravno premoženje izkazuje dne 31. decembra
1933 Din 238.135.974.69. Stanje hranilnih vlog po
Din 216.525.897.81, javlja v primeri s prejšnjim letom
znižanje za Din 15.979.662.97. Posojila so se vzdr-
žala v višini Din 204.649.717.88, naložen denar pa
se je znižal na Din 18.224.379.30. Dobitek je do-
segel Din 2.104.641.96. Z izvršenimi odpisi in amor-
tizacijami pa se je skril čisti dobiček na Din
152.776.66. Število deležnikov se je zvišalo na 6641.
Izkazani rezervni zakladi so se zvišali na Din
10.558.107.94. Poleg teh poseduje zavod še visoke
latentne rezerve v nepremičninah.

Jadransko - podunav. banka Beograd naznanja,
da je s koncem maja t. l. uklinila filijali v Ljubljani
in Kranju. Vsi interesi naj se obračajo odslej
naravnost na centralo.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini
tvrdke »Elektroton«, družbe z omeji. zavezo, centrale
v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4, in podružnice
v Zagrebu, Raska ulica 6. Narok za sklepanje porav-
nave 20. julij, oglašiti se je do 15. julija. Nudi 40%.

Borza

Denar

Dne 9. junija.

Ta teden je bil promet prav živahen, saj je
znašal 5943 milj. Din v primeru s 3067, 4024 in
2931 milj. Din v prejšnjih tednih. Zlasti velik je
bil promet v ponedeljek: 1.96 milj. (New York in
Pariz), v sredo 1.73 milj. (Trst in New York), v
petek 1.005 milj. (Dunaj in Budimpešta) ter v če-
trtek 0.96 milj. (London in svob. Din).

Curih, Pariz 20.32, London 15.55, New York
307.125, Bruselj 71.90, Milan 26.63, Madrid 42.125,
Amsterdam 208.80, Berlin 118.5, Dunaj 73.10 (priv.
57.50), Stockholm 80.15, Oslo 78.10, Kopenhagen
69.45, Praga 12.81, Varšava 58.125, Atene 2.93, Ca-
rigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Jajca

Predvsem moramo poročati, da nakupujejo se-
daj jajčni izvozniki tako zvanega stajerskega ob-
močja jajca na obroč s premerom od 41.1 mm ter
plačajo jajca, katere ne gredo skozi obroč, po mož-
no visoki ceni za komad, jajca pa, katere gredo
skozi obroč, kakor tudi plavače, pa po 2/3 ceni.
Gnila, madežna in prazna so brez vrednosti. Ta
način nakupovanja se je vpeljal zaradi tega, ker
se smejo glasom nemških standardnih predpisov v
Nemčiji izvažati le polnosvezja jajca od teže 55 g
in nad 55 g s povprečno težo 57.50 kg za 1000 ko-
madov. Velika razlika v ceni med polnosvezjim bla-
gom ter jajci in med debelim in drobnim blagom
je povsem upravičena, ker mora izvoznik prevažati
in drobna jajca prodati v tuzemstvu po jako nizkih
cenah. — Ker je produkcija izredno majhna, so
cene tako v tu- in inozemstvu jako poskočile. Po-
vpraševanje iz inozemstva je živahno. Izvozniki
plačajo za jajca, katere ne gredo skozi obroč, 40 do
45 par za komad. — Sv. Jurij ob juž. žel., dne
8. junija 1934.

Jesenice

Nesreča. V četrtek dopoldne se je tovar-
niški delavec Brtoncelj, kakor vsak dan, od-
peljal na svojem kolesu iz tovarne k kosilu. Ko
se je vračal po Delavski ulici, mu je par metrov
nižje l. del. konz. društva od strani priletela in
padla pod kolo devetletna Marica Lotrič, učen-
ka III. razr. osn. šole na Jesenicah. Obležala je
na tleh z zlomljeno nogo. Prvo pomoč ji je nu-
dil g. dr. Kogoj, nakar so jo prepeljali v Ljub-
ljansko bolnišnico. Kolesar je vozil povsem po-
časni in je le zgolj slučaj, da je dekletce prišlo
pod kolo.

Sporta bo danes, na olimpijsko nedeljo na
Jesenicah dovolj. Poleg nogometa, štafetnega
teka itd. bo tudi kolesarska tekma na razdaljo
30 km, t. j. od Jesenic do otoka in nazaj.

Naznanjani, da je moje letno kopališče pri-
pravljeno in ga priporočam cenjenemu občinstvu v
obilen obisk. — Andrej Cufer, lastnik javnega ko-
pališča na Jesenicah.

Zdravnik

Dr. France Bergelj

se je naselil na Jesenicah in ordinira
pri Peklarju, Prešernova ulica št. 2

Školja Loka

Brezplačno se lahko udeleži romanja na Trsat
in dvanajsturne krožne vožnje po »Jadrani« vsak
— bodisi da je član Jadranske straže ali ne —
samo, da prihlasi za ta izlet 20 udeležencev. Polo-
vične cene bo pa deležen vsak, ki bo prihlasil do
15. t. m. najmanj 10 udeležencev. Za majhen trud
— izreden užitek! Na delo torej, dokler je čas!
Cena samo 160 Din. Prihlase sprejema Fr. Debe-
liak, Šk. Loka.

Cerknica

Zopet požar. Dne 7. t. m. med 9 in 10 do-
poldne je zopet bilo plat zvona. Goreči zublji
so se dvignili nad hišo g. Fr. Debeveca št. 181.
Na mesto požara je prišlo mnogo ljudi in cerk-
niška motorna brigadna, ki se je izkazala za-
res dobro. Gasilci so rešili, kar se je rešiti dalo,
vendar je zgorelo nekaj čebelnih panjev, orod-
ja in slamoreznica.

Banovinsko cesto med Rakekom in Cerknico
popravljajo. Zato vozijo sedaj vsi vozniki po
stari cesti. Seveda, živina pri tem precej trpi,
kajti tudi ta cesta je v zelo slabem stanju in
potrebna popravila.

Cerklje

Blagoslov motorke, ki je hodila skoro eno
leto po naših glavah, je bil preteklo nedeljo.
Po blagoslovu je bila poskusna vaja na hidran-
tu. — Če je voda na razpolago (odkar imamo
vodovod, je v naši vasi s te strani preskrbljeno
prav dobro), ima motorka svoj pomen, sicer
pa ne! Kdor se bori proti vodovodu, pa se obe-
nem poganja za dobro gasilstvo, je pač smešen!
Vemo pa, da tudi takih ljudi »modrijanov« ni-
samo prosti.

Se en blagoslov, in to blagoslov nove po-
družnične cerkve v Velikem Mraševcu, bo pa
na praznik sv. Petra in Pavla. Ne samo eno
leto ampak 10 let je hodil Mraševcem po glavi
ta dan, ko bodo prvič imeli v cerkvi sv. Petra
in Pavla božjo službo. — Pridite pogledat cer-
kev, ki bi bila lahko marsikje za župnijsko
cerkev!

Letovišče Luče

V gornji Savinjski dolini, oddaljeno 15 km od Lo-
garske doline, gorska lega, iglasti gozdovi, prijetne
kopelji, dnevno dvakratna avtobusna zveza s postajo
in Celjem. Penzija Din 35— dnevno. Prvorstna
kuhinja. — Naslov gostilna Raduha Luče ali Ivan
Jezernik, Maribor, Koroška 2.

Peki in trgovci pozor!

Najmodernejša nova »Celjska tovarna kvasa
in slada« Vam nudi svoje prvovrstne izdelke
po solidni ceni in se priporoča.

Krajevni zastopniki, kavelje zmožni engrossirati
se iščejo.

CELJSKA TOVARNA KVASA IN SLADA

Mešalni stroj za beton

z vsebino 250 ali 500 do 750 lit. in s kapaciteto
8 do 20 m³ na uro — kupim. Ponudbe z navedbo
tipe in cene ter z ali brez motorja pod šifro:
»Mešalec« št. 6510 na upravo »Slovenca«.

Mali oglasi

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni

JOS, REICH

Ljubljana

Poljanski nasip 4-5

Pralnica — Svetlokalnica

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (b)

Službe iščejo

Prodajalka

pridna, poštena, z dobrimi prireditvami — želi primerno službo. Nastop po želji, grem tudi en mesec brezplačno, predstavljam se osebno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6409. (a)

Gospod. pomočnica

23 let stara, Gorenjka, izučena šivanja, samostojne kuhe in vseh hišnih del, vajena tudi prodajanja — želi nameščenje v Ljubljani. Ponudbe upr. »Slov.« pod značko »Gorica« št. 6492. (a)

Pekovski pomočnik

z mojstrskim izpitom želi premeniti službo, najraje v Ljubljani, ker imam stalne odjemalce. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Dober pek« št. 6576. (a)

Absolventka

znoletnega trgovskega tečaja, malo maturo, kavčije zmožna želi namestitve najraje v trgovini. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6553. (a)

Trgovski pomočnik

mlad, vojašine prost, verziran v špecerijski in barvni stroki, išče mesto za takoj. Dopise upravi »Slov.« pod »Pošten št. 1835/6430«. (a)

Mizarski pomočnik

išče mesta. Gre tudi za hlapca ali za slugo v trgovini. Naslov v upravi »Slov.« pod 6452. (a)

Bivši uradnik

več strojepisja, išče službo v pisarnah, kot inkasant, skladiščnik, vratar ali sluga. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Kavčije zmožen 6522«. (a)

Ekonom

praktičen, delaven, mlad, sameki, trezen, z dobrimi prireditvami, išče službo za takoj ali s 1. julijem. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Hvaležen 6540«. (a)

Mesarski pomočnik

nakupovalec, sekač, prekajevalec, z najboljšimi referencami, prvovrstna moč, vojašine prost, želi spremeniti službo. Nastop po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor pod »Mesar — Dravograd 6545«. (a)

Službo prodajalke

iščem ali prevzamem vodstvo podružnice. Imam večletno prakso v mešani stroki. Zmožna tudi kavčije. Ponudbe na upravo »Slov.« pod značko »Poštena 6538«. (a)

Spretna sobarica

ki je služila pet let v boljši hiši in je vajena vsega dela: likanja, pranja in tudi pri otrocih, želi premeniti službo. Gre tudi izven Ljubljane. Naslov se izve v upravnistvu »Slovenca« št. 6629. (a)

Za dvojnični stroj

(Doppelmaschine) iščem nameščenje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6632. (a)

Mizarski pomočnik

dobro izurjen, išče službo. Brečko Alojz, Jurkloster. (a)

1000 Din nagrade

dam onemu, ki mi pre-skrbi službo sluga, delo v tovarni ali karkoli. Ponudbe upr. »Slovenca« pod št. 1934/6618. (a)

Trgovski pomočnik

z 10 mesečno pisarniško prakso, 21 let star, vojašine prost, abstinent in nekadilec, želi premeniti mesto v trgovino, pisarno, skladišče ali slično. Zmožen kavčije in vodstva podružnice. Cenj. ponudbe upr. »Slovenca« pod »Lahko nastopim takoj« št. 6624. (a)

Službodobe

Prodajalka

pridna, poštena, zanesljiva, ki bi bila vajena tudi v gostilni in morda še malo šivanja, se sprejme v službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod 6473. (b)

Izvežbana prodajalka

za papirno in galanterijsko stroko se išče. Ponudbe s prepisi spraveval event. sliko upr. »Slovenca« pod št. 6249. (b)

Zastopnika

proti proviziji, ki je dobro vpeljan in ki bi poleg svojega dela vzel v prodajo naše prvovrst. mlinske proizvode, iščemo za takoj v pošte pridejo samo sposobni prodajalci. Ponudbe na: »Slavija« paromlin, Vukovar, Savska banovina. (b)

Službo trgov. potnika

dobi v žitni stroki verzirano moč. Ponudbe za takojšen nastop, z navedbo zahtevkov upr. »Slovenca« pod značko »Agilen in sposoben« 6505. (b)

Izvežbano plačilno natakario

sprejme v službo gostilna

J. Strasehill

Breg pri Ptuj

Pletilja

z 20—30.000 Din se sprejme kot družabnica k pletarni za povečanje obrata. Uspeh z jamčen. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6582. (b)

Služkinja ali hišna

zmožna kuhanja — dobi stalno nameščenje. Nekaj premoženja za garancijo potrebno. — Za odgovor znamko! Hošek, Duga Resa 84. (b)

Prodajalka z dežele

izvežbana v špeceriji se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe z navedbo starosti in do-sedanega službovanja na upravo »Slov.« pod »Nastop 1. julija 1934« štev. 6571. (b)

Hlapca

iščem za vsa kmečka dela. Takoj. Franciška Zorc, Dobrova 33 pri Ljubljani. (b)

Likarico-postrežnico

zdravo, pošteno — sprejemem. Dolenjska cesta 29, Levstek. (b)

Žensko

za poljska dela na dan, katera bi obenem oskrbovala 1 kravo — iščem. Vprašati pri »Majarončku«, Stara pot 1. Ljubljana. (b)

Kmečko dekle

za delo v hiši in na vrtu — sprejemem. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Tacen« št. 6559. (b)

Lesostružarskega mojstra

ki ima samostojno obrt, sprejme Kandolf, Cerklje pri Kranju. (b)

Kmečko dekle

14 do 16 let staro, se išče k otrokom. — Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pridna« št. 6605. (b)

Samostoj. natakario

s kavčijo se sprejme v vinski kleti, Sv. Petra cesta 43. (b)

Slugo

večega hišne postrežbe in vseh drugih del ter nemščine — iščemo proti mesečni plači 300 Din, hrani in stanovanju ter službeni obleki v večjo hišo. Ponudbe na: Drogenik, Boženšperk, Smartno pri Litiji. (f)

Služkinjo

pridno, vestno, pošteno, nad 30 let staro, iščem k triletnemu otroku. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6459. (b)

Rezbar

za takoj, se sprejme, ev. se delo odda v lastno režijo. — Ponudbe upr. »Slov.« pod št. »38« 6645. (b)

Zastopniki

kateri obiskujejo kmete in bi prevzeli postransko zastopstvo, se sprejmejo. Dnevni zaslužek do 150 Din. Ponudbe je poslati upr. »Slov.« Maribor pod »Za Slovenijo 6544«. (b)

Tekstilni potnik

Bombaževa tkalica (hlačevine) išče za Slovenijo mladega, sposobnega potnika, ki je pri angrosistih kakor tudi detajlistih dobro vpeljan ter ima perfektno blagovnanstvo. Dopise upr. »Slov.« pod »168«-Maribor 6456. (b)

Služkinja

za vse, vajena kuhe, poštena in zdrava, se takoj sprejme. Kovačič, Maribor, Slovenska ul. 10. (b)

Prodajalko

za špecerijo sprejemem. Ponudbe upr. »Slov.« pod šifro »Kavčije zmožna 6552«. (b)

Mesar. pomočnika

sprejemem. Jožef Mustar, Ljubljana, Sv. Petra c. 61. (v)

Zaslužek

Velik zaslužek

brez lastnega kapitala nudimo vsakomur, posebno na deželi. Dopise z znamko za odgovor nasloviti na: Perrson, Ljubljana, poštni predal 307. (f)

Vajenci

Pekovskega vajenca

ki ima res veselje do te stroke in je krepke narave, živahen in značilen, veren — sprejemem. Vse drugo po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6450. (v)

Vajenca (vajenka)

za trgovino mešan. blaga takoj sprejemem. — Franc Kramžar, Smartno, Slovenjgradec. (v)

Vajenca

za čevljarstvo obrt takoj sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. — Lovro Zagar, čevljarški mojster, Lesce, Gorenjsko. (v)

Mizarskega vajenca

sprejme Ivan Šemrl, mizarstvo, Ljubljana, Gosposvetska c. 18, »Pri levcu«. (v)

Pekovski vajenec

se sprejme. Preskrbam mu obleko. Stojan Josip, parna pekarna, Pišce 18. (v)

Kovaški vajenec

se takoj sprejme. Oskrba v hiši. Naslov v upr. »Slovenca« št. 6616. (v)

Mesarskega vajenca

poštenih staršev sprejme. Ivan Baš, Kodeljevo pri Ljubljani. (v)

Sedlarskega vajenca

sprejemem takoj. — Viktor Klešnik, Ljubljana, Poljanska c. 49. (v)

Pouk

Vsakoletni

priljubljeni tečaj za sprejemni izpit za srednje šole. Vpis 9. in 11. junija. Pražakova 8-II. (u)

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šolo na Tyrševi cesti 36 ki ti pošlje na zahtevo prospekt za stonji. (u)

Akademik

priljubljeni za ponavljalne izpite iz vseh gimn. predmetov. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Vesten 6524«. (u)

Denar

Posredujem

denar na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. (d)

Knjižico

Vzajemne posojilnice v Ljubljani, prodam. Ponudbe upr. »Slov.« pod »20.000 Din« št. 6548. (d)

Hranilno knjižico

Kmetijske posojilnice Ljubljanske v znesku 10.000 Din — kupimo. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Maribor« št. 6572. (d)

Družabnika (-co)

globoko versko čutečega, s srednjim kapitalom za povečanje obrata, iščem. Cenj. ponudbe upr. pod »Dobičkanosno 6528«. (d)

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1'—; ženitovanjski oglaš Din 2'—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10'—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoke petlinne vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Ženitbe

27 leten trgovec

samostojen, želi poročiti gospodično, ki ima veselje do trgovine. Slika zaželjena. Tajnost z jamčeno. Resne ponudbe s kratkim življenjepisom poslati pod »Gorenjec« št. 6635 upr. »Slovenca«. (ž)

Podjetnik

v Ljubljani, star 37 let, se želi zaradi prevzema poslasta takoj poročiti z dobroščno gospodično s primerno doh. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Značajna« št. 6628. (ž)

Dijaki

Dijakinjo nižješolko

sprejemem za prihodnje šolsko leto. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6626. (D)

Letovišča

Letoviščarji! Izletniki!

Letoviščarjem, izletnikom nudi gostilna pri Mačku dobro hrano in stanovanje. Penzija 30 do 32 Din. Pojasnila v gostilni Maček, Poljana nad Škofjo Loko. (L)

Letoviščarji!

Pohitite vsi v Škofjo Loko. Restavracija pri Otetu Vam nudi dobro hrano iz priznane kuhinje po zelo nizki ceni, posreduje tudi za sobe. Škofja Lika ima krasne izprehode in lepo urejeno kopališče. (L)

Stanovanja

IŠČEJO:

Enosobno stanovanje

išče zakonski par brez otrok. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Točen plačnik 6401«. (c)

Dvosobno stanovanje

s pritliklami, suho, solnčno, v bližini sv. Jožefa ali Tivolija išče štiričlanska družina. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6637. (c)

Trije dijaki

iščejo skupno stanovanjsko sobo v mestu. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Trije dijaki« št. 6638. (c)

ODDAJO:

Komfort. stanovanje

lepo, v novi vili, električno razsvetljava, vodovod, na prometnem, prijaznem kraju Gorenjske, se odda. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 6568. (c)

Stanovanje

obstoječe iz sobe, kuhinje, verande, pritliklin, oddam s 15. julijem. Zadržna ulica 7, Kodeljevo. (c)

Stanovanje

v novi hiši, suho, solnčno, se odda za julij mali družini. Triglavska ulica 40. c

Dvosobno stanovanje

podstrešno se odda za avgust. Mala solnčna soba za takoj. Cesta v Rožno dolino 11. (c)

Dvosobno stanovanje

odam. Glince c. VI-4. (c)

Dvosobno stanovanje

s kabinetom, kopalnico, balkon, na pripravnem prostoru, oddam za avgust. Cenj. dopise na upr. »Slov.« pod »Udobno 950« št. 6600. (c)

Dve stanovanji

po dve sobi, s kopalnico, se odda skupno ali separatno. Zg. Šiška. Vprašati Erjavčeva 4. P. D. (c)

Stanovanje

primerno za duhovnika-upokojenca, se odda na Brezjah. Naslov v upr. »Slov.« pod 6523. (c)

Sobo in kuhinjo

oddam. — Ciglarjeva 33, Moste. (c)

Lepo stanovanje

s tremi sobami, kopalnico in kuhinjo — se odda. Oddaljeno pet minut od stolne cerkve. Poizve se v upr. »Slovenca« pod št. 6609. (c)

Sobo in kuhinjo

oddam. Tovarniška 20 — Zelena jama. (c)

Enosobno stanovanje

se odda. Glince, Tržaška cesta 12. (c)

Sobo in kuhinjo

v pritličju, oddam. Koso-v 158, Šiška. (c)

Trisobno stanovanje

visokoprtilično, se odda s 1. avgustom. Vpraša se: Resljeva cesta 26, prvo nadst., desno. (c)

Opremljena soba

za 1 ali 2 osebi se odda s 15. junijem v Rebri št. 7. (c)

Opremljeno sobo

snažno, električno, oddam. Friškovec 6. (s)

Sostanovanca

z ali brez oskrbe sprejemam takoj po zmerni ceni. Vegova ulica 8, dvorišče, levo, zadnja vrata. (s)

Solčno sobo

opremljeno ali prazno, v bližini Sv. Krištofa oddam zakonskemu paru ali 2 gospodoma ali gospodičnima. Janševa 15. (s)

V separirano sobo

z vso oskrbo sprejemam dve boljši gospodični na Zrinjskega cesti. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6636. (c)

Soba

se odda boljšemu gospodu. Sv. Petra cesta 38. s

Lepa soba

v centru, se odda s 1. julijem. Gledališka ulica 16, vrata 21. (s)

Vnajem

ODDAJO:

Trgovski prostori

in stanovanje v hiši št. 140 v Kočevju, v katerih se nahaja sedaj lekarna, se oddajo s 1. septembrom 1934 v najem. Hiša se eventuelno tudi proda. Interesenti naj se javijo pri gospodu dr. Hansu Arkotu, odvetniku v Kočevju. (n)

Skladišče

110 m

Po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah je dokazano in potrjeno, da Stekienica Din 20- v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici Din 50-.

„FITONIN“ zanesljivo in hitro zaceli

tudi najstarejše kronične rane. o. z. Zagreb 1-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. 11. 1933.)

Prav iskreno se zahvaljujem

gosp. zdravniku Čebotinu, da je tako hitro priskočil na pomoč najini hčerki Ivici ter ispral in obvezal rano, da ni preveč izkravavala, ker je bila na binkošno nedeljo v tramvaju od strele prizadeta.

M. I. Tomšič, Sv. Petra cesta št. 38.

Objave Glasba

Vič napreduje!

Anica Kušar na Tržaški cesti 21 je odprla trgovino z mešanim blagom. Gospodinje, ki prihajate na viški trg, ogledajte se še v trgovini nasproti nove šole, kjer dobite najcenejše vse, kar rabite za hišo in dom. (o)

V podruž. »Slovenca« na Miklošičevi cesti naj se dvignejo sledeče ponudbe:

Kupim št. 2951
Eska št. 5027
Stalna služba št. 6208
Fiksni in provizija št. 4555
Kupec št. 4961
Vse eno št. 5799
Agilen št. 4436
Veren Slovenec 5306
Strojepis št. 6212
Sifra »100«

Razno

Domačo pijačo jabolnico

zdravo, dobro, okusno za piti, katere prekaša vsako naravno jabolnico, si napravite iz našega poznane »Jablunostina«, ki stane z navodilom za 150 litrov 50 Din. — Za uspeh jamčimo. Naročila sprejema začasno podružnica »Slovenca« Maribor pod »Jablunostin« 6543.

Travniki

z dobro kravjo mrvo se odda. Poizve se: Sv. Petra cesta 79. (r)

Auto-motor

Poltovorni auto

»Ford«, dobro ohranjen, 4 cilindrski, 40 HP, 500 kg nosilnosti — ugodno naprodati. — Ponudbe na poštini predal št. 84, Ljubljana. (f)

Ford in Chevrolet

rabljena, kolesa s pneumatiko, poceni naprodati. A. Gorec, d. z. o. z., Tyrseva 1. (f)

Auto Buick limuzina

čestilindrska, pet sedežni, v zelo dobrem stanju, se ugodno proda na prisilni dražbi dne 16. junija 1934 ob 10 pri sreskem sodišču v Cerknici. Informacije v notarski pisarni v Cerknici. (f)

Pohištvo

Novo spalnico

moderno, iz orehove koronine — prodam. Ponudbe na upr. »Slov.« pod šifro »8000«, št. 6554. (š)

Radio

Radio

dobro, kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Selektivni 6389«. (i)

Dve lepi parceli

ob Dunajski cesti v Brinju ugodno naprodati. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6558. (p)

Hiša

s prav dobro vpeljeno gostilno v Mariboru, se z vsem inventarjem poceni proda. Dopise na upravo »Slov.« Maribor pod »Redka prilika 6514«. (p)

Majhno posestvo

poleg rudnika, osnovne in mešanske šole, prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6529. (p)

Ugodna prilika!

Odda se v najem, ev. proda na Dolenjskem, poleg dež. ceste, hiša z velikim sadnim vrtom in njivo. Pripravno za upokoje ali obrtnika. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ob vodi Krki 6451«. (p)

Stavbne parcele

na kranjskem polju, ob drž. cesti, 8000 m², po 10 do 12 Din m², plačljivo deloma v hran. knjižicah, proda B. Čadež, Kranj št. 185. (p)

Hiša z vrtom

in z eno njivo, 5 minut od postaje, ugodno naprodati. S. Sveti Peter, Dobrošavas 43, Savinjska dolina. (p)

V letoviškem kraju

pod Kamniškimi planinami prodam stavbno parcelo 10.000 m², eno stanovanjsko hišo z vrtom in 4 sobe s kuhinjo za stalno letovanje. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Letovišče 1143/6388«. (p)

Hišo z gostilno

in zemljiščem prodam. — Poizve se pri Francu Skubicu, Kresniške Poljane, p. Kresnice. (p)

Hišo z gostilno

kupim do 160.000 Din. Plačam takoj. — Posredovalci izključeni. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobra točka 6525«. (p)

Novo vilo

enonadstropno, v Šiški — prodam. Naslov v upr. »Slovenca« št. 6621. (p)

Valjni mlin

stalna voda, turbine, elektrika, novo gosp. poslopje, blizu Ljubljane, naprodati. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »520.000« št. 6608. (p)

Kos vrta

za parcelo in njivo prodam — tudi na knjižico Kmetijskega hranilnega posojilnega doma. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6606. (p)

Enodružinska hiša

z dvema sobama in kletjo naprodati. Nove Jarše 33. (p)

Parcela v Dravljah

blizu tramvajske postaje naprodati. Naslov v upr. »Slovenca« št. 6619. (p)

Hišo z vrtom

v Ptuj, prodam. Nekaj za gotovino, na ostalo pa čakam. Vprašati pri lastniku Plaue, Maribor — Glavni trg. p

Hišo v Mariboru

kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Hiša«. p

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

POSMRTNINSKO ZAVAROVANJE KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Kupimo

Pisalni stroj

močan, dobro ohranjen, se kupi. Ponudbe z navedbo cene na Upravo občine Studence pri Sevnici. (k)

Suhe gobe

povzročeno, kupuje stalno po najvišji ceni Artur Nachbar, Radeče. (k)

Srebrne krone

stare zlate in srebre kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Društvo »Živalca«

namerava nabaviti več čistokrvnih sanjskih kozic in koz mlekaric. Najnižje ponudbe na »Živalca«, Ljubljana, Tyrseva cesta 8. (k)

Vsakovrstno

z zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3. (k)

300 metrov tračnic s štirimi vozički (hunti) kupim. Vozički z železno konstrukcijo. — Naslov: Uprava graščine Blagovna, Sv. Jurij ob juž. žel. k

Suhe gobe

kupuje in plačuje najvišje trg. firma: J. Kušan v Kranju. (k)

Penzionat dominikank v Gleisdorfu pri Grazu

Početniški in celoletni pensionat; z hrano lega; lepi sprehodi. — Osnovna in mešanska šola. Enoletna gospodinjstva šola. Triletni višji tečaj za gospodinjstvo poklice. — Poučevanje francosčine in angleščine, glasbe in slikanja; početniški nemški tečaj za inozemke.

Pojasnila dajejo sestre sv. Dominika v Gleisdorfu pri Grazu

Zelo poceni se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Pletilni stroj

8 x 40, dobro ohranjen, zamnejam za dobro ohranjeno žensko kolo. Kalzer - Skofja Loka (kolodvor).

Košnja

sladkega sena, prva in druga, na ca. 13 oralo prostoru, naprodati. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6429. (l)

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta šte. 16. Telefon 33-13.

Opeko

vseh vrst, kupite po nizki ceni v opekarni Jerko, Črnuče. (l)

Elektro-motorji

novi in rabljeni za vse napelosti vedno v veliki izbiro na prodaj. Lastna delavnica za previjanje in popraviljanje dynam, autodynam, elektro-motorjev ter vseh elektr. aparatov. FRANJO PERČINLIČ elektro-podjetje Ljubljana, Gosposvetska 16 telefon 23-71.

Najcenejši novi način zidave!

Volta opeka »VOTLENJAK« v 6 kratni velikosti zidne opeke

PRIŠTEDI

polovico dela! polovico morta! polovico dovoza!

in je vrhu tega za 15% CENEJŠA od navadne zidne opeke!

Obenem najboljša toplotna izolacija!

Dobavlja kakor vse druge vrste opeke najcenejše

OPEKARNA LAITERSBERG

F. DERWUSCHEK, Kosaki pri Mariboru Telefon 2018

ponudbe in prospekti brezplačno!

PREMOG drva

Telefon 3934 SLOVŠA Kolezijska 19

Prodajamo

na obročna odplačila švedske posnamljive in brezoparilniške za krmo! Sprejemamo poštnice! „Tehna“ LIUBLJANA, Mestni trg št. 25/L

Otroške vozičke in igrače

šivalne stroje, kolesa — kupite najugodnejše pri: S. Rebolj & drug., Vošnjakova ulica 4. (l)

Izborna kosa

za 15 Din in patent kosilnik »Blisk« — dobite samo pri trvdri Fr. Stopica, Ljubljana, Gosposvetska 1. (l)

F. N.

350 cm, taksa plačana, prodani ali zamenjani za drugega, pripravnega za priključbo. Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro: »1934/6535«. (l)

Malinovec

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6.

Mlinski kamni

za mletev ovsu in koruze naprodati. — Ivan Tomšič, Kočevje št. 312. (l)

Kose po 5 in 6 Din

in druga stara železnina. Velika izbira ograj, nosilcev, strojnih delov itd. — pri Gustinčič, Maribor — Tattenbachova ul. št. 14.

FOTOTEHNIKA

Prešernova ulica št. 9 — poleg pošte

Vas gotovo zadovolji s svojimi kvaliteta in svežim blagom. Filmi od 12 Din naprej; razvijanje 1 Din (fino zrnat 3 Din); kop. 1 Din. Papir 9 x 12 matt-polmat, pak. 6 Din. Nove in rabljene aparate zelo ugodno. Industrijsko fotografiranje in razglednice. Po pošti obratno.

Stroj za sladoled

in »Feniks« palmo prodam. — Bleiweisova 13, Lukman. (l)

Dobra koza

da 2 litra mleka dnevno — naprodati. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6593. (l)

Blago za kopalne plašče

po nizki ceni ter razno drugo manufakturno blago nudi na hranilne knjižice članice Zadrugne zveze, tu,

Oblačilnica za Slovenijo, Tyrseva 29,

v hiši Gospodar. zveze.

Krušno peč

dobro ohranjeno, veliko in malo tehtnico in kopalno banjo — prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6560. (l)

Sportni voziček

otroški, se poceni proda. — Ogleda se v trgovini Bajda, Studentovska ulica.

Fižol

vseh vrst, za prehrano, dobite najceneje pri trvdri Fran Pogačnik, d. z. o. z., Tyrseva (Dunajska) cesta 67.

Pozor!

Motorno kolo znamke »Puch«, se dobro ohranjeno, se proda po nizki ceni eventuelno tudi na hranilne knjižice. Proda se tudi damsko kolo staro. Pepi Kremelj, trgov. dvok. Zg. Šiška 115. (l)

Brinovo olje

15 litrov, naprodati. Franc Rozman, Podstrmer 15, p. Velike Lašče. (l)

Važno za gospodinje!

Z malim trudom si prihranite mnogo denarja, če si sami kuhate doma terpeninovino mlo. — Vse potrebščine in brezplačno navodilo dobite v drogeriji R. Hafner, Ljubljana VII, Celovška cesta 61.

Nova spalnica

z modroci, skoraj nova, se proda. Poljanska cesta št. 59. (l)

Lipovo cvetje

letošnje, zdravo, suho, proda L. Noušak, Bos. Dubica. (l)

„Orion“

pasta za parkele, iz smrekovega soka, vam obenem odstrani vse madeže na parketu. — Dobi se povsod: četrt kg . . . 11 Din pol kg . . . 20 Din

Glavna zaloga: Drogerija R. Hafner, Celovška c. 61.

Mali oglasi v Slovenscu

zajamčijo najpopolnejši uspeh

Jože Skubic

po dolgem, mukopolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere. Pogreb bo v nedeljo, dne 10. VI. 1934 ob pol 5 iz hiralne sv. Jožela, Vidovdanska c. 9, na pokopališču k Sv. Križu. Ljubljana, dne 9. junija 1934.

Zalujoci bratje in sestre.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam izrazili ob smrti našega ljubljene

BORISA

svoje sočutje na kakršenkoli način, posebno č. o. g. dr. Romanu Tomincu, ki mu je donesol tolažila svete vere, in prijatelju Dušanu Smodeju, ki mu je bil v zadnjih trenutkih v pomoč, dalje onim, ki so ga obsuli s cvetjem in onim, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti v tako velikem številu, zlasti tovarišicam in tovarišem akademikom, sošolcem in sportnikom — izrekamo svojo globoko zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo za ginljivo petje Akademskemu zboru, pevskega zboru Glasbene Matice in pevskega zboru Akad. društvu »Jadran«. Iskrena hvala tudi za presunljive besede ob odprtem grobu gg. Verbiču, predsedniku Akad. d. »Jadran« dr. Lapajnetu, predsedniku sportnega kluba »Hirije« in gos. Bergerju kot sošolcu. — Vse pa prosimo, da z nami v reberjemo našega Borisa v najlepšem spominu.

Maša zadušnica se bo vršila v torek, dne 12. junija ob 7 v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, dne 9. junija 1934.

Dr. JANKO, MIRA in NEDA ZIROVNIK.

UMIVAJTE **ZOBE** KAKOR UMIVATE **ROKE!****MILO ZA ZOBE**

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

Polzkusite!

POIZKUSNA SKATLA

3-
DIN**Izletniki!****DOPUST BO MNOGO LEPŠI,****če se ubranite os in komarjev.****..... Komarji in ose ne trpe vonja po „Flitu“**

Uboj ose ali komarja povzroča začetkom bol, pozneje pa srbenje, tudi po več dni. Nekaj „Flita“ razpršene po vrtu — ali po obleki — Vas ubrani pred mrčesom. Imitacije ne pomagajo. Zahtevajte izrecno „Flit“, ne zadovoljite se s cenejšimi imitacijami. — Zahtevajte rumeno ročko s črnim robom in s sliko vojaka. (Za izlete in potovanja vzemite potno kombinacijo: malo ročko z malo brizgalno). „Flit“ je originalen samo v zaprti ročki.

Zahtevaj izrecno FLIT
ZAŠČIČENI ŽIG
samo v originalnih ročkah

Pazi: „FLIT“ sedaj prijetneje diši!Ugodna prilika
za nabavo **žime**

za žimnice, fotelje, divane ter za
vsa tapetniška in sedlarska dela
se Vam nudi na Ljubljanskem velesejmu
v paviljonu F, kjer vam najbolje postrže

Vilko Masterl
predilnica za žimo

Stražišče pri Kranju
Nizke cene! Prvovrstno blago!

GRITZNER
POKROMANA KOLESA
Najboljši šivalni stroji „ADLER“ in „GRITZNER“
po izredno nizkih cenah
samo pri trvdki
JOSIP PETELINC - LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika, za vodo.
Vedlela garancija! Pouk v umetnem vezanju
brezplačen! Telefon štev. 2913.

POSLOVODJE

za prodajalne čevljeve
iščemo takoj

Reflektanti iz stroke s prakso naj vložijo lastno-
ročno in obširno pisane ponudbe z navedbo
plače in odgovarjajoče kavicje, s fotografijo in
prepiši spriceval pri oglašnem oddelku „Slo-
venca“ pod št. 6503.

Za prodajo separatorjev in mlekar-
skih strojev, hladilnikov, siarskih modelov
in drugih mlekar-
skih potrebščin **iščemo**
povsod
zastopnika.

Ponudbe na upravo lista pod št. 37696.

Dne 12. t. m. ob pol 11 se bo prodajalo
na javni dražbi

pri sodišču v Kranjski gori posestvo vl. št. 634.
k. o. Jesenice, ki obstoji iz hiše št. 151, gos-
podskega poslopja in popolnoma opremljene de-
lavnice s ključavnicaškimi, kovaškimi in klepar-
skimi stroji ter treh zemljiških parcel. Skupna
cenilna vrednost znaša 308.370 Din, najmanjši po-
nudek pa 154.165 Din. Vadij, ki znaša 30.837 Din,
je položiti v gotovini, v domačih drž. papirjih ali
v vložnih knjižicah kakega domačega denarnega
zavoda. — Pojasnila daje Posojilnica v Radovljici.

Katarje, naduho,
emfizem, srčne bolezni

zdрави **BAD GLEICHENBERG** na
Štajerskem (Avstrija).

Edinstveno podnebje, učinkoviti zdra-
vilni vrelci, naravne ogljikove kisle
kopeli, inhalatorji, pnevmatične celice.
Obstoja že 100 let! Zahtevajte prospekte!

Pred nakupom si ogledajte veliko raz-
stavo otroških in igračnih vozčkov,
stolic, holenderjev, malih dvokoles, triciklov, šival-
nih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače
tovarne „TRIBUNA“ F. Batel, Ljubljana, Karlovska c. 4
Najnižje cene! — Cenik franko.

ZASTOPNIKA

za Dravsko banovino s sedežem v Ljubljani — išče za prodajo
svetovno znanih National kontrolnih blagin. Gospodje z vsaj
srednješolsko izobrazbo, v starosti od 30 do 40 let, ki se
zanimajo in ki bi bili voljni posvetiti ves svoj čas prodaji
in vsakemu obratu potrebnih blagin, naj javijo svoje ponudbe
po možnosti s sliko — na

NATIONAL CASH REGISTER

prometno poduzeće — Ernest R. Purit — Zagreb, Ilica No. 11.

ŽIMA

za žimnice in drugo mehko opremo mora biti
obdelana s specijalnimi stroji. Tako obdelane
žime odgovarja vsem higijenskim zahtevam, ni
mastna, ker je dobro prekuhana, je brez duha
ter onemogoča molje in drugo golazen. Največjo izbiro tovrstne
žime Vam nudi po najnižjih cenah samo trvdka

J. KNIFIC tovarna **Stražišče pri Kranju**
za žimo Na Ljubljanskem velesejmu paviljon F

LJUDSKA POSOJILNICA
V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri.

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je naš nadvse ljubljani soprog, oče, stari oče, brat
in stric, gospod

Franc Rihar

usnar in posestnik

pokrepčan s tolažili sv. vere, v 77. letu starosti, danes mirno v
Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 10. junija
ob pol 16. uri, na tukajšnje pokopališče.

Rajnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Polhov Gradec, dne 8. junija 1934.

ZALUJOČI OSTALI.

Rekordna vožnja

31

Drug drugemu so pravili novico, jo večali,
preoblikovali.

»Trajalo bo več ur, da poškodbo popravijo.«
»Berlin' nas bo prehitel!«

Komisarji so prišli poročnikom na pomoč in
nekaj minut pozneje so bile palube izpraznjene.
Simon in Gerard sta jih bila obhodila in ko sta
prišla na zadnji del krova, sta čula glasovirje, ki
so že krožili nove ples.

Simon je opazil in občutil nasprotje med si-
jajno razsvetljenim dvoranami, visokimi zvoki
godbe in težko nočjo, z jodom nasičenim vetrom,
visoko valujočo vodo, ki je naskakovala trup, in
zamolklim šumenjem valov, odbijajočih se od gmo-
te »Morske zvezde«, ki jih je ovirala na njihovem
potu.

Nemir mu je stisnil srce. Čutil se je osame-
lega v sosesčini silnih, spečih moči.

— Vrniva se na zapovedniški most!«

— Ko so bili Haynes, Herwick, Simon in
Gerard zapustili zapovedišče, da bi se eni podali
na pramčev kaštel, drugi pa pomirili potnike, je
začutil Davis praznoto v sebi. V trenutku, ko je
rilec »Morske zvezde« zadel ob ledeno gmoto, ga je
sreča zapustila. Ni bil več Davis, ki tekom se-
demnajst let poveljevanja ni izgubil
niti sidra. Bil je pomanjšan. Ko je vedno sli-
šal govoriti o svoji sreči, je še sam vanjo verjel.
Zavijala ga je v neke vrste soj, ki ga je nesreča na
mah izbrisala. Po nezgodi je ostal ubog gol člo-
vek in odhod njegovih častnikov ga je osamil. V
hipu so mu iznova stopile pred dušne oči vsi slike
prošlosti, ki so ga zadnje dni obiskovale. Vsi nje-
govi stari tovariši so mu govorili: »Davis, čas je!«
»Da, čas je. Prisilili so te, da si sprejel po-
veljstvo »Morske zvezde«. Udal si se, hotel si se
boriti, zagnal si se v to meglo z zaupanjem v svojo

varnost. Jorgan je vedel, da ne boš omahoval. Kaj
te je nagnilo, da si prevzel? Nekak ponos na svojo
srečo. Jorgan je računal na to. Kaznovan si. Sedaj
je končano. Pri povratku zavežeš svojo culo in
zbogom! Kapitan Davis je živel.

Toda imel je preveč volje, preveč vesti za svoj
poklic, da bi se dolgo prepustil malodušnosti. Od-
ločitev, da zapusti morje, je bila v hipu izvršena.
Zasidrana mu je bila v glavi, toda pokazati je
moral, kaj je veljal, kaj je bil. Ni hotel, da bi mu
kdaj lahko oponašali eno samo napako. Rekli
bodo: »Davis je bil sedemnajst let brez nezgode,
neko noč pa si je njegov parnik razbil nos ob le-
deni gori.« Toda dodali bodo: »Storil je vse, kar
je moral storiti, nato je izginil.«

Ta razmišljanja so polnila njegove možgane,
a niso ovirala njegove dejavnosti. Medtem ko se
je Haynesu zdelo primerno, da se da privezati
na jekleno vrvi in poskusi dognati poškodbo, je
poskušal on isto z drugimi sredstvi. Sledila so si
povelja k strojem: »Zaprte neprodušne duri! Za-
prite zaklopke jarkov!« Nato je s pomočjo načrta
ladijskega dna in odgovorov Graysonovih, ki je za-
piral zaklopko za zaklopko, kmalu ugotovil, da
je voda vdrla v rilec in v pramčeve oči.

To ni bila resna poškodba.

Haynesovo telefonsko sporočilo je potrdilo nje-
govo domnevo.

Simon in Gerard sta stopila na zapovedišče
istočasno s Haynesom in Herwickom.

Prvi Davisovi pogledi in besede so veljali
drugemu kapitanu.

»Torej?«

»Voda je v pramčevih očeh in v rilec. Drugod
nikjer. Videl sem razpor...«

»Kako?«

Davisov obraz je bil bolj zategel, bolj zaprt
kot kdajkoli. Hkratu je bil navidez večji in drob-
nejši. Kljub telesnosti in plašni, ki ga je obteževal,
se je dozdeval nečloveški, neresničen. Bil je miren,

mrzel in besede so mu drsele iz ust, ne da bi jih
odpiral.

»Kako?«

Drugi so bili pač ljudje iz mesa in krvi in
navzlic naporu, da obvladajo sami sebe, je nji-
hovo ponašanje razodevalo razburjenje. Haynes je
nervozno korakal.

»Videl sem,« je dejal, »z jekleno vrvi pod
pazduho sem se spustil ob trupu do pramčevega
očesa. Tam sem videl...«

Za hip se je obotavljal, sklonil glavo in jo spet
dvignil.

»Mislim sem, da vidim... Videl sem pri zi-
banju ladje luknjo, na desnem boku, kot da je z
nožem urezana.

»Kaj tedaj?«

»Zadelati jo bo treba!«

V tišini so besede, dasi so bile z naravnim
glasom izgovorjene, razumeli vsi, celo mornarji,
ki jih je nekaj prišlo na zapovedišče, da kaj po-
izvedo.

»Zadelati. Da. Domenjeno. Tudi meni se je s
pomočjo načrta posrečilo določiti poškodbo. Toda
vi pravite, da je nekolsko pod vodno črto. Mo-
ramo nagniti ladjo na levi bok tako močno, kot se
da, in to potom vodnih posod in shramb.«

»Kaj pa potniki?«

»Si bodo že pomagali... Jaz moram svoj par-
nik privedi do Newyorka. Kaj pa sedaj pravijo?«

Simon mu je odgovoril.

»Mislimo, da so stroji pokvarjeni. Vrnili so se
v dvorane. Pomirjeni so.«

»Dobro. Idite, Haynes.«

Popravilo ladje, ki so ga nameravali izvesti,
je bilo enostavno. Delilo se je na dva dela. Najprej
je bilo treba, kakor je bil dejal Davis, nalahno,
vendar dovolj nagniti »Morsko zvezdo« na levi bok,
da se poškodba dvigne nad vodno gladino. Ko bo
tako poškodba odkrita, bodo pritrdili od zunanje
strani, kar je zelo težavno delo, zelo odporno, go-

sto pleteno mrežo iz kablov, širšo in daljšo od
luknje. Na mestu jo bo držalo šeststo jeklenih vrvi,
izmed katerih bodo tri povlečene pod gredelj. Iz-
vršitev tega dela je zahtevala hitrosti, ročnosti in
strokovnega znanja; same lastnosti, ki jih ni manj-
kalo Haynesu in ne po njem odbranim mornarjem.

Jeklene vrvi so morale biti zelo gibke. Morali
so jih sprajad spustiti v vodo in držé na enem
koncu povleči jih pod trup ladje, nato spustiti mre-
žo do razpora. Res, pravcato obvezo je bilo treba
pritrditi na rano. Ko bo enkrat priprava položena
na mesto in voda izžrpana iz posod, kamor je vdrla,
se poškodba ne bo mogla večati, notranje nepro-
pusne stene ladje ne bodo več nosile strahovitega
pritiska in »Morska zvezda« bo lahko nadaljevala
svojo pot, seveda počasi.

Odločeno je bilo. Casa ni bilo izgubljati. S
kretnjo je poslal Davis vse na sprednji del. In
ko je bil Haynes, spremljan od vseh mornarjev, že
na dnu lestve, je dejal:

»Simon in Gerard, idita pomagat Haynesu; vi,
Gerard, ostanite tu z menoj.«

Stopil je k telefonu in zaklical k strojem:

»Grayson, pridite, prosim, k meni na zapo-
vedišče... Da, z inženjerjem.«

Cakajoč je stopal malo nestrpen sem in tja
z rokama, na hrbtu sklenjenima. Sprejel je je
brez pozdrava, brez kretnje, brez odgovora na
nemo vprašanje njunih pogledov. Zapovedišče. Kr-
milarna, soba za zemljevide so bili videti zapu-
ščeni. Neobičajna tišina je bila tolikšna, da se je
čulo škripanje obutve in stokanje krmilnega na-
vora, ki se je zavrtel sedaj nekaj stopinj na levo,
nato na pravo. Iz širine je vel mehak piš ne moč-
nega vetra, ki se je vlačil nad vodo in prinašal
vonj megle. Bilo je senčnih mest in rezko osvet-
ljenih predelov, toda krog teh se je videla senca
še temnejša. Ljudje so bili črni, niso si razložili
potez. Gerard se je odstranil od Davis in ostalih
dveh, ki sta prinesla s seboj vonj strojev.